ഭാരതീയ റിസർവ്വ് ബാങ്ക്
www.rbi.org.in

ആർ.ബി.ഐ/2018-2019/5
എഫ്ഐഡിഡി.സിഒ.എൽബിഎസ്.ബിസി.നം.2/02.01.001/2018-19 ജൂലൈ 02, 2018

ചെയർമാൻ & മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർമാർ / ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർമാർ എസ്എൽബിസി കൺവീനർ ബാങ്കുകൾ/ ലീഡ് ബാങ്കുകൾ

പ്രിയപ്പെട്ട സർ/ മാഡം,

ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - മുഖ്യ സർക്കുലർ

ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് ഭാരതീയ റിസർവ്വ് ബാങ്ക് പലപ്പോഴായി മാർഗ്ഗരേഖകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. റിസർവ്വ് ബാങ്ക്, ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയെപ്പറ്റി 2018 ജൂൺ 30 വരെ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പ്രസക്തമായ മാർഗ്ഗരേഖകളെ അനുബന്ധത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരം ഈ മുഖ്യ സർക്കുലറിൽ ഒന്നിച്ചു ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

2. ഈ മുഖ്യ സർക്കുലർ ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ വെബ്ബ് സൈറ്റായ http://www.rbi.org.in ൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

(ഗൗതം പ്രസാദ് ബോറ)
ചീഫ് ജനറൽ മാനേജർ -ഇൻ-ചാർജ്

ഉള്ളടക്കം : മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച പ്രകാരം.

ഘടന

1	ആമുഖം
2	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിക്കു കീഴിലുള്ള വേദികൾ
2.1	ബ്ലോക്ക്തല ബാങ്കേഴ്സ് കമ്മിറ്റി(ബിഎൽബിസി)
2.2	ജില്ലാതല കൂടിയാലോചന സമിതി (ഡിസിസി)
2.2.1	ഡിസിസി യുടെ ഘടന
2.2.2	ഡിസിസി മീറ്റിംഗ് നടത്തിപ്പ്
2.2.3	ഡിസിസി മീറ്റിംഗുകളുടെ അജൻഡ
2.2.4	എൽഡിഎം-കളുടെ ചുമതലകൾ
2.2.5	ത്രൈമാസ പൊതുയോഗവും പരാതി പരിഹാരവും
2.2.6	ജില്ലാതല അവലോകന കമ്മിറ്റി(ഡിഎൽആർസി) മീറ്റിംഗുകൾ
2.2.7	ഡിസിസി/ ഡിഎൽആർസി മീറ്റിംഗുകളുടെ വാർഷിക കലണ്ടർ
2.3	സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് കമ്മിറ്റി (എസ്എൽബിസി)
2.3.1	എസ്എൽബിസി രൂപീകരണം
2.3.2	എസ്എൽബിസി മീറ്റിംഗ് നടത്തിപ്പ്
2.3.3	എസ്എൽബിസി മീറ്റിംഗിനുള്ള പരിഷ്കരിച്ച അജണ്ട
2.3.4	എസ്എൽബിസി മീറ്റിംഗുകളുടെ വാർഷിക കലണ്ടർ
2.3.5	എസ്എൽബിസി വെബ്സൈറ്റ് - അടിസ്ഥാന വിവരക്രമീകരണം
2.3.6	സംസ്ഥാന സർക്കാരുമായുള്ള സമ്പർക്കം
2.3.7	കാര്യഗ്രഹണ ശേഷി സൃഷ്ടിക്കൽ/ പരിശീലന/ബോധവത്കരണ പരിപാടികൾ
3	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി നടപ്പാക്കൽ
3.1	വായ്പാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ
3.2	സാധ്യത ബന്ധപ്പെടുത്തിയുള്ള വായ്പാ പദ്ധതികൾ
3.3	വായ്പാ പദ്ധതികളുടെ പ്രവർത്തന നിരീക്ഷണം
3.4	ലീഡ് ബാങ്ക് വേദികളുടെ മീറ്റിംഗുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള വിവര ഒഴുക്കിന്റെ പുതുക്കിയ സംവിധാനം
4	ലീഡ് ബാങ്ക് ഉത്തരവാദിത്തം ഏല്പിച്ചു കൊടുക്കൽ
5	ബാങ്കിങ്ങിന്റെ കടന്നുചെല്ലൽ
5.1	ബാങ്കില്ലാ ഗ്രാമങ്ങളിൽ ശാഖകൾ തുറക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനരേഖ
5.2	ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യ ബാങ്കിന്റെ ശാഖയില്ലാത്ത, 5000 ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ ശാഖകൾ തുറക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനരേഖ.
5.3	5000 ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള ബാങ്കില്ലാ ഗ്രാമങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തന പദ്ധതിയുടെ സമീപനരേഖ, ശാഖാ സംബന്ധിയായ അധികാരപ്പെടുത്തലിനെപറ്റിയുള്ള പുതുക്കിയ മാർഗ്ഗരേഖകളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തൽ
6	വായ്പാ-നിക്ഷേപ അനുപാതം. (സി. ഡി. റേഷ്യോ)
6.1	ഗ്രാമീണ, അർദ്ധ നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ ബാങ്കുകളുടെ വായ്പാ നിക്ഷേപ അനുപാതം
6.2	വായ്പാ നിക്ഷേപ അനുപാതത്തെ സംബന്ധിച്ച വിദഗ്ധസമിതിയുടെ ശുപാർശകൾ നടപ്പാക്കൽ
7	നേരിട്ടുള്ള ആനുകൂല്യ കൈമാറ്റം(ഡിബിറ്റി)
8	സർവ്വീസ് ഏരിയ സമീപനം (എസ്എഎ)
8.1	'ബാദ്ധ്യത-ഇല്ലാ' സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നിർത്തലാക്കൽ
9	2022 ാം ആണ്ടോടെ കർഷകന്റെ വരുമാനം ഇരട്ടിയാക്കൽ
10	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി- പ്രസക്തമായ സർക്കുലറുകളുടെ സൂചനകൾ

ആമുഖം

i)ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ ഉല്പത്തി തേടി ചെല്ലുമ്പോൾ സാമൂഹ്യ ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ കൈവരിക്കലിന് ആവശ്യമായ സംവിധാന ചട്ടക്കൂടിനെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രൊഫ. ഡി. ആർ. ഗാഡ്ഗിൽ അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്ന പഠന സംഘത്തിലേക്കാണ് ചെന്നെത്തുക. ഗാഡ്ഗിൽ സ്റ്റഡി ഗ്രൂപ്പ് 1969 ഒക്ടോബറിൽ അതിന്റെ റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം മതിയായ അളവിൽ ഇല്ലെന്നും അവയുടെ പ്രവർത്തനത്തിൽ ഗ്രാമീണാവബോധത്തിന്റെ അഭാവമുണ്ടെന്നും ഉള്ള വസ്തുതകളിലേക്ക് ഈ പഠന സംഘം ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കുകയുണ്ടായി. അതുകൊണ്ട് ഗ്രാമീണമേഖലയിൽ വേണ്ടവണ്ണം ബാങ്കിംഗ്, വായ്പാ സൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനായി നടപ്പാക്കേണ്ട പദ്ധതികളുടെയും പരിപാടികളുടെയും കാര്യത്തിൽ ഒരു 'പ്രദേശാടിസ്ഥാന സമീപനം' സ്വീകരിക്കണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്തു.

ii) പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകളുടെ ശാഖാവർദ്ധന പരിപാടി സംബന്ധിച്ച് ശ്രീ.എഫ്.കെ.എഫ്. നരിമാന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ ഭാരതീയ റിസർവ്വ് ബാങ്ക് രൂപീകരിച്ച ബാങ്കർമാരുടെ കമ്മിറ്റി (നരിമാൻ കമ്മിറ്റി) അവരുടെ റിപ്പോർട്ടിൽ പ്രദേശാടിസ്ഥാന സമീപനത്തെ പിൻതാങ്ങി. സാമൂഹ്യമായ ചുമതലകൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് ഓരോ പൊതുമേഖലാ ബാങ്കും പ്രത്യേകം ചില ജില്ലകളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ച് അവിടെ 'ലീഡ് ബാങ്ക്' ആയി പ്രവർത്തിക്കണമെന്നും 1969 നവംബറിൽ സമർപ്പിച്ച റിപ്പോർട്ടിൽ നരിമാൻ കമ്മിറ്റി ശുപാർശ ചെയ്തു.

iii) മേൽപ്പറഞ്ഞ ശുപാർശകളെ തുടർന്ന് റിസർവ്വ് ബാങ്ക് 1969 ഡിസംബറിൽ ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി അവതരിപ്പിച്ചു. പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത് ബാങ്കുകളുടേയും മറ്റു വികസന ഏജൻസികളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെ വിവിധ വേദികളിൽ ഏകോപിപ്പിച്ച് മുൻഗണനാവിഭാഗങ്ങൾക്കും മറ്റു വിഭാഗങ്ങൾക്കുമുള്ള ബാങ്ക് വായ്പാ ലഭ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യം നേടലും ഗ്രാമീണ മേഖലയുടെ മൊത്തത്തിലുള്ള വികസനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉർജ്ജിതപ്പെടുത്തലും ആകുന്നു. ജില്ലയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിന് ആ ജില്ലയിലെ ബാങ്കിങ് പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്തം ഒരു ലീഡ് ബാങ്കിനെ ഏല്പിക്കുന്നു. സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങളുടേയും ഗവൺമെന്റിന്റെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെ സമന്വയിപ്പിക്കുന്നതിന് നേതൃത്വം നൽകേണ്ടത് ലീഡ് ബാങ്ക് ആണ്.

iv)സാമ്പത്തിക മേഖലയിലുണ്ടായ നിരവധിയായ പരിവർത്തനങ്ങളെ കണക്കിലെടുത്ത് 2009 ൽ റിസർവ്വ് ബാങ്ക് ഡപ്യൂട്ടി ഗവർണർ ശ്രീമതി. ഉഷാ തൊറാട്ട് നേതൃത്വം നൽകിയ ഉന്നതാധികാര കമ്മിറ്റി, ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ പുനരവലോകനം നടത്തുകയുണ്ടായി.

v)പ്രസ്തുത ഉന്നതാധികാര കമ്മിറ്റി, പദ്ധതിയിലെ വിവിധ പങ്കാളികളായ സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ബാങ്കുകൾ, വികസന സ്ഥാപനങ്ങൾ, പണ്ഡിതന്മാർ, എൻ.ജി.ഒകൾ(NGOs),എം.എഫ്.ഐകൾ(MFIs) തുടങ്ങിയവരുമായി വ്യാപകമായ ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി അതിന്റെ ആദ്യ ലക്ഷ്യങ്ങളായ ശാഖകളുടെ വർദ്ധന, നിക്ഷേപ സമാഹരണം മുൻഗണനാ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് വായ്പ നൽകൽ എന്നീ കാര്യങ്ങളിൽ - പ്രത്യേകിച്ചും ഗ്രാമീണ/ അർദ്ധനഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ - അഭിവൃദ്ധി നേടി എന്ന്

വിലയിരുത്തുകയും പദ്ധതി തുടർന്ന് പോകേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടെന്ന അപ്രതിരോധ്യമായ ഏകാഭിപ്രായം ഉയർന്നു വരികയും ചെയ്തു. കമ്മിറ്റിയുടെ ശുപാർശകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി എസ്എൽബിസി (SLBC) കൺവീനർ ബാങ്കുകൾക്കും ലീഡ് ബാങ്കുകൾക്കും നടപ്പാക്കാൻവേണ്ടി മാർഗ്ഗരേഖകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തു.

vi) സ്വകാര്യ മേഖലാ ബാങ്കുകൾക്ക് കൂടുതൽ പങ്കാളിത്തം നൽകുന്നതിനായി അവയെ ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി നടത്തിപ്പിൽ അടുത്ത് സഹകരിപ്പിക്കുന്നത് ഉറപ്പാക്കാൻ ലീഡു ബാങ്കുകൾക്ക് നിർദ്ദേശം നല്കപ്പെട്ടു. വിവര സാങ്കേതികതയുടെ ആനുകൂല്യത്തോടൊപ്പം തന്ത്രപ്രധാന ആസൂത്രണ വൈദഗ്ദ്ധ്യമുള്ള സ്വകാര്യ മേഖലാ ബാങ്കുകൾ ജില്ലാ വായ്പാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലും അതിന്റെ നടത്തിപ്പിലും കൂടുതൽ ഊർജ്ജസ്വലതയോടെ പങ്കാളികളാകേണ്ടതാണ്.

vii) വർഷങ്ങളായി സാമ്പത്തിക മേഖലയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ പരിഗണിച്ച് ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ ഫലദായകത്വത്തെപ്പറ്റി പഠിക്കാനും അതിന്റെ മെച്ചപ്പെടുത്തലിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ മുന്നോട്ടു വയ്ക്കാനും വേണ്ടി ബാങ്കിന്റെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർമാരുടെ ഒരു കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. കമ്മിറ്റിയുടെ ശുപാർശകളും വിവിധ പങ്കാളികളുടെ വിലയിരുത്തലും അടിസ്ഥാനമാക്കി ചില 'കർമ്മ പദ്ധതികൾ' SLBC കൺവീനർമാക്കും, ലീഡ് ബാങ്കുകൾക്കും നബാർഡിനും 2018 ഏപ്രിൽ 6-)o തിയ്യതി അയച്ചു കൊടുത്തു.

2. ലീഡ്ബാങ്ക് പദ്ധതിക്കു കീഴിൽ വരുന്ന ചർച്ചാ വേദികൾ

2.1 ബ്ലോക്കുതല ബാങ്കേഴ്സ് കമ്മിറ്റി (ബി.എൽ.ബി.സി):

സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങളും നിർവ്വഹണതല വികസന ഏജൻസികളും തമ്മിൽ ബ്ലോക്ക്തലത്തിൽ ഏകോപനം സാദ്ധ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള വേദിയാണ് ബി.എൽ.ബി.സി. ഈ വേദി ബ്ലോക്കുതല വായ്പാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും അതിന്റെ നടത്തിപ്പ് അവലോകനം ചെയ്യുകയും ബാങ്കുകളുടെ വായ്പാ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിൽ ഉടലെടുക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ജില്ലയിലെ ലീഡ് ഡ്സ്ട്രിക്ട് മാനേജർ ആണ് ബ്ലോക്ക്തല ബാങ്കേഴ്സ് കമ്മിറ്റിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ. ഒരു ബ്ലോക്കിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജില്ലാ സഹകരണ ബാങ്കുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ ബാങ്കുകളും, ഗ്രാമീണ ബാങ്കുകളും (ആർ.ആർ.ബികൾ), ബി.ഡി.ഒ, കൃഷി, വ്യവസായം, സഹകരണം എന്നിവയ്ക്കുള്ള എക്സ്ടെൻഷൻ ഓഫിസർമാർ എന്നീ ബ്ലോക്കുതല സാങ്കേതിക ഓഫീസർമാരും കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗങ്ങളായിരിക്കും. ബി.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകൾ മൂന്നു മാസത്തിലൊരിക്കൽ കൂടേണ്ടതാണ്. എല്ലാ ബ്രാഞ്ച് മാനേജർമാരും BLBC മീറ്റിംഗുകൾക്ക് ഹാജരാകേണ്ടതും അവരുടെ സംഭാവനയാൽ ചർച്ചകളെ സമ്പന്നമാക്കുകയും വേണ്ടതാണ്. ബാങ്കുകളുടെ മുഖ്യ ഭരണാധികാരികൾ ആവശ്യമെന്നു കരുതുന്ന കുറച്ചു ബി.എൽ.ബി.സി. മീറ്റിംഗുകളിലെങ്കിലും ഹാജരാകേണ്ടതാണ്. ബി.എൽ.ബി.സി. മീറ്റിംഗുകളിൽ നബാർഡിലെ ജില്ലാ ഡെവലപ്മെന്റ് ഓഫീസർ പങ്കെടുക്കുന്നത് ബ്ലോക്കിന്റെ വികസനത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ചർച്ചകളെ കൂടുതൽ അർത്ഥവത്താക്കുന്നതു ഉറപ്പാക്കും. അതിനാൽ BLBC മീറ്റിംഗുകളിൽ DDM ന്റെ സാന്നിധ്യം ഉണ്ടാകണം. ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ വായ്പാ പദ്ധതി ആസൂത്രണത്തിലും അവലോകന യോഗങ്ങളിലും അവർ പങ്കെടുക്കണം. റിസർവ് ബാങ്കിലെ ലീഡ് ഡിസ്ട്രിക്ട്

ഓഫീസർ (എൽ.ഡി.ഓ.), ആവശ്യമെന്നു കരുതുന്ന ബി.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതാണ്. വായ്പാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ പഞ്ചായത്ത് അംഗങ്ങൾക്ക് ഗ്രാമീണ വികസനത്തിലുള്ള അറിവും അനുഭവവും പങ്കുവയ്ക്കുന്നതിനുവേണ്ടി അർദ്ധവാർഷിക ഇടവേളകളിൽ കമ്മിറ്റി മീറ്റിംഗുകളിലേക്ക് അവരെയും ക്ഷണിക്കുന്നു.

2.2 ജില്ലാതല കൂടിയാലോചനാ സമിതി (ഡി. സി.സി)

2.2.1 **ഡി.സി.സിയുടെ ഘടന**

എഴുപതുകളുടെ ആദ്യം ഡി.സി.സികൾ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടത് ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ വിവിധ വികസന സംരംഭങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിൽ ബാങ്കർമാർക്കും ഗവൺമെന്റ് ഏജൻസികൾക്കും/ വകുപ്പുകൾക്കും ഏകോപനം എളുപ്പമാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ജില്ലാതല പൊതുവേദി എന്ന നിലയ്ക്കാണ്. ജില്ലാ കളക്ടർ ആണ് ഡി.സി.സി യോഗങ്ങളിൽ അദ്ധ്യക്ഷനാകുക. റിസർവ്വ് ബാങ്ക്, നബാർഡ്, ജില്ലയിൽ ആകെയുള്ള വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ, ജില്ലാ സഹകരണ ബാങ്കുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സഹകരണ ബാങ്കുകൾ, ഗ്രാമീണ ബാങ്കുകൾ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വിവിധ വകുപ്പുകൾ, ബന്ധപ്പെട്ട ഏജൻസികൾഎന്നിവരാണ് ഡി.സി.സി അംഗങ്ങൾ. ലീഡ് ഡിസ്ട്രിക്ട് ഓഫീസർ(എൽ.ഡി.ഓ) ഡി.സി.സിയിൽ റിസർവ്വ് ബാങ്കിന്റെ പ്രതിനിധി ആയിരിക്കും. ഡി.സി.സി മീറ്റിംഗുകൾ വിളിച്ചുകൂട്ടുന്നത് ലീഡ് ഡിസ്ട്രിക് മാനേജർ (എൽ.ഡി.എം) ആണ്. സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങളുടെ സംഘങ്ങൾ ഉള്ള ജില്ലകളിൽ അവയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി ബന്ധപ്പെട്ട ഡയറക്ടർ (MSME-DI) ഡി.സി.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ ഒരു ക്ഷണിതാവായിരിക്കും.

2.2.2 **ഡി.സി.സി മീറ്റിംഗുകളുടെ നടത്തിപ്പ്**

i) ലീഡ് ബാങ്കുകൾ ത്രൈമാസ ഇടവേളകളിൽ ഡി.സി.സി മീറ്റിംഗുകൾ അവശ്യം വിളിച്ചുകൂട്ടേണ്ടതാണ്.

ii)പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങളിൽ തീവ്ര ഇടപെടൽ നടത്തി ഡി.സി.സിയുടെ പരിഗണനയ്ക്കായി റിപ്പോർട്ടു സമർപ്പിക്കുന്നതിന് ഡി.സി.സി തലത്തിൽ ഉചിതമായ ഉപസമിതികൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്.

iii) സംസ്ഥാന തലത്തിൽ മതിയായ ശ്രദ്ധ ലഭിക്കേണ്ട വിവിധ പ്രശ്നങ്ങളിന്മേൽ ഡി.സി.സിയുടെ മതിയായ രീതിയിലുള്ള വിലയിരുത്തലുകൾ എസ്.എൽ.ബി.സിയ്ക്കു (SLBC) നൽകേണ്ടതാണ്.

2.2.3 **ഡി.സി.സി മീറ്റിംഗുകളുടെ അജൻഡ.**

ലീഡ് ബാങ്കുകൾ അതാതു ജില്ലകളിലെ പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിനാണ് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. എന്നിരുന്നാലും അത്തരം വേദികളിൽ എല്ലാ ജില്ലകൾക്കും പൊതുവേ ബാധകമായ താഴെപറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ നിർബന്ധമായും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്.

i) സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തൽ പദ്ധതിക്കു (എഫ്.ഐ.പി-FIP) കീഴിലുള്ള പ്രവർത്തന പുരോഗതിയുടെ അവലോകനം

ii) വിവര സാങ്കേതികത (ഐ.റ്റി) സാദ്ധ്യമാക്കുന്ന സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തലിനെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയും സാധ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങൾ

iii) സർവജന വളർച്ചയ്ക്കാവശ്യമായ ബാങ്കിംഗ് വികസനം സാദ്ധ്യമാക്കുന്നവയെ(enablers) സുകരമാക്കുകയും, തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നവയെ (impeders) നീക്കുകയും അല്ലെങ്കിൽ പരമാവധി ലഘൂകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന

കാര്യങ്ങൾ
iv) ബിസിനസ്സ് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ട വൈദഗ്ദ്ധ്യം, ശേഷി ഉണ്ടാക്കൽ എന്നിവ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതാ കേന്ദ്രങ്ങൾ (എഫ്.എൽ.സികൾ), #ആർ.എസ്.ഇ.റ്റി.ഐ (RSETI) പോലുള്ള പരിശീലന സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവ സജ്ജമാക്കൽ തുടങ്ങിയ ബാങ്കുകളുടെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയും സാമ്പത്തികാധിക ഉദ്യമങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുക.
v) സാമ്പത്തിക ഉൾപെടുത്തൽ ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിന് സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ തോത് വർദ്ധിക്കുക.
vi) ജില്ലാതല വായ്പാ പദ്ധതിയുടെ പ്രവർത്തന പുരോഗതി വിലയിരുത്തുക.
vii) സമൂഹത്തിലെ മുൻഗണനാ മേഖലയ്ക്കും ദുർബല വിഭാഗത്തിനുമുള്ള വായ്പാ ലഭ്യത
viii) 2022-)o ആണ്ടോടെ കർഷകന്റെ വരുമാനം ഇരട്ടിയാക്കൽ
ix) ഗവൺമെന്റ് ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള പദ്ധതികൾക്കു കീഴിലുള്ള സഹായം
x) വിദ്യാഭ്യാസ വായ്പ അനുവദിക്കൽ
xi) സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളെ ബാങ്കുമായി ബന്ധിപ്പിക്കൽ പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതി.
xii) എസ്.എം.ഇ (SME) കൾക്കുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായവും അതിനെന്തെങ്കിലും തടസ്സം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതും.
xiii) ബാങ്കുകളുടെ യഥാകാലത്തുള്ള വിവര സമർപ്പണം
xiv) ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ (പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ) അവലോകനം.

ഈ പട്ടിക പൂർണ്ണമല്ല. ലീഡ് ബാങ്കുകൾക്കു ആവശ്യമെന്നു തോന്നുന്ന ഏതു കാര്യവും അജണ്ടയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താം.

ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ വിവിധ വേദികളിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് ഡി.സി.സി.തലത്തിൽ ഗ്രാമീണസ്വയം തൊഴിൽ പരിശീലന സ്ഥാപനങ്ങളെ (RSETIS) കൂടുതൽ സജീവമാക്കുകയും അവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യണം. ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടത് പ്രദേശത്തിന്റെ വായ്പാ ഉൾക്കൊള്ളൽ ശേഷി കൂട്ടുന്നതിനുള്ള നൈപുണ്യ വികസനത്തിലും സുസ്ഥിര സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾക്ക് സഹായകമായിട്ടുള്ള പരിശീലന പരിപാടികളുടെ നവീകരണത്തിനും ആയിരിക്കണം. പ്രദേശത്തിന്റെ നൈപുണ്യ ലഭ്യതയും ശേഷിയും കണക്കാക്കി ജില്ലയിലെ ഗ്രാമീണ യുവജനങ്ങളുടെ നൈപുണ്യ പരിശീലനത്തിനും നൈപുണ്യ വർദ്ധനയ്ക്കും ആവശ്യമായ പ്രത്യേക പരിപാടികൾ ആർ.എസ.ഇ.ടി.ഐ.കൾ (RSETIs) ആവിഷ്കരിക്കണം.

2.2.4 **എൽ.ഡി.എം (LDM) കളുടെ ചുമതലകൾ**

റീജിയണൽ/ സോണൽ ഓഫീസിന്റെ പിന്തുണയോടെയുള്ള എൽ.ഡി.എം ന്റെയും ജില്ലാകളക്ടറുടെയും ഊർജ്ജസ്വലതയെ ആശ്രയിച്ചാണ് ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ ഫലപ്രാപ്തി. ആയതിനാൽ ലീഡുബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ വിജയകരമായ നടത്തിപ്പിന്റെ മുഖ്യകേന്ദ്രമായ എൽ.ഡി.എം ഓഫീസിനെ അവശ്യം വേണ്ട എല്ലാവിധ പശ്ചാത്തല സൗകര്യ പിന്തുണയോടെയും മതിയായവണ്ണം ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഉചിതമായ സ്ഥാനം വഹിക്കുന്നവരും യോജിച്ച മനോഭാവമുള്ളവരും ആവശ്യാനുസരണം നേതൃത്വപാടവം ഉള്ളവരുമായ ഓഫീസർമാരെ തന്നെയാണ് എൽ.ഡി.എം

ആയി നിയമിക്കേണ്ടത്. എൽ.ഡി.എം. കൾക്കു ബാങ്ക് ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ജില്ലാ ഭരണാധികാരികൾ എന്നിവരുമായി അടുത്ത സമ്പർക്കം പുലർത്തുന്നതിനും വിവിധ സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതാ ഉദ്യമങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുവാനും അതിൽ പങ്കെടുക്കുവാനും കൂടാതെ പലവിധത്തിലുള്ള യോഗങ്ങളിൽ ഹാജരാകുന്നതിനുമുള്ള സൗകര്യത്തിനായി എൽ.ഡി.എം. കൾക്കു മാത്രമായി ഒരു വാഹനം ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. ഡേറ്റ എൻട്രിക്കും/ വിശകലനത്തിലും വിദഗ്ധ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ നല്കിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ അവരുടെ സേവനം പണം നൽകി ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം എൽ.ഡി.എം. കൾക്കു കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. ഉപരിയായി, ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ വിജയകരമായ പ്രവർത്തനത്തിനുവേണ്ടി മുകളിൽ പറഞ്ഞ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് പുറമെ ലീഡ് ബാങ്കുകൾ മെച്ചപ്പെട്ട സൗകര്യങ്ങൾ ഈ സുപ്രധാന കാര്യ നിർവ്വാഹകർക്ക് നൽകുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണാൻ ബന്ധപ്പെട്ടവരുടെ മീറ്റിംഗുകൾ കാലാകാലങ്ങളിൽ വിളിച്ചുകൂട്ടുക എന്ന പതിവു കൃത്യനിർവ്വഹണത്തിനുപുറമേ എൽ.ഡി.എംന് താഴെപറയുന്ന പുതിയ കർത്തവ്യങ്ങളും കൂടി വിഭാവന ചെയ്തിട്ടുണ്ട്:

i)ജില്ലാ വായ്പാപദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കൽ നിരീക്ഷിക്കുക.

ii)സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതാ കേന്ദ്രങ്ങൾ(FLCs) ആർ.എസ്.ഇ.റ്റി.ഐകൾ (RSETIs) സജ്ജീകരിക്കുന്നതിൽ ബാങ്കുകളുമായി സഹകരിക്കുക

iii)ബാങ്കുകളുടെ ഗ്രാമീണ ശാഖകളും എഫ്.എൽ.സികളും സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതാ ക്യാമ്പുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിൽ പങ്കുചേരുക

iv)സർക്കാരിതര ഏജൻസികളുടേയും പഞ്ചായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളുടേയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ ബാങ്ക്/ സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുവേണ്ടി സൂക്ഷ്മസംവേദന ശേഷി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്ന വാർഷിക ശില്പശാലകൾ നടത്തുക.

v) ത്രൈമാസ ബോധവൽക്കരണ - മൂല്യനിർണ്ണയ പൊതു യോഗങ്ങൾ, പരാതിപരിഹാരം തുടങ്ങിയവ ഏർപ്പാടാക്കുക.

2.2.5 **ത്രൈമാസ പൊതു യോഗവും പരാതി പരിഹരിക്കലും**

സാമാന്യ ജനങ്ങളുമായി ബന്ധമുള്ള വിവിധ ബാങ്കിംഗ് നയങ്ങളേയും നിയന്ത്രണങ്ങളേയും കുറിച്ച് അവബോധമുണ്ടാക്കുക, പൊതുജനങ്ങളിൽനിന്നും വിലയിരുത്തൽ ലഭ്യമാക്കുക, പരാതികൾക്ക് സാദ്ധ്യമാകുന്ന പരിഹാരം ഉണ്ടാക്കുക അഥവാ വേണ്ട പരിഹാരത്തിന് പറ്റിയ സംവിധാനത്തെ സമീപിക്കുന്നതിന് സൗകര്യമൊരുക്കുക എന്നീ കാര്യങ്ങൾക്കായി റിസർവ്വ് ബാങ്ക് എൽ.ഡി.ഓ., പ്രദേശത്ത് സാന്നിദ്ധ്യമുള്ള ബാങ്കുകൾ, മറ്റു പദ്ധതിപ്പങ്കാളികൾ എന്നിവരെ ഏകോപിപ്പിച്ച് ലീഡ് ഡിസ്ട്രിക്ട് മാനേജർ (LDM) ജില്ലയിൽ വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ ത്രൈമാസ പൊതു യോഗങ്ങൾ നിശ്ചയമായും വിളിച്ചുകൂട്ടേണ്ടതാണ്.

2.2.6 **ജില്ലാതല അവലോകന കമ്മിറ്റി (ഡി.എൽ.ആർ.സി) മീറ്റിംഗുകൾ**

ഡി.എൽ.ആർ.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അദ്ധ്യക്ഷനായിരിക്കും. ജില്ലാ കൺസൾട്ടേറ്റീവ് കമ്മിറ്റി (ഡി.സി.സി) അംഗങ്ങൾ മീറ്റിംഗിൽ പങ്കെടുക്കുന്നു. കൂടാതെ ജനപ്രതിനിധികളായ സ്ഥലം എം.പിമാർ/ എം.എൽ.എമാർ/ ജില്ലാ പരിഷത്ത് മുഖ്യന്മാർ എന്നിവരും ഈ മീറ്റിംഗുകളിലെ ക്ഷണിതാക്കളാണ്. മൂന്നുമാസത്തിൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ഒരു ഡി.എൽ.ആർ.സി മീറ്റിംഗ് എങ്കിലും ലീഡ് ബാങ്കുകൾ വിളിച്ചുചേർക്കേണ്ടതാണ്. ജില്ലയിൽ ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിക്ക് കീഴിലുള്ള വിവിധ പരിപാടികളുടെ നടത്തിപ്പിലുള്ള ഗതിവേഗവും

ഗുണമേന്മയും അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള വേദിയാണ് ഡി.എൽ.ആർ.സി. അതുകൊണ്ട് അനൗദ്യോഗികാംഗങ്ങളുടെ സഹകരണം പ്രയോജനപ്രദമാകുമെന്ന് കരുതുന്നു. ഡി.എൽ.ആർ.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ ജനപ്രതിനിധികളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം കഴിയുന്നത്ര ഉറപ്പാക്കേണ്ടത് ലീഡ് ബാങ്കുകളുടെ ചുമതലയാണ്. അതിനായി എം.പിമാർ, എം.എൽ.എമാർ തുടങ്ങിയ ജനപ്രതിനിധികളുടെ സൗകര്യമനുസരിച്ച് മീറ്റിംഗ് തീയതി നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ ശാഖകൾ തുറക്കൽ, കിസാൻ ക്രെഡിറ്റ് കാർഡ് വിതരണം, സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങൾക്കുള്ള വായ്പാബന്ധിത പരിപാടികൾ തുടങ്ങിയ എല്ലാ ചടങ്ങുകളിലും ജില്ലയിലെ ബാങ്കുകൾ അവരെ ക്ഷണിക്കേണ്ടതും ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്. ജനപ്രതിനിധികളുടെ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഏറ്റവും ഉയർന്ന മുൻഗണന നൽകേണ്ടതും അവയ്ക്ക് സത്വരശ്രദ്ധ നൽകേണ്ടതുമാണ്. ഡി.എൽ.ആർ.സി തീരുമാനങ്ങളുടെ തുടർനടപടി ഡി.സി.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ ചർച്ചചെയ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്.

2.2.7 **ഡി.സി.സി/ഡി.എൽ.ആർ.സി മീറ്റിംഗുകളുടെ വാർഷിക കലണ്ടർ**

i) വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ, സർക്കാർ / സർക്കാരിതര ഏജൻസികൾ എന്നിവയുടെ പ്രധാന ജില്ലാതല ഏകോപന വേദികളാണ് ഡി.സി.സിയും ഡി.എൽ.ആർ.സിയും. വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തടസ്സമാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണുകയും അവലോകനം നടത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടത് ഈ വേദികളിലാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ യോഗങ്ങളിൽ എല്ലാ അംഗങ്ങളും പങ്കെടുക്കുകയും ചർച്ചകളിൽ ഭാഗഭാക്കുകളാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. ഡി.സി.സി/ ഡി.എൽ.ആർ.സി യോഗങ്ങൾ അവലോകനം ചെയ്തതിൽ, മീറ്റിംഗ് തീയതി അറിയിപ്പ് താമസിക്കുകയോ കിട്ടാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യുക, മീറ്റിംഗ് തീയതി മറ്റുള്ള പരിപാടികളുടെ തീയതിയുമായി ഒത്തുവരിക തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ അംഗങ്ങൾക്ക് ഈ മീറ്റിംഗുകളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്നു എന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം സംഭവിയ്ക്കുന്നത് മീറ്റിംഗുകൾ നടത്തുന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാന ലക്ഷ്യങ്ങളെ തകിടം മറിക്കലായിരിക്കും.

ii) ആയതിനാൽ ഡി.സി.സി/ ഡി.എൽ.ആർ.സി യോഗങ്ങളുടെ പട്ടിക അവയുടെ അദ്ധ്യക്ഷന്മാർ, റിസർവ്വ് ബാങ്ക് ലീഡ് ഡിസ്ട്രിക്ട് ഓഫീസർ, ബന്ധപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികൾ എന്നിവരുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് എല്ലാ ജില്ലകൾക്കും വർഷാടിസ്ഥാനത്തിൽ കലണ്ടർ തയ്യാറാക്കുവാൻ ലീഡ് ബാങ്കുകൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വാർഷിക കലണ്ടർ വർഷാദ്യം തയ്യാറാക്കേണ്ടതും എല്ലാ അംഗങ്ങളേയും അറിയിക്കേണ്ടതുമാണ്. മുൻകൂട്ടി അറിയിക്കുന്നതിനാൽ ഈ തീയതികൾ മീറ്റിംഗിൽ പങ്കെടുക്കാൻ വേണ്ടി മാറ്റി വയ്ക്കുന്നതിന് അവരെ സഹായിക്കുന്നു. മീറ്റിംഗുകൾ കലണ്ടർ പ്രകാരം തന്നെ നടത്തേണ്ടതാണ്. ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട ഒരുകാര്യം ഡി.സി.സി മീറ്റിംഗുകളും ഡി.എൽ.ആർ.സി മീറ്റിംഗുകളും ഒരേ സമയത്ത് വിളിച്ചുകൂട്ടരുത് എന്നുള്ളതാണ്.

2.3 സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേർസ് കമ്മിറ്റി (എസ്.എൽ.ബി.സി)

2.3.1 എസ്.എൽ.ബി.സി രൂപീകരണം

i) 1977 ഏപ്രിലിൽ ആണ് സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേർസ് കമ്മിറ്റി രൂപീകൃതമായത്. അത് സംസ്ഥാനതലത്തിൽ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കിടയിൽ മതിയായ ഏകോപനത്തിനുള്ള ഒരു വേദിയായിട്ടാണ് വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാന വികസനത്തിനായി എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും

ഏകീകൃതാടിസ്ഥാനത്തിലാണ് അത് രൂപംകൊണ്ടിട്ടുള്ളത്. എസ്.എൽ.ബി.സിയിൽ അദ്ധ്യക്ഷ സ്ഥാനം വഹിക്കുന്നത് കൺവീനർ ബാങ്കിന്റെ ചെയർമാൻ & മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ/ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ ആയിരിക്കും. വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ, ഗ്രാമീണ ബാങ്കുകൾ (ആർ.ആർ.ബി. കൾ), സംസ്ഥാന സഹകരണബാങ്ക്, റിസർവ് ബാങ്ക്, നബാർഡ് എന്നിവയുടെ പ്രതിനിധികൾ, സർക്കാർ വകുപ്പു തലവന്മാർ, പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ ദേശീയ കമ്മിഷൻ, ദേശീയ ഉദ്യാനകൃഷി ബോർഡ്, ഖാദി & ഗ്രാമവ്യവസായ കമ്മീഷൻ തുടങ്ങിയവയുടെ പ്രതിനിധികൾ, സംസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികൾ എന്നിവരെല്ലാം അടങ്ങിയതാണ് എസ്.എൽബി.സി. ഇവരെല്ലാം ഒന്നിച്ചിരുന്നു ചർച്ച ചെയ്ത് നയം നടപ്പാക്കൽ തലത്തിലെ ഏകോപന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് വ്യക്തത വരുത്തി പരിഹാരം തേടുന്നു. വ്യവസായ സമൂഹം, ചില്ലറകച്ചവടക്കാർ, കയറ്റുമതിക്കാർ കർഷക യൂണിയനുകൾ തുടങ്ങിയ വിവിധ സാമ്പത്തിക മേഖലകളിലെ സംഘടനകളുടെ പ്രതിനിധികൾ എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ അവരുടെ പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി വിശേഷാൽ ക്ഷണിതാക്കളാ- യിരിക്കും. എസ്എൽബിസി മീറ്റിംഗുകൾ ത്രൈമാസ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിളിച്ചുചേർക്കേണ്ടത് സംസ്ഥാനത്തെ കൺവീനർ ബാങ്കിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്.

ii)സംസ്ഥാന വികസനത്തിൽ സുപ്രധാന പങ്കുവഹിക്കാനുള്ള എസ്.എൽ.ബി.സി യ്ക്ക് അതിന്റെ മീറ്റിംഗുകളുടെ നടത്തിപ്പിനായി വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

2.3.2 **എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗ് നടത്തിപ്പ്**

(i) ത്രൈമാസിക ഇടവേളകളിൽ കൂടുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ അദ്ധ്യക്ഷനെ കൂടാതെ സഹാദ്ധ്യക്ഷനായി സംസ്ഥാന അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയോ ഡവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണറോ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഭാരത സർക്കാരിന്റേയും റിസർവ്വ് ബാങ്കിന്റേയും പൊതു നയസമീപനങ്ങളിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങളിൽ അർത്ഥവത്തായ ചർച്ചകൾ നടക്കുന്നതിനും കാര്യക്ഷമവും അഭികാമ്യവുമായ ഫലം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും ഈ മീറ്റിംഗുകളിലെ ഉന്നതതല പങ്കാളിത്തം സഹായകമാകും.

(ii) അതാത് സംസ്ഥാനത്തെ മുഖ്യമന്ത്രി, ധനമന്ത്രി, സംസ്ഥാന ഉന്നതോദ്യോഗസ്ഥർ, റിസർവ്വ് ബാങ്ക് ഡപ്യൂട്ടി ഗവർണർ / എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ എന്നിവരേയും എസ്എൽബിസി മീറ്റിംഗിന് ക്ഷണിക്കാവുന്നതാണ്. വർഷത്തിൽ ഒരു എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗിൽ എങ്കിലും പങ്കെടുക്കാൻ സംസ്ഥാന മുഖ്യമന്ത്രിയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(iii) എസ്.എൽ.ബി.സി. മീറ്റിംഗുകളിൽ നയപരമായ കാര്യങ്ങളിൽ പ്രാഥമികമായും ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടത് ബാങ്കുകളുടെ/ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുതിർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർ പങ്കെടുക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ ആകാവൂ. എല്ലാ പതിവുകാര്യങ്ങളും എസ്.എൽ.ബി.സി. യുടെ ഉപസമിതികൾക്കു ഏല്പിച്ചു കൊടുക്കാവുന്നതാണ്. വിവിധ പദ്ധതി പങ്കാളികളിൽനിന്നുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്ത് അവയിൽനിന്നും എസ്.എൽ.ബി.സി. മീറ്റിംഗുകൾക്കുവേണ്ടി ഒറ്റ അജണ്ട തെയ്യാറാക്കുവാൻ ഒരു സ്റ്റീയറിങ് ഉപസമിതിക്ക് എസ്.എൽ.ബി.സി. രൂപം കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. മാതൃകാപരമായി ഈ ഉപസമിതിയിൽ എസ്.എൽ.ബി.സി. കൺവീനർ, റിസർവ്വ് ബാങ്ക്/ നബാർഡ് പ്രതിനിധികൾ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുതിർന്ന

പ്രതിനിധി, വലിയ സാന്നിദ്ധ്യമുള്ള രണ്ടോ മൂന്നോ ബാങ്കുകൾ എന്നിവർ ഉൾപ്പെടേണ്ടതാണ്.

(iv) ഓരോ പ്രശ്നത്തിനും ആവശ്യമെങ്കിൽ പ്രത്യേകം ഉപസമിതികൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. കൃഷി, സൂക്ഷ്മ/ ചെറുകിട/ ഇടത്തരം വ്യവസായങ്ങൾ/ സംരംഭങ്ങൾ, കൈത്തറി വായ്പ, കയറ്റുമതി പ്രോത്സാഹനം, സാമ്പത്തിക ഉൾപെടുത്തൽ തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങൾ ആഴത്തിൽ പഠിച്ചു് അവയ്ക്കുള്ള പരിഹാരങ്ങൾ/ ശുപാർശകൾ കണ്ടെത്തി അംഗീകാരത്തിനായി പൂർണ കമ്മിറ്റിക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതിനായി സ്റ്റിയറിംഗ് സബ് കമ്മിറ്റിയോ/ സബ് കമ്മറ്റികളോ രൂപീകരിയ്ക്കേണ്ടതാണ്. ഈ കമ്മിറ്റികൾ എസ്.എൽ.ബി.സി യെക്കാൾ കൂടുതൽ തവണ യോഗം ചേരേണ്ടതുമാണ്. സബ് കമ്മിറ്റിയുടെ ഘടനയും അത് പരിഗണിക്കേണ്ട സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തലിനെ സഹായിക്കുകയും തടസ്സപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങളും ഓരോ സംസ്ഥാനത്തും ഭിന്നമായിരിക്കും.

(v) എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനർ ബാങ്കിന് ചുമതലകൾ ഫലപ്രദമായി നിർവ്വഹിയ്ക്കുന്നതിന് സഹായകമായ രീതിയിൽ അതിന്റെ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്/ ഓഫീസുകൾ മതിയായ അളവിൽ ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

vi) കൂടുതൽ വലിയ വേദിയിൽ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടേണ്ട പ്രശ്നങ്ങളിന്മേൽ താഴെതലത്തിലുള്ള വേദികളിൽ നിന്നും മതിയായ വിലയിരുത്തലുകൾ എസ്.എൽ.ബി.സി യ്ക്കു നൽകേണ്ടതാണ്.

vii) നിരവധി സ്ഥാപനങ്ങളും പണ്ഡിതന്മാരും കൃഷി, സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട ഇടത്തരം (MSME) സംരംഭങ്ങൾ എന്നീ മേഖലകളിലെ സുസ്ഥിര വികസനവുമായി ബന്ധമുള്ള ഗവേഷണ/ പഠനകാര്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. അവരെകൂടി പങ്കെടുപ്പിച്ചാൽ ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ മുന്നേറ്റത്തിനായി പുതിയ ആശയങ്ങൾ കൊണ്ടുവരുന്നതിന് അത് ഉപയോഗപ്രദമായിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് എസ്.എൽബി.സി കൾ അവരെ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ഇടയ്ക്കിടെയുള്ള മീറ്റിംഗുകളിൽ പ്രത്യേക ക്ഷണിതാക്കളാക്കേണ്ടതാണ്. മീറ്റിംഗുകളിലെ ചർച്ചകളുടെ ഗുണനിലവാരം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും സംസ്ഥാനത്തിന് യോജിച്ച പഠനങ്ങളുമായി അവരെ ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും അത് സഹായകമാകും. മറ്റു പ്രത്യേക ക്ഷണിതാക്കളെ വിളിക്കേണ്ടത് എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗിന്റെ അജൻഡയിൽ ചർച്ചയ്ക്കുള്ള വിഷയങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചാണ്.

viii)താഴ്ന്ന വരുമാനമുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി വായ്പകൾ എളുപ്പത്തിൽ സൗകര്യപ്പെടുത്തുന്നതിനും എളുപ്പത്തിൽ എത്തിയ്ക്കുന്നതിനും ആയി സർക്കാരിതര സംഘടനകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വരുംവർഷങ്ങളിൽ കൂടുതൽ ഉണ്ടാകുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിയ്ക്കുന്നത്. പല കോർപ്പറേറ്റ് കുടുംബങ്ങളും സുസ്ഥിര വികസനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള സാമൂഹ്യ ഉത്തരവാദിത്ത പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നുമുണ്ട്. ബാങ്കിന്റെ പ്രവർത്തന മേഖലയിലുള്ള അത്തരം സംഘടനകളും കുടുംബങ്ങളുമായുള്ള ബാങ്കിന്റെ ബന്ധം അവരുടെ വായ്പക്ക് പുറമെയുള്ള സേവനങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും അത് സർവ്വജന വളർച്ചയ്ക്ക് അനുകൂലമാകുകയും ചെയ്യും. ബന്ധപ്പെട്ട വിജയകഥകൾ എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ അവതരിപ്പിച്ചാൽ അവ അനുകരണീയ മാതൃകകളായി തീരുകയും ചെയ്യും.

2.3.3. എസ്.എൽ.ബി.സി. മീറ്റിംഗുകൾക്കുള്ള പുതുക്കിയ അജണ്ട

1. സാമ്പത്തിക ഉൾച്ചേർക്കൽ അവലോകനം, ബാങ്കിങ് ശൃംഖലാ വികസനം,

സാമ്പത്തിക സാക്ഷരത.

(a).ബാങ്കുരഹിത ഗ്രാമങ്ങളിൽ ബാങ്കിങ് ഔട്ട്‌ലെറ്റുകൾ തുറക്കുന്ന പ്രവർത്തനത്തിന്റെ സ്ഥിതി, ബാങ്കുരഹിത ഗ്രാമങ്ങളിൽ സി.ബി.എസ്.(കോർ ബാങ്കിങ് സൊല്യൂഷൻസ്) പ്രാപ്തമാക്കിയിട്ടുള്ള ബാങ്കിങ് ഔട്ട്‌ലെറ്റുകൾ

(b).ബാങ്കിങ് കറസ്പോണ്ടന്റുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അവലോകനം - ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള തടസ്സങ്ങളും/ പ്രശ്നങ്ങളും.

(c). സംസ്ഥാനത്തു ഡിജിറ്റൽ രീതിയിലുള്ള പണമിടപാടുകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിലുള്ള പുരോഗതി, മതിയായ ബാൻഡ് വിഡ്ത് സഹിതമുള്ള തുടർച്ചയായ കമ്പ്യൂട്ടർ ശൃംഖലാ ബന്ധം പ്രദാനം ചെയ്യൽ, ഇന്റർനെറ്റ് സംബന്ധിയായ പ്രശ്നങ്ങളുടെ പരിഹാരം/ ഇഷ്ടമുള്ള ഇന്റർനെറ്റ് ബന്ധം തെരെഞ്ഞെടുക്കൽ (ഭാരത് നെറ്റ്, വി.എസ്.എ.ടി മുതലായവ), എ.ടി.എമ്മുകളും പി.ഓ.എസ്.മെഷിനുകളും സ്ഥാപിക്കൽ, സംസ്ഥാനത്തു ഇലക്ട്രോണിക് മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ കൂടിയുള്ള പണം സ്വീകരിക്കലും പണം കൊടുക്കലും നടപ്പാക്കലിന്റെ സ്ഥിതി.

(d) നേരിട്ടുള്ള ആനുകൂല്യ കൈമാറ്റം, ആധാറിൽ പേര് ചേർക്കൽ, പ്രമാണീകരിക്കൽ എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സ്റ്റേറ്റിലെ സ്ഥിതി.

e) സ്കൂൾ പാഠ്യപദ്ധതിയിൽ സാമ്പത്തിക വിദ്യാഭ്യാസം ഉൾപ്പെടുത്തൽ, ബാങ്കുകളുടെ സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതാ ഉദ്യമങ്ങൾ (പ്രത്യേകിച്ചും ഡിജിറ്റൽ സാമ്പത്തിക സാക്ഷരത) എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അവലോകനം.

(f) വിവിധ പദ്ധതികൾ, ധനസഹായം, സൗകര്യങ്ങൾ ഉദാ: വിള ഇൻഷുറൻസ്, പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന ഊർജ്ജം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം സൃഷ്ടിക്കൽ.

(g)വിതരണ ശൃംഖലയിലെ എല്ലാ പദ്ധതി പങ്കാളികളെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ആദ്യാവസാന പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങളിന്മേലുള്ള അവലോകനം.

2 ബാങ്കുകളുടെ വായ്പാവിതരണത്തിന്റെ അവലോകനം.

(a) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതി, മുൻഗണനാമേഖലയ്ക്കുള്ള വായ്പ നൽകൽ എന്നിവയിലെ നേട്ടങ്ങൾ

(b) സർക്കാർ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികൾക്ക് വായ്പ നല്കിയതിനെക്കുറിച്ചും (DAY-NRLM, DAY-NULM, MUDRA, Stand-up India, PMEGP etc.,) അവയുടെ സ്വാധീനത്തെക്കുറിച്ചുമുള്ള ചർച്ച.

(c) എം.എസ്.എം.ഇ കൾക്കും കഴിവിനനുസൃതമായ പദ്ധതികൾക്കുമുള്ള വായ്പാ ഒഴുക്ക്

(d) കെ.സി.സി.ലോൺ, PMFBY യ്ക്ക് കീഴിലുള്ള വിള ഇൻഷുറൻസ്.

(e) വിദ്യാഭ്യാസ വായ്പ നൽകൽ

(f) സ്വയം സഹായ സംഘം - ബാങ്ക് യോജിപ്പിക്കൽ പ്രവർത്തന പുരോഗതി.

3. കർഷകരുടെ വരുമാനം 2022 ഓടെ ഇരട്ടിയാക്കൽ

4.വായ്പാ നിക്ഷേപ അനുപാതം (CD ratio) - 40 ശതമാനത്തിൽ താഴെ CD Ratio ഉള്ള ജില്ലകളെപ്പറ്റിയുള്ള അവലോകനം, ഡി.സി.സി. യുടെ പ്രത്യേക ഉപസമിതി(എസ്.സി.സി.)കളുടെ പ്രവർത്തനം.

5. പദ്ധതികൾക്ക് വേണ്ടി നൽകിയ വായ്പകളിലെ നിഷ്ക്രിയ ആസ്തിയുടെ സ്ഥിതി, സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കേസുകളും നിഷ്ക്രിയ ആസ്തി തിരിച്ചു പിടിക്കലും.

6. സ്റ്റേറ്റിൽ പ്രകൃതി ദുരന്ത ജില്ലകളുണ്ടെങ്കിൽ അവിടങ്ങളിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള വായ്പാ പുനഃക്രമീകരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവലോകനം.

7. കേന്ദ്ര/ സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെയും റിസർവ്വ് ബാങ്കിന്റെയും നയപരമായ ഉദ്യമങ്ങളെയും(വ്യാവസായിക നയം, എം.എസ്.എം.ഇ.നയം, കാർഷിക നയം, സംരംഭകത്വ നയം തുടങ്ങിയവ)ബാങ്കുകളുടെ പ്രതീക്ഷിത പങ്കാളിത്തത്തെയും പറ്റിയുള്ള ചർച്ച.

8. ഗ്രാമീണ പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ, വായ്പാ ഉൾക്കൊള്ളൽ ശേഷി മെച്ചപ്പെടുത്തൽ എന്നീ കാര്യങ്ങളിലുള്ള ചർച്ച.

(a) വായ്പാ-നിക്ഷേപ അനുപാതം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് സഹായകമായി സംസ്ഥാന ഗവണ്മെന്റ് ബീജാവാപം നൽകിയ ഏതെങ്കിലും ബ്രഹത് പദ്ധതി

(b) സംസ്ഥാനത്തു പ്രത്യേകമായുള്ള വളർച്ചാ സാദ്ധ്യതയുള്ള മേഖലയുടെ വ്യാപ്തിയെക്കുറിച്ചുള്ള അന്വേഷണവും മുന്നോട്ടുള്ള വഴിയും - പങ്കാളി ബാങ്കുകളെ തെരെഞ്ഞെടുക്കൽ.

(c) പ്രദേശ കേന്ദ്രീകൃതമായി ഏതെങ്കിലും പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിലെ കണ്ടെത്തലുകളെയും അവയ്ക്കുള്ള പരിഹാര നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനെയും കുറിച്ചുള്ള ചർച്ച.

(d) സാമ്പത്തിക സഹായം ആവശ്യമുള്ള ഗ്രാമീണ കാർഷിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളിലെ (ഗ്രാമീണ പണ്ടകശാലകൾ, സൗരോർജ്ജം കാർഷിക സംസ്കരണം, ഉദ്യാന കൃഷി, ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ, കാർഷിക വിപണനം തുടങ്ങിയവ) വിടവുകൾ തിരിച്ചറിയൽ.

(e) മാതൃകാ ഭൂമി പാട്ട നിയമം 2016 നടപ്പിലാക്കൽ (സാദ്ധ്യതാ അന്വേഷണം)

9. കൃഷി വിജ്ഞാന കേന്ദ്രം (KVK), ഉദ്യാന കൃഷി മിഷൻ, ദേശീയ നൈപുണ്യ വികസന കോർപറേഷൻ, ഭാരതീയ കൃഷി നൈപുണ്യ കൌൺസിൽ (ASCI) മുതലായ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ചേർന്ന് പ്രേരണാരീതിയിൽ ഉള്ള നൈപുണ്യ വികസനവും ആർ.എസ്.ഇ.ടി.ഐ.കളുടെ പ്രവർത്തനാവലോകനവും.

10. ഭൂരേഖകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി എടുത്ത നടപടികൾ, ഭൂരേഖകൾ ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനത്തിലേക്ക് മാറ്റുന്നതിനുള്ള പുരോഗതി ഒപ്പം ഇടമുറിയാത്ത വായ്പാ വിതരണവും.

11. മറ്റു ജില്ലകളിലും അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തു മുഴുവനും തന്നെ പകർത്താൻ യോഗ്യമായ ജില്ലാ തലത്തിലുള്ള വിജയകഥകളും പുത്തൻ ഉദ്യമങ്ങളും പങ്കുവയ്ക്കൽ.

12. കമ്പോള രഹസ്യ വാർത്തകളിന്മേലുള്ള ചർച്ച. ഉദാഹരണത്തിന്:

(a) പോൺസി പദ്ധതികൾ (നിക്ഷേപ തട്ടിപ്പു പദ്ധതികൾ)/ പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്നും നിക്ഷേപങ്ങൾ ക്ഷണിക്കുന്ന രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത സ്ഥാപനങ്ങൾ/ കമ്പനികൾ എന്നിവയുടെ നിയമ വിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ.

(b) ബാങ്കിങ്ങുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ, ഫിഷിങ് മുതലായവ.

(c) പ്രദേശത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്ന കടം കൊടുക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ അന്യായ പലിശ ഈടാക്കിയ സംഭവങ്ങളും അധിക കട ബാദ്ധ്യത കേസുകളും.

(d) കടം കൊള്ളുന്ന ഗ്രൂപ്പുകളുടെ വായ്പ തട്ടിപ്പുകൾ.

13. ഡി.സി.സി./ ഡി.എൽ.ആർ.സി. മീറ്റിംഗിൽ പരിഹരിക്കപ്പെടാതെ ശേഷിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ.

14. ബാങ്കിന്റെ യഥാസമയത്തുള്ള വിവര സമർപ്പണം, എസ.എൽ.ബി.സി. മീറ്റിംഗ് ഷെഡ്യൂൾ അനുസരിക്കൽ.

15. അധ്യക്ഷന്റെ അനുവാദത്തോടെ മറ്റേതു വിഷയവും.

മുകളിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള പട്ടികയിൽ ഉദാഹരണങ്ങൾ മാത്രമാണ്: പൂർണമല്ല. ആവശ്യമെന്നു കരുതുന്ന മറ്റു ഏതു വിഷയവും എസ.എൽ.ബി.സി. കൺവീനർ

ബാങ്കിന് അജണ്ടയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

2.3.4 എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളുടെ വാർഷിക കലണ്ടർ

i)എസ്.എൽ.ബി.സി(SLBC)/ യു.റ്റി.എൽ.ബി.സി(UTLBC) മീറ്റിംഗുകളുടെ ഫലപ്രാപ്തിയും സുഗമമായ പ്രവർത്തനവും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനു വേണ്ടി, വർഷാദ്യംതന്നെ മീറ്റിംഗുകളുടെ നടത്തിപ്പിനായി ഒരു വാർഷിക കലണ്ടർ (കലണ്ടർ വർഷാടിസ്ഥാനത്തിൽ) തയ്യാറാക്കാൻ എസ്.എൽ.ബി.സി(SLBC) കൺവീനർ ബാങ്കുകളോട് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. എസ്.എൽ.ബി.സിയ്ക്ക് വിവരങ്ങൾ അയയ്ക്കേണ്ടതും കൺവീനർ അതു കൈപ്പറ്റേണ്ടതുമായ അന്തിമ തീയതികൾ ഈ കലണ്ടറിൽ വ്യക്തമായി കാണിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ വാർഷിക കലണ്ടർ ഒരു മുൻകൂർ അറിയിപ്പ് എന്ന നിലയിൽ ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാവർക്കും അയച്ചിരിക്കേണ്ടതാണ്. കേന്ദ്ര/ സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ, ബാങ്കുകൾ, റിസർവ് ബാങ്ക് എന്നിവിടങ്ങളിലെ ഉന്നതാധികാരികൾക്ക് ഭാവി തീയതികൾ മീറ്റിംഗിനുവേണ്ടി മാറ്റിവയ്ക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ് അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത്. എസ്.എൽ.ബി.സി/ യു.റ്റി.എൽ. ബി.സി മീറ്റിംഗുകൾ എല്ലാ സാഹചര്യങ്ങളിലും കലണ്ടർ പ്രകാരം തന്നെ നടത്തേണ്ടതാണ്. വീഴ്ചവരുത്തുന്ന ബാങ്കുകളിൽ നിന്നുള്ള വിവരങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കാതെ അജൻഡ മുൻകൂട്ടി അയച്ചു കൊടുക്കുകയും വേണം. വീഴ്ചയുടെ കാര്യം എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ബാങ്കുകൾക്കു നേരെ ഉയർത്തേണ്ടതും അത്കൂടാതെ ആ ബാങ്കുകളുടെ ബന്ധപ്പെട്ട മേലധികാരികളെ കൺവീനർ രേഖാമൂലം ധരിപ്പിക്കുകയും അതിന്റെ പകർപ്പ് റിസർവ്വ് ബാങ്കിന്റെ പ്രാദേശിക ഓഫീസിലേക്ക് അയയ്ക്കുകയും ചെയ്യണം. ബാങ്കുകളുൽനിന്നും യഥാസമയം വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള തുടർനടപടികൾ കൺവീനർ ബാങ്ക് കൈക്കൊള്ളുകയും വേണം. മുഖ്യമന്ത്രി/ ധനമന്ത്രി അല്ലങ്കിൽ ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവർക്ക് മീറ്റിംഗിൽ പങ്കെടുക്കാൻ പറ്റാതെവരുന്ന അപൂർവ്വ അവസരങ്ങളിൽ, അവർ ആവശ്യപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ, പ്രത്യേക എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗ് കൂടാവുന്നതാണ്. താഴെപറയുന്ന വിസ്തൃതമായ മാർഗ്ഗരേഖകൾ ഉപയോഗിച്ചാവണം കാര്യപരിപാടി കലണ്ടർ തയ്യാറാക്കേണ്ടത്.

പ്രവൃത്തി	മുഴുമിപ്പിക്കേണ്ട തീയതി
എസ്.എൽ.ബി.സി/ യു.റ്റി.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളുടെ കലണ്ടർ തയ്യാറാക്കുക വിവര സമർപ്പണത്തിനുള്ള അന്തിമ തീയതികളും മീററിംഗ് തീയതികളും താഴെ പറയുന്ന കാലയളവനുസരിച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാപേരെയും അറിയിക്കുക	എല്ലാവർഷവും ജനുവരി 15 .
മീറ്റിംഗിനും എസ്.എൽ.ബി.സിയ്ക്ക് വിവര സമർപ്പണത്തിനും ഉള്ള കൃത്യമായ തീയതി കാണിക്കുന്ന ഓർമ്മിപ്പിക്കൽ കുറിപ്പ്	ത്രൈമാസാവസാനത്തിനു 15 ദിവസം മുമ്പ്
എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനർ ബാങ്കിന് വിവരങ്ങൾ കിട്ടേണ്ട അന്തിമ തീയതി	ത്രൈമാസാവസാനത്തു നിന്നും 15 ദിവസം
അജൻഡയും അതിന്റെ പശ്ചാത്തല വിവരക്കുറിപ്പുകളും വിതരണം ചെയ്യൽ	ത്രൈമാസാവസാനത്തു നിന്നും 20 ദിവസം

മീറ്റിംഗ് നടത്തേണ്ടത്	ത്രൈമാസാവസാനത്തു നിന്നും 45 ദിവസത്തിനകം
ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാപേർക്കും മീറ്റിംഗിന്റെ മിനിട്ട്സ് അയയ്ക്കൽ	മീറ്റിംഗ് ദിനത്തിൽനിന്നും 10 ദിവസത്തിനകം
മീറ്റിംഗിൽ ഉയർന്നുവന്ന പ്രശ്നങ്ങളുടെ പരിഹാരങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള തുടർ നടപടി.	പൂർത്തിയാക്കേണ്ടത് മിനുട്ട്സ് അയച്ചുകഴിഞ്ഞ് 30 ദിവസത്തിനകം(അടുത്ത മീറ്റിംഗിൽ അവലോകനത്തിന് വേണ്ടി)

ii)വർഷാദ്യം മീറ്റിംഗ് കലണ്ടർ തയ്യാറാക്കുന്നത് മതിയായ നോട്ടീസു നൽകുന്നതും ബന്ധപ്പെട്ടവർക്കെല്ലാം യഥാസമയം കാര്യപരിപാടികളുടെ വിവരങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതും ഉറപ്പാക്കാനാണ്. എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനർമാർക്ക് പങ്കെടുക്കുന്ന ബാങ്കുകളിൽ നിന്നും/ സർക്കാർ വകുപ്പുകളിൽ നിന്നും വിവരസമർപ്പണത്തിനുള്ള കൃത്യമായ മാർഗ്ഗരേഖകൾ ഉറപ്പാക്കാനും അത് സഹായിക്കുന്നു. ഉന്നത പദവിയിൽ ഉള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ തിയ്യതി ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ചെലവഴിക്കേണ്ട എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനർമാരുടെ വിലപ്പെട്ട സമയം ലാഭിക്കാനും അതുവഴി കഴിയുന്നു.

iii)വാർഷിക കലണ്ടറിന് വർഷത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ തന്നെ വലിയ പരസ്യം നൽകേണ്ടതാണെന്ന് കൺവീനർ ബാങ്കുകൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് യോഗങ്ങളിൽ ഉന്നതോദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ സാന്നിധ്യം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് അവരുടെ ഓഫീസുകൾക്കു സഹായകമാകും. ഏതെങ്കിലും കാരണത്താൽ ഉന്നതോദ്യോഗസ്ഥന് പങ്കെടുക്കാൻ പറ്റിയിയില്ലെങ്കിൽപോലും കലണ്ടർ പ്രകാരം മീറ്റിംഗ് നടത്തേണ്ടതു തന്നെയാണ്. കൂടുതൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളത് ഈ യോഗങ്ങളിൽ അവലോകനം നടത്തേണ്ട കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ കലണ്ടറിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള അന്തിമ തീയതികൾക്കകം തന്നെ ലഭിക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. ഇതിനു വീഴ്ചവരുത്തുന്നവരുടെ വിശദീകരണം തേടുകയും അത് മിനിറ്റ്സിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ഏതു സാഹചര്യത്തിലും കാര്യപരിപാടികൾ തയ്യാറാക്കൽ കലണ്ടർ തീയതിക്കപ്പുറം പോകാൻ പാടില്ല.

2.3.5 **എസ്.എൽ.ബി.സി വെബ്ബ്സൈറ്റ് - അടിസ്ഥാന വിവരങ്ങളുടെ ക്രമീകരണം**.

ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതികളേയും ഗവൺമെന്റ് പ്രായോജകരായിട്ടുള്ള പദ്ധതികളെയും സംബന്ധിക്കുന്ന എല്ലാ നിർദ്ദേശങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തിയുള്ള എസ്.എൽ.ബി.സി വെബ്സൈറ്റ് ഉണ്ടാക്കി പരിപാലിക്കണമെന്ന് കൺവീനർ ബാങ്കുകളോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മീറ്റിംഗുകളുടെ നടത്തിപ്പിനെക്കുറിച്ചും സംസ്ഥാന വിവരങ്ങൾ/ ഓരോ ബാങ്കിന്റെയും പ്രവർത്തനം എന്നിവയെക്കുറിച്ചും താല്പര്യമുള്ള സാധരണക്കാരന് അത് പ്രാപ്യമാകുകയും വേണം. എസ്.എൽ.ബി.സി വെബ്സൈറ്റുകളിൽ ലഭ്യമാക്കേണ്ട വാർത്തകളുടേയും അടിസ്ഥാന വിവരങ്ങളുടെയും ക്രമീകരണം നടത്തുന്നതിന് വേണ്ടി അവയുടെ ഒരു സൂചന പട്ടിക അനുബന്ധം-IIൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഈ വെബ്സൈറ്റുകളിൽ എസ്.എൽ.ബി.സി.കൾ നിർദ്ദിഷ്ട അവശ്യ വിവരങ്ങൾ എങ്കിലും നൽകേണ്ടതും അവ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ത്രൈമാസ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നാളതീകരിക്കുകയും(അപ്ഡേറ്റ്) ചെയ്യേണ്ടതും

ആണ്. അനുബന്ധത്തിൽ ഇല്ലാത്തതും എന്നാൽ സംസ്ഥാനത്തെ സംബന്ധിച്ച് പ്രസക്തവുമായ കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ചേർക്കുന്നതിന് എസ്.എൽ.ബി.സിക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കും.

2.3.6 **സംസ്ഥാന സർക്കാരുമായുള്ള ബന്ധപ്പെടൽ**

സംസ്ഥാനത്തുള്ള എല്ലാ ബാങ്കുകളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുക, വായ്പാവിതരണ പ്രവർത്തനത്തിനുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി ചർച്ച ചെയ്യുക, ബാങ്കിംഗ് വികസനത്തിനും സാമ്പത്തിക ഉൾപെടുത്തൽ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിനും സർക്കാർ പിന്തുണ നേടുക എന്നീ കാര്യങ്ങളാണ് എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനർ ബാങ്കുകളുടെ ഭാഗത്തു നിന്നും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

2.3.7.**കാര്യഗ്രഹണ ശേഷി ഉണ്ടാക്കൽ/പരിശീലനം/ ബോധവത്കരണം പരിപാടികൾ**

i)ബാങ്കുകളെക്കുറിച്ചും ബാങ്കിങ്ങിനെക്കുറിച്ചും പൊതുവേയും ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ നിശ്ചിത ഉദ്ദേശത്തെയും പ്രവർത്തനത്തെയും കുറിച് പ്രത്യേകിച്ചും ജില്ലാ കളക്ടറന്മാരെയും ജില്ലാ പരിഷത്ത് മുഖ്യ അധികാരികളെയും ബോധവാന്മാരാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. അതിനായി ഓരോ എസ്എൽബിസി കൺവീനർ ബാങ്കും വർഷത്തിൽ ഒരിക്കൽ, ഏപ്രിൽ / മേയ് മാസത്തിലായാൽ നന്ന്, ഒരു മുഴുദിവസ ബോധവൽക്കരണ ശില്പശാല നടത്തേണ്ടതാണ്. ഇത്തരം അവബോധനം മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നിരീക്ഷണകാല പരിശീലന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. കൂടാതെ ജില്ലകളിൽ നിയമിച്ചാലുടൻ ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയെ പറ്റിയുള്ള അവബോധവും അറിവും നേടുന്നതിനുവേണ്ടി എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനറുടെ ഓഫീസിൽ അവർക്ക് സന്ദർശനങ്ങൾ ഏർപ്പാടാക്കേണ്ടതുമാണ്.

ii)ബാങ്കുകളിലേയും ലീഡ്ബാങ്ക് പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സർക്കാർ ഏജൻസികളിലെയും നിർവ്വഹണതലത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് ഏറ്റവും അടുത്തകാലത്തെ സംഭവവികാസങ്ങളെയും രൂപപ്പെട്ടുവരുന്ന അവസരങ്ങളെയും പറ്റി അവബോധം ആവശ്യമാണ്. അതിനായി അവർക്ക് വേണ്ടി പരിശീലന പരിപാടികളും/ സെമിനാറുകളും മറ്റും നിശ്ചിത കാലയളവിൽ തുടർച്ചയായി നടത്തേണ്ടതാണ്.

3.ലീഡ്ബാങ്ക് പദ്ധതി നടപ്പാക്കൽ

3.1 **വായ്പാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ**

ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിൽ ആസൂത്രണത്തിന് പ്രധാന പങ്കുണ്ട്. വികസനത്തിന് നിലവിലുള്ള സാധ്യത ചിത്രീകരിക്കുമ്പോൾ ഒരു അന്ത്യോദയ സമീപനമാണ് കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ളത്. എൽ.ബി.എസിനു കീഴിൽ ആസൂത്രണം തുടങ്ങുന്നത് വിവിധ മേഖലകളിൽ ബ്ലോക്കടിസ്ഥാനത്തിലും പ്രവൃത്തി അടിസ്ഥാനത്തിലുമുള്ള സാദ്ധ്യതകൾ അനുമാനിച്ചിട്ടാണ്.

3.2) **സാദ്ധ്യത ബന്ധപ്പെടുത്തിയുള്ള വായ്പാ പദ്ധതികൾ (പി എൽ പി കൾ).**

i) വികേന്ദ്രീകൃത വായ്പാ ആസൂത്രണത്തിലേക്കുള്ള ഒരു കാൽവയ്പാണ് സാധ്യതാടിസ്ഥാന വായ്പാ പദ്ധതി. ബാങ്ക് വായ്പാ സഹായത്തോടെ നിലവിലുള്ള വികസന സാദ്ധ്യതകൾ തിരിച്ചറിയുകയാണ് അതിന്റെ പ്രാഥമിക ഉദ്ദേശ്യം. ദീർഘകാല ഭൗതിക സാദ്ധ്യതകൾ, പശ്ചാത്തല സൗകര്യ പിന്തുണയുടെ ലഭ്യത, വിപണന സൗകര്യങ്ങൾ, ഗവൺമെന്റ് നയ പരിപാടികൾ എന്നിവ കണക്കിലെടുത്താണ് പി.എൽ.പികൾ തയ്യാറാക്കുന്നത്. ബാങ്കുകൾ ബ്രാഞ്ചുതല വായ്പാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ പി.എൽ.പി.കളെ

കൂടുതൽ പ്രയോജനകരമായി ഉപയോഗിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതിനായി അവ കൂടുതൽ കേന്ദ്രീകൃതവും പ്രാവർത്തികവുമാണെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിന് നബാർഡ് നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതാണ്. പി.എൽ.പി.കൾ പ്രദേശത്തിന് യോജിച്ച സുസ്ഥിര കൃഷിരീതികൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ഊന്നൽ നൽകണം. പി.എൽ.പി.കൾ തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ താഴെ പറയുന്ന പ്രക്രിയകളും പദ്ധതികളും തിരിച്ചറിയുന്നതിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടതാണ്:

a. കാർബൺ ഡയോക്സൈഡ് പുറം തള്ളൽ കുറയ്ക്കുക.

b.) രാസ വളങ്ങളുടെ അമിത ഉപയോഗം കുറയ്ക്കുക.

c. കാര്യക്ഷമമായ ജലോപയോഗം ഉറപ്പാക്കുക.

d. കാർഷിക മലിനീകരണ പ്രശ്നങ്ങളെ നേരിടുക.

ജൈവകൃഷി, ബയോഡൈനാമിക് കൃഷി, പെർമകൾച്ചർ(പരിസ്ഥിതിക്ക് ഇണങ്ങിയ കൃഷി രീതി) സുസ്ഥിര ചെറുകിട കൃഷി ഒപ്പം കാർഷിക വിപണികൾ, കർഷക ഉത്പാദക സംഘടനകൾ എന്നിവയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ എന്നീ കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നതാകണം പദ്ധതികൾ. ഇത്തരം ഉദ്യമങ്ങളെ ഉചിതമായ നിക്ഷേപങ്ങൾ, പണം മുടക്കൽ ചട്ടക്കൂടുകൾ കൊണ്ട് പിന്തുണച്ചേ തീരൂ.

ii) ഓരോ വർഷവും ജൂൺ മാസത്തിൽ ബാങ്കുകൾ, ഗവൺമെന്റ് ഏജൻസികൾ തുടങ്ങിയവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പി.എൽ.പി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് മുന്നോടിയായി എൽ.ഡി.എം ഒരു മീറ്റിംഗ് വിളിച്ചുകൂട്ടുന്നു. വായ്പാവിതരണ സാദ്ധ്യതയെക്കുറിച്ച് (മേഖല/ പ്രവർത്തനം അടിസ്ഥാനത്തിൽ) അവർക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളും ആശങ്കകളും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിനും തൊട്ടു മുൻവർഷത്തിൽ ജില്ലയിലുണ്ടായ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക രംഗങ്ങളിലെ വികസനത്തെപ്പറ്റി വിമർശനപരമായ ചർച്ച നടത്തുന്നതിനും പി.എൽ.പിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട മുൻഗണനകൾ തീരുമാനിക്കുന്നതിനും വേണ്ടിയാണ് ഈ മുൻകൂർ മീറ്റിംഗ് നടത്തേണ്ടത്. നബാർഡ് ഡി. ഡി.എം തുടർന്നുവരുന്ന വർഷത്തെ പി.എൽ.പി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് പ്രധാനമായും ആവശ്യമായിവരുന്ന വിവരങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു അവതരണം ഈ മീറ്റിംഗിൽ നടത്തേണ്ടതാണ്. ഓരോ വർഷവും അടുത്തവർഷത്തേയ്ക്കുള്ള പി.എൽ.പി തയ്യാറാക്കൽ ആഗസ്റ്റ് മാസത്തോടുകൂടി പൂർത്തിയാക്കേണ്ടത് പദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാകുന്നതിന് സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിനു സാദ്ധ്യമാകുന്നതിനുവേണ്ടി കൂടിയാണ്.

iii)ജില്ലാ വായ്പാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമം താഴെപറയുന്നു.

a)ബ്രാഞ്ച് വായ്പാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വാണിജ്യ ബാങ്കുകളും കൺട്രോളിംഗ് ഓഫീസുകൾ, ആർ.ആർ.ബി ഹെഡ്ഓഫീസ്, ഡി.സി.സി.ബി(DCCB)/എൽ.ഡി.ബി(LDB) എന്നിവരും ബ്ലോക്ക് അടിസ്ഥാനത്തിലും/ പ്രവർത്തനം അടിസ്ഥാനത്തിലുമുള്ള അംഗീകൃത വായ്പാ സാദ്ധ്യതാ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അവരവരുടെ എല്ലാ ബ്രാഞ്ചു മാനേജർമാർക്കും അയച്ചുകൊടുക്കുന്നു. വായ്പാ പദ്ധതികളുടെ നടപ്പാക്കൽ നിശ്ചിത സമയത്തുതന്നെ തുടങ്ങുന്നതിനുവേണ്ടി എല്ലാ ബ്രാഞ്ചുകളും കൃത്യ സമയത്ത് തന്നെ ബ്രാഞ്ച്/ ബ്ലോക്ക് വായ്പാ പദ്ധതികൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കേണ്ട ചുമതല ബാങ്കുകൾക്കാണ്.

b)ഓരോ ബ്ലോക്കിനുംവേണ്ടി ബ്ലോക്കുലവൽ ബാങ്കേഴ്സ് കമ്മിറ്റിയുടെ പ്രത്യേക മീറ്റിംഗ് വിളിച്ചുചേർത്ത് ബ്രാഞ്ച് വായ്പാ പദ്ധതികളിന്മേൽ ചർച്ച

നടത്തുകയും എല്ലാം കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ബ്ലോക്കുതല വായ്പാ പദ്ധതി രൂപപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ഡി.ഡി.എം, എൽഡി.എം എന്നിവർ പദ്ധതിയ്ക്ക് അന്തിമ രൂപം നൽകുന്നതിന് ബി.എൽ.ബി.സിയ്ക്ക് മാർഗ്ഗദർശനം നൽകേണ്ടതാണ്. സർക്കാർ ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള പരിപാടികൾ ഉൾപ്പെടെ പ്രവൃത്തി അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞ സാദ്ധ്യതകൾക്കനുസൃതമായിട്ടാണ് ബ്ലോക്കുതല വായ്പാ പദ്ധതി എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുകയും വേണം.

c)എല്ലാ ബ്ലോക്ക് വായ്പാ പദ്ധതികളേയും ചേർത്ത് ഒന്നാക്കി ജില്ലാ വായ്പാപദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടത് എൽ.ഡി.എം ആണ്. ഈ പദ്ധതി സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ആ ജില്ലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാ ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളും കൂടി പുതിയ സാമ്പത്തിക വർഷം ജില്ലയിൽ മുടക്കേണ്ട മൊത്തം വായ്പതുകയുടെ ഒരു അപഗ്രഥനാത്മക നിർണ്ണയമാണ്. ബാങ്കുകളുടെ സോണൽ/ കൺട്രോളിംഗ് ഓഫീസുകൾ ആ വർഷത്തെ അവരുടെ ബിസിനസ്സ് പ്ലാൻ തീരുമാനിക്കുമ്പോൾ ജില്ലാ വായ്പാപദ്ധതിയിലേക്കുള്ള അവരുടെ വാഗ്ദാനങ്ങൾ നിശ്ചയമായും കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതാണ്. പെർഫോർമൻസ് ബഡ്ജറ്റ് അന്തിമമാക്കുന്നതിന് മുമ്പുതന്നെ ജില്ലാ വായ്പാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

d) ജില്ലാ വായ്പാ പദ്ധതി അന്തിമ അംഗീകാരത്തിനായി ഡി.സി.സി മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കേണ്ടത് എൽ.ഡി.എം ആകുന്നു. അവസാനമായി എസ്.എൽ.ബി.സി എല്ലാ ജില്ലാ വായ്പപദ്ധതികളും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ഒന്നാക്കി സംസ്ഥാനതല വായ്പാപദ്ധതി തയ്യാറാക്കി ഓരോവർഷവും ഏപ്രിൽ ഒന്നാം തീയതി മുതൽ നടപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

e) വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതിയുടെ മെച്ചപ്പെട്ട നടപ്പാക്കൽ ഉറപ്പാക്കാൻ ശാഖകൾക്കും, ബ്ലോക്കുകൾക്കും, ജില്ലകൾക്കും സംസ്ഥാനത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള കോർപ്പറേറ്റ് വ്യാപാര ലക്ഷ്യങ്ങൾ വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതിയുമായി പൊരുത്തപ്പെടേണ്ടതാണ്. ബാങ്കുകളുടെ നിയന്ത്രണ ഓഫീസുകൾ ഓരോ സംസ്ഥാനത്തും സ്വന്തം വ്യാപാര പദ്ധതികൾ വാർഷിക വായ്പ പദ്ധതിയുമായി കാല പൊരുത്തം വരുത്തേണ്ടതുമാണ്.

3.3 വായ്പാ പദ്ധതി പ്രവർത്തന നിരീക്ഷണം

വായ്പാ പദ്ധതിയുടെ പ്രവർത്തനത്തെപ്പറ്റി ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ഉള്ള താഴെകാണിച്ചിരിക്കുന്ന വിവിധ വേദികളിൽ പുനരവലോകനം നടത്തപ്പെടുന്നു.

ബ്ലോക്ക് തലം	ബ്ലോക്ക് തല ബാങ്കേഴ്സ് കമ്മിറ്റി
ജില്ലാ തലം	ഡിസ്ട്രിക്ട് കൺസൾട്ടേറ്റീവ് കമ്മിറ്റിയും ഡിസ്ട്രിക്ട് ലവൽ റിവ്യൂ കമ്മിറ്റിയും
സംസ്ഥാന തലം	സ്റ്റേറ്റ് ലവൽ ബാങ്കേഴ്സ് കമ്മിറ്റി

ലീഡ്ബാങ്ക് പദ്ധതിയിന്മേൽ റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ നിരീക്ഷണം - മോണിറ്ററിംഗ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം (എം.ഐ.എസ്)

i)സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള വായ്പാലഭ്യത പുനരവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രധാന ഘടകമാണ് വാർഷിക വായ്പാപദ്ധതിയെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരങ്ങൾ. മുൻഗണനാമേഖലയ്ക്കുള്ള വായ്പാവിതരണം റിപ്പോർട്ടുചെയ്യുന്നതിനുള്ള പുതുക്കിയ മാർഗ്ഗരേഖകളുമായി ഒത്തുപോകുന്നതിനുവേണ്ടി എ.സി.പി

രൂപരേഖകളും പുതുക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതനുസരിച്ച് കൃഷി, സൂക്ഷ്മ/ ചെറുകിട/ ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ, കയറ്റുമതി, വിദ്യാഭ്യാസം, ഭവനനിർമ്മാണം, പൊതു അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, പുതുക്കി ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഊർജ്ജം തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുന്ന മുൻഗണനാ വിഭാഗങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തുവേണം എ.സി.പി തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. ഉപകരണങ്ങളിലുള്ള നിക്ഷേപത്തിന്റെ തോതനുസരിച്ചു എം.എസ്.എം.ഇ.ഡി.ആക്ട് 2016 ന് കീഴിൽ സൂക്ഷ്മ/ ചെറുകിട/ ഇടത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളായി നിർവ്വചിച്ചിട്ടുള്ളവരും സേവനങ്ങൾ ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുന്നവരും നിർവ്വഹിക്കുന്നവന്നവരും ആയിട്ടുള്ളവർക്ക് നൽകുന്ന ബാങ്ക് വായ്പകൾ പരിധിയില്ലാതെ മുൻഗണനാ വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് യോഗ്യമായിരിക്കും. അതനുസരിച്ചു മുൻഗണനാ വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് സൂക്ഷ്മ/ ചെറുകിട സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന 5 കോടി രൂപ വായ്പാ പരിധിയും ഇടത്തരം സംരംഭകർക്ക് നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന 10 കോടി രൂപ വായ്പാ പരിധിയും നീക്കം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ എ.സി.പി. ലക്ഷ്യത്തെക്കുറിച്ച് റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സ്റ്റേറ്റ്മെന്റാണ് എൽ.ബി.എസ്-എം.ഐ.എസ്-1, (അനുബന്ധം-III), വിതരണവും ബാക്കിനിൽപ്പും റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യാൻ ഉള്ളത് എൽ.ബി.എസ്-എം.ഐ.എസ്II (അനുബന്ധം-IV), എ.സി.പി ലക്ഷ്യവും ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിയും കാണിയ്ക്കുന്നത് എൽ.ബി.എസ്-എം.ഐ.എസ്III(അനുബന്ധം V). ലീഡ് ബാങ്കുകളോടും എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനർ ബാങ്കുകളോടും സാമ്പത്തിക വർഷം 2018-19 മുതൽ പുതുക്കിയ നിശ്ചിത രൂപരേഖയനുസരിച്ചുള്ള എൽ.ബി.എസ്-എം.ഐ.എസ്-I,II,III ബാങ്ക് ഗ്രൂപ്പടിസ്ഥാനത്തിൽ തയ്യാറാക്കാനും അവ അർത്ഥവത്തായ പുനരവലോകനത്തിന് ഡി.സി.സി/എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ അവതരിപ്പിക്കാനും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ii)ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ അഖിലേന്ത്യാതലത്തിലുള്ള വിവര ശേഖരവുമായി സ്ഥിരതയും സത്യനിഷ്ഠയും പുലർത്തുന്നതിനും അർത്ഥവത്തായ വിവര വിശകലനത്തിനും അവലോകനത്തിനും വേണ്ടി വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടേയും സംസ്ഥാന സഹകരണബാങ്കുകൾ, ജില്ലാ സഹകരണബാങ്കുകൾ തുടങ്ങിയ മറ്റ് ബാങ്കുകളുടേയും എ.സി.പി വിവരങ്ങൾ പ്രത്യേകം ഗ്രൂപ്പുകളായി തിരിച്ചുവേണം ഡി.സി.സി/ എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടതും റിസർവ്വ് ബാങ്ക് റീജ്യണൽ ഓഫീസുകളിൽ സമർപ്പിക്കേണ്ടതും. ഓരോ വിഭാഗത്തിലുമുള്ള ബാങ്കുകളുടെ സ്ഥിതി മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെ വിവരങ്ങൾ പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകൾ, സ്വകാര്യ മേഖലാ ബാങ്കുകൾ, ഗ്രാമീണ ബാങ്കുകൾ, സ്മാൾ ഫിനാൻസ് ബാങ്കുകൾ എന്ന് വീണ്ടും തരംതിരിക്കേണ്ടതാണ്.

3.4. ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി വേദികളിലെ മീറ്റിംഗുകൾക്കുള്ള വിവര പ്രവാഹത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പുതുക്കിയ സംവിധാനം.

ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയിലെ വിവിധ വേദികളായ എസ്.എൽ.ബി.സി., ഡി.സി.സി., ബി.എൽ.ബി.സി. എന്നിവ അവയുടെ ത്രൈമാസ മീറ്റിംഗുകളിൽ ഇപ്പോൾ ചർച്ച കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത് പ്രാഥമികമായും വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങളിലും അതിനെതിരെയുള്ള ബാങ്കുകളുടെ വായ്പാ വിതരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലുമാണ്. ഇതിനുവേണ്ടി ബാങ്കുകൾ സമർപ്പിക്കുന്ന വിവരങ്ങളുടെ നേരും കാലൗചിത്യവും ഒരു പ്രശ്നമായി തുടരുന്നു. ഇതിനു കാരണം വിവര ശേഖരത്തിന്റെ വലിയൊരു പങ്കും ആളുകൾ കൈകൊണ്ട് സമാഹരിക്കുകയും എസ്.എൽ.ബി.സി. കൺവീനർ

ബാങ്കുകളുടെ ഡേറ്റ മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റത്തിലേയ്ക്ക് ചേർക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നതാണ് ഈ വിവര ശേഖരം ബന്ധപ്പെട്ട ബാങ്കുകളുടെ കോർ ബാങ്കിങ് സൊല്യൂഷനിലുള്ള വിവര ശേഖരവുമായി നിസ്സാരമല്ലാത്ത രീതിയിൽ വ്യതിയാനപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ബ്ലോക്കും, ജില്ലയും, സംസ്ഥാനവും സംബന്ധിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ അപ്‌ലോഡ് ചെയ്യുന്നതിനും ഡൌൺലോഡ് ചെയ്യുന്നതിനും ഓരോ എസ്.എൽ.ബി.സി.യും പരിപാലിക്കുന്ന വെബ് സൈറ്റിൽ ഒരു ക്രമീകൃത സംവിധാനം വികസിപ്പിച്ചെടുക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയുണ്ട്. ഈ പ്രക്രിയയിൽ മനുഷ്യന്റെ ഇടപെടൽ ഏറ്റവും കുറയ്ക്കുന്നതിനായി പ്രസക്ത വിവരങ്ങൾ ബാങ്കുകളുടെ സി.ബി.എസ്. അല്ലെങ്കിൽ/ ഒപ്പം എം.ഐ.എസ്. ൽ നിന്നും നേരിട്ട് ഡൌൺലോഡ് ചെയ്യാൻ കഴിയണം. ഈ മേഖലയിലെ സങ്കൽപ്പിക്കാവുന്ന ഇടപെടലുകളെ സംബന്ധിക്കുന്ന നടപടിക്രമം താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

<u>എൽ.ബി.എസ്. വേദികളിലേയ്ക്കുള്ള വിവര പ്രവാഹം - നടപടിക്രമം.</u>

i.ഓരോ ബാങ്കിന്റെയും സി.ബി.എസ്. ൽ എൽ.ബി.എസ്. ബന്ധമുള്ള എല്ലാ വിവരവും/ പട്ടികയും സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു റിപ്പോർട്ട് എക്സൽ (Excel) പ്രോഗ്രാമിൽ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ഏർപ്പാട് ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ ജില്ലയ്ക്കും ബ്ലോക്ക് നാമത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള ഫീൽഡുകൾ/ കോളങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ സംസ്ഥാനത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാ ശാഖകളെ സംബന്ധിച്ചുമുള്ള വിവരങ്ങൾ തീർച്ചയായും ഉണ്ടായിരിക്കണം. ബാങ്കിന്റെ സി.ബി.എസ് ൽ ഈ വിവരശേഖരം ഡൌൺ ലോഡ് ചെയ്യുന്നതിനും എക്സ്പോർട് ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള അധികാരം ബാങ്കുകളുടെ നിയന്ത്രണാധികാരമുള്ള ഓഫീസുകൾക്കു തന്നെ നൽകണം. ഈ ഓഫീസുകൾ മാത്രമായിരിക്കും അവരുടെ പ്രവർത്തന പരിധിയ്ക്കകത്തുള്ള എല്ലാ ജില്ലകൾക്കും ബ്ലോക്കുകൾക്കും വേണ്ടിയുള്ള' ഡേറ്റ ഫീഡിങ്' പ്രക്രിയയുടെ ഉത്തരവാദികൾ.

ii. 'ഡേറ്റാ ഫീഡിങ്' പ്രക്രിയ എന്നത് ഈ എക്സൽ ഫയൽ (മുകളിലെ നടപടി (1) ൽ ഡൌൺലോഡ് ചെയ്തത്) എസ്.എൽ.ബി.സി. വെബ്സൈറ്റിലേയ്ക്ക് അപ് ലോഡ് ചെയ്യുന്ന പ്രക്രിയയാണ്. എക്സൽ ഷീറ്റിൽ ഉള്ള എല്ലാ വിവരങ്ങളും എസ്.എൽ.ബി.സി.വെബ്സൈറ്റിന്റെ ഡേറ്റ ബേസിലേക്ക് 'ഇമ്പോർട്/അപ് ലോഡ്' ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം എസ്.എൽ.ബി.സി. വെബ്സൈറ്റിൽ അവശ്യം വേണ്ടതാണ്. ഇത് എസ്.എൽ.ബി.സി. നിയന്ത്രണ ഓഫീസ് തലത്തിൽ കായികമായിട്ടുള്ള ഡേറ്റ എൻട്രി പ്രവൃത്തി തടയുന്നതിന് സഹായകമാവും.

iii. മുകളിൽ പറഞ്ഞ പ്രവൃത്തി എളുപ്പമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഓരോ എസ്.എൽ.ബി.സി. കൺവീനർമാരും അവരുടെ വെബ്സൈറ്റിൽ ബാക് എൻഡിൽ. ആവശ്യമുള്ള കഴിവുകളോടൊപ്പം ഈ ഇമ്പോർട്/ അപ്‌ലോഡ് പ്രവർത്തന ശേഷി കൂടി കൂട്ടിച്ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

iv. ഇപ്രകാരം എസ്.എൽ.ബി.സി. വെബ്സൈറ്റ് ഒരു വിവര സമാഹരണ പ്ലാറ്റഫോം ആയി ഫലപ്രദമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. കൂടാതെ ലഭ്യമായിട്ടുള്ള വിഭവങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു വിവര വിശകലന ശേഷിയും എസ്.എൽ.ബി.സി.വെബ്സൈറ്റിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കാവുന്നതാണ്.

v. എസ്.എൽ.ബി.സി. വെബ്സൈറ്റുകളിൽ നിന്നും ജില്ലാ, ബ്ലോക്ക് വിവരങ്ങൾ നേരിട്ട് ഡൌൺലോഡ് ചെയ്യുന്നതിന് എൽ.ഡി.എം-കൾക്ക് എസ്.എൽ.ബി.സി. വെബ്സൈറ്റുകൾ അധികാരം നൽകണം.

vi.ഇതൊക്കെയായാലും കുറച്ചു സംസ്ഥാന സർക്കാർ പദ്ധതികളെ/ മറ്റു പദ്ധതികളെ സംബന്ധിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ ഇപ്പോഴും ബാങ്കുകളുടെ സി.ബി.എസ്. അല്ലെങ്കിൽ എം.ഐ.എസ്. ൽ ലഭ്യമായിരിക്കില്ല. ഇത് ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നതുപോലെ നിയന്ത്രണാധികാരിയുടെ ഓഫീസ് തലത്തിൽ പരിശോധിക്കപ്പെടണം. എസ്.എൽ.ബി.സി. വെബ്സൈറ്റിൽ ഈ വിവരങ്ങളും ചേർക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുവാൻ കഴിയുന്നതാണ്. ഈ വിവരങ്ങൾ ജില്ലാ, ബ്ലോക്ക് തല റിപ്പോർട്ടുകൾക്കായി എൽ.ഡി.എം.-കൾക്ക് ഡൌൺലോഡ് ചെയ്യാനും സാധിക്കും. ബാങ്കുകൾക്ക് സവിശേഷമായതോ അല്ലെങ്കിൽ വല്ലപ്പോഴും ചേർക്കാറുള്ളതോ/ ഉപയോഗിക്കുന്നതോ ആയ വിവരങ്ങൾക്കുവേണ്ടി 'ടെക്സ്റ്റ് ബോക്സസ്' പോലുള്ള ഓപ്പൺ ഫോർമാറ്റ് ഫീൽഡുകൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കാവുന്നതുമാണ്.

vii.ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു സംവിധാനത്തിൽ എൽ.ഡി.എം.-കൾക്കും എസ്.എൽ.ബി.സി. കൺവീനർ ബാങ്കുകൾക്കും വിവരം ചേർക്കുന്നതിലും /നൽകുന്നതിലും യാതൊരു പങ്കുമില്ല. എല്ലാ വിവരങ്ങളും ചേർക്കുന്നത് ഒരേ ഒരു വിവരം കൈവശക്കാരൻ ആയ ഓരോ ബാങ്കിന്റെയും നിയന്ത്രണാധികാരിയുടെ ഓഫീസാണ്. സർക്കാരിന്റെ വികസന ഏജൻസികൾ നൽകേണ്ട ഏതു വിവരവും ഇതുപോലെ അപ്‌ലോഡ് ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

പരിഗണനയിലുള്ള വിവര പ്രവാഹ സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് എസ്.എൽ.ബി.സി. വെബ്സൈറ്റുകളിലും എല്ലാ ബാങ്കുകളുടെയും സി.ഡി.എസ്/ എം.ഐ.എസ്.-കളിലും ആവശ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താവുന്നതുമാണ്.

4.ലീഡ് ബാങ്ക് ഉത്തരവാദിത്തം ഏല്പിക്കൽ

i)1969 നുശേഷം ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ കാര്യ നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നത് റിസർവ്വ് ബാങ്കാണ്. ഓരോ ഡിസ്ട്രിക്ടിലേയ്ക്കും നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ട ബാങ്കിന് ലീഡ് ബാങ്ക് ഉത്തരവാദിത്തം ഏല്പിച്ചു കൊടുക്കുന്നത് റിസർവ്വ് ബാങ്കാണ്. ഇക്കാര്യത്തിനായി തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട വിശദമായ നടപടിക്രമം അനുസരിച്ചാണ് അത് ചെയ്യുന്നത്. 2018 ജൂൺ 30ലെ കണക്കു പ്രകാരം രാജ്യത്തെ 714 ജില്ലകളിലായി 20 പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകളേയും ഒരു സ്വകാര്യ ബാങ്കിനേയും ഇപ്രകാരം ലീഡ് ബാങ്ക് ഉത്തരവാദിത്തം ഏല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ii)എസ്.എൽ.ബി.സി/ യു.റ്റി.എൽ.ബി.സി സംസ്ഥാനത്തിലെയും/ യൂണിയൻ ടെറിറ്ററിയിലെയും ശീർഷസ്ഥാന വേദി എന്ന നിലയിൽ ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സർക്കാർ വകുപ്പുകളുടെയും ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിക്കു കീഴിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നു. 2018 ജൂൺ 30ന് 29 സ്റ്റേറ്റുകളിലെയും 7 കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളിലെയും എസ്.എൽ.ബി.സി/ യു.റ്റി.എൽ.ബി.സി കൺവീനർ പദവികൾ 15 പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകളേയും ഒരു സ്വകാര്യ മേഖലാ ബാങ്കിനെയും ആണ് ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. സംസ്ഥാനാടിസ്ഥാനത്തിൽ എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനർ ബാങ്കുകളുടെയും ജില്ലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ലീഡ് ബാങ്കുകളുടെയും പട്ടിക അനുബന്ധം I ൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

iii)ലീഡു ബാങ്ക് പദ്ധതി മഹാനഗരങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട ജില്ലകളിലേക്കുംകൂടി വ്യാപിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നതുകൊണ്ട് ഈ രാജ്യത്തെ മുഴുവനായും ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുകയാണ്.

5. ഉള്ളിലേയ്ക്ക് ബാങ്കിങ്ങിന്റെ കടന്നു ചെല്ലൽ

(i) ഇത്രയും വർഷങ്ങൾ കൊണ്ട് ലീഡു ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ ശ്രദ്ധാകേന്ദ്രം സർവ്വജന വളർച്ചയിലേക്കും സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തലിലേയ്ക്കും മാറിയിട്ടുണ്ട്. വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെയും മദ്ധ്യവർത്തികളുടേയും ഉപയോഗം കൊണ്ട് വഹിക്കാവുന്ന ചെലവിൽ ബാഹ്യവ്യാപനം, ബാങ്കിംഗ് സേവനങ്ങളുടെ അളവ്/ ആഴം എന്നിവ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ബാങ്കുകൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ii)ഗ്രാമീണമേഖലയുടെ ഉള്ളിലേക്ക് ബാങ്കിംഗ് സേവനങ്ങൾ എത്തിച്ച് 100% സാമ്പത്തിക ഉൾപെടുത്തൽ നേട്ടം കൈവരിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയിലേക്ക് ശ്രദ്ധയൂന്നാൻ എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനർ ബാങ്കുകളെ/ ലീഡ് ബാങ്കുകളെ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. "ബാങ്കിങ് ഔട്ലെറ്റ്" എന്നതിനെ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് 2017 മെയ് 18 -)o തിയ്യതി 'ശാഖകളെ അധികാരപ്പെടുത്തൽ നയത്തിന്റെ സയുക്തീകരണ'ത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പുതുക്കിയ ഡി.ബി.ആർ. മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു കൊണ്ട് ബാങ്കുകളെ അറിയിച്ചിട്ടുള്ളത് ബാങ്ക് രഹിത ഗ്രാമീണ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ സി.ബി.എസ്.സൗകര്യമുള്ള ബാങ്കിങ് ഔട്ലെറ്റുകൾ അല്ലെങ്കിൽ ഭാഗികമായ ഔട്ലെറ്റുകൾ തുറക്കുന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കണം എന്നതാണ്.

iii) ഔപചാരിക ബാങ്കിംഗ് സംവിധാനം കടന്നുചെല്ലേണ്ട ആവശ്യമുള്ള എല്ലാ കേന്ദ്രങ്ങളിലും ബാങ്കിംഗ് വ്യാപനം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി റോഡ്/ ഡിജിറ്റൽ സംയോജകത, അനുയോജ്യമായ ക്രമസമാധാനനില, ഇടതടവില്ലാത്ത ഊർജ്ജ ലഭ്യത, മതിയായ സുരക്ഷ തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രതിബന്ധങ്ങളെപ്പറ്റി എസ്.എൽ.ബി.സി (SLBC) കൺവീനർ ബാങ്കുകൾ സംസ്ഥാന സർക്കാറുകളുമായി ചർച്ചചെയ്തു പരിഹാരം തേടേണ്ടതാണ്. എന്തായാലും ഈ തടസ്സങ്ങൾ സാമ്പത്തിക ഉൾപെടുത്തൽ ഉദ്യമങ്ങളുടെ പുരോഗതിയ്ക്ക് ഒരുവിധത്തിലും പ്രതികൂലമാകരുത്.

5.1 ബാങ്ക് രഹിത ഗ്രാമങ്ങളിൽ ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപന രേഖ.

2009 നവംബറിൽ **2000** ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ ബാങ്കിങ് സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സമീപനരേഖ പുറത്തിറക്കി.

എല്ലാ തെരെഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഗ്രാമങ്ങളിലും ബ്രാഞ്ചുകൾ, ബിസിനസ് കറസ്പോണ്ടന്റുകൾ അല്ലെങ്കിൽ എ.റ്റി.എം. കൾ, മൊബൈൽ വാനുകൾ എന്നിവ വഴി ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പിന്നീട്, **2012** ജൂൺ മാസത്തിൽ **2000-**ൽ താഴെ ജനസംഖ്യയുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സമീപന രേഖയും പുറത്തു വന്നു. എസ്.എൽ.ബി.സി. കൺവീനർ ബാങ്കുകളോടും ലീഡ് ബാങ്കുകളോടും ഇത് **2015** ഓഗസ്റ്റ് **14-**നകം പൂർത്തിയാക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

5.2. **ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെ ശാഖകളില്ലാത്ത** 5000-**ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ ശാഖകൾ തുറക്കുന്നതിനുള്ള സമീപന രേഖ**.

ബാങ്ക് ശാഖകൾ സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തലിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകമായതിനാൽ **5000**ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ളതും ഷെഡ്യൂൾഡ് ബാങ്ക് ശാഖ ഇല്ലാത്തതുമായ ഗ്രാമങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാനാണ് തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടത്. ഇങ്ങനെ ചെയ്തത് ഗുണമേന്മയുള്ള സാമ്പത്തിക സേവനങ്ങളും ബി.സി.**(BC)** ഔട്ട് ലെറ്റുകൾക്കു യഥാസമയമുള്ള പിന്തുണയും

നൽകുന്നതിന് ബാങ്കുകൾക്ക് കഴിയുന്നതിനുംവേണ്ടി ആയിരുന്നു. അതിന്റെ ഫലമായി, ബി.സി. കളിൽ കൂടിയുള്ള സേവനങ്ങൾ നിലനിർത്തുകയും ബലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതിനും അടുത്തുനിന്നുള്ള ബി.സി. പ്രവർത്തന മേൽനോട്ടത്തിന് സഹായകമാവുകയും ചെയ്തിരുന്നു. തദനുസരണം, **5000-ൽ** കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ളതും ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യബാങ്കിന്റെ ഒരു ശാഖയെങ്കിലും ഇല്ലാത്തതുമായ ഗ്രാമങ്ങളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞ്, അത്തരം ഗ്രാമങ്ങളെ ശാഖകൾ തുറക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഗ്രാമീണ ബാങ്കുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾക്കായി വീതിച്ചു നൽകാനും എസ്.എൽ.ബി.സി. കൺവീനർ ബാങ്കുകൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകിയിരുന്നു.

5.3. 5000 **ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള ബാങ്കുരഹിത ഗ്രാമങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള സമീപന രേഖയും ബ്രാഞ്ചിനെ അധികാരപ്പെടുത്തൽ നയത്തിന്മേലുള്ള പുതുക്കിയ മാർഗ്ഗരേഖകളും തമ്മിൽ പൊരുത്തപ്പെടുത്തൽ**.

i) 'ബ്രാഞ്ച് അധികാരപ്പെടുത്തൽ നയത്തിന്റെ സയുക്തീകരണം-മാർഗ്ഗരേഖാ പരിഷ്കരണം' എന്ന വിഷയത്തിൽ ഡി.ബി.ആർ(DBR) ഇറക്കിയ 2017 മെയ് 18 ലെ സർക്കുലർ ഡി.ബി.ആർ നമ്പർ ബി.എ.പി.ഡി/ബി.സി69/22.01.001/2016-17 പ്രകാരം 'ബാങ്കിംഗ് ഔട്ട് ലെറ്റസ്' നെ പറ്റിയുള്ള അന്തിമ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ളത് സാമ്പത്തിക ഉൾപെടുത്തൽ സുകരമാക്കുന്നതിനും സേവനം എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗം തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ ബാങ്കുകൾക്ക് അയവ് നൽകുന്നതിനുമുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാണ്. അതനുസരിച്ചു സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ ബാങ്ക് രഹിത ഗ്രാമീണ കേന്ദ്രങ്ങളെയും (യു.ആർ.സി.കൾ) തിരിച്ചറിഞ്ഞു അവയുടെ നാളതീകരിച്ച ഒരു പട്ടിക തയ്യാറാക്കി സംരക്ഷിക്കുവാൻ എസ്.എൽ.ബി.സി.കൺവീനർ ബാങ്കുകളോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ബാങ്കിങ് 'ഔട്ട് ലെറ്റ്' തുറക്കുന്നതിനു ബാങ്കുകൾ ആഗ്രഹിക്കുന്ന സ്ഥലം തെരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ/ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുവാൻ അവർക്കു സൗകര്യം നൽകുന്നതിനായി ഈ പട്ടിക ഓരോ എസ്.എൽ.ബി.സി.യുടെയും വെബ്സൈറ്റിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും വേണം

ii) കൂടാതെ ടയർ 5, 6 കേന്ദ്രങ്ങളിലെ ബാങ്ക് രഹിത പ്രദേശങ്ങളിൽ ആകെ ബാങ്കിങ് ഔട്ട് ലൈറ്റുകളുടെ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് 25 ശതമാനമെങ്കിലും തുറന്നിരിക്കണം എന്ന് 2017 മെയ് 18 ലെ ഡി.ബി.ആർ. സർക്കുലറിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡം പാലിക്കുന്നതിനായി ഒരു ബാങ്കിങ് ഔട്ട് ലെറ്റുപോലും ഇല്ലാത്ത 5000 ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള വില്ലേജുകൾക്ക് (i.e. ടയർ 5 സെന്ററുകൾ) ബാങ്കുകൾ മുൻഗണന നൽകണമെന്നും അവരുടെ പ്രവർത്തനപരിധിയിലുള്ള ഇത്തരം എല്ലാ വില്ലേജുകളിലും സി.ബി.എസ്. സൗകര്യമുള്ള ഒരു ബാങ്കിങ് ഔട്ട് ലെറ്റ് മുൻഗണന നൽകി ഏർപ്പാക്കണമെന്നും എസ്.എൽ.ബി.സി. കൺവീനർ ബാങ്കുകളോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

iii)എല്ലാ എസ്.എൽ.ബി.സി. മീറ്റിംഗുകളിലും, ബാങ്കുരഹിത ഗ്രാമ പ്രദേശങ്ങളിൽ ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന പ്രവർത്തനത്തിന്റെ പുരോഗതിയെക്കുറിച്ചു ചർച്ച ചെയ്യുമ്പോൾ ബാങ്കില്ലാ ഗ്രാമീണ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ ഒരു പട്ടിക മേശപ്പുറത്തു വച്ചിരിക്കണം.

6.വായ്പാ നിക്ഷേപ അനുപാതം

6.1) **ഗ്രാമീണ, അർദ്ധനഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ വായ്പാ നിക്ഷേപ അനുപാതം**

തങ്ങളുടെ ഗ്രാമീണ, അർദ്ധ നഗരശാഖകളുടെ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകമുള്ള വായ്പാ നിക്ഷേപാനുപാതം അഖിലേന്ത്യാ തലത്തിൽ 60% ൽ എത്തിയ്ക്കണമെന്നു ബാങ്കുകളെ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബ്രാഞ്ച്

അടിസ്ഥാനത്തിലോ ജില്ല അടിസ്ഥാനത്തിലോ, മേഖല അടിസ്ഥാനത്തിലോ ഇതിന്റെ ആവശ്യമില്ല. എന്നിരുന്നാലും വായ്പാ വിതരണത്തിൽ പ്രാദേശിക സന്തുലനമില്ലായ്മ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളും മേഖലകളും തമ്മിൽ ഈ അനുപാതത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ വലിയ അസമത്വം ഉണ്ടാകുന്നില്ല എന്ന് ബാങ്കുകൾ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ കുറവ്, വായ്പ സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ വ്യത്യസ്ഥമേഖലകൾക്കുള്ള ഏറ്റക്കുറവ് തുടങ്ങിയ പല ഘടകങ്ങളുടെ ഫലമായി ചില ജില്ലകളിൽ വായ്പാവിതരണം വളരെ താഴ്ന്ന നിലയിലാണ്. ബാങ്കുകൾ അത്തരം പ്രദേശങ്ങളിലെ തങ്ങളുടെ ശാഖകളുടെ പ്രവർത്തനം പുനരവലോകനം ചെയ്യുകയും വായ്പാവിതരണം മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള അവശ്യ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്. പ്രശ്നത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തി ലീഡ് ബാങ്കുകൾ ഇക്കാര്യം ജില്ലയിലെ മറ്റു ധനകാര്യ സ്ഥപനങ്ങളുമായി ഡി.സി.സി വേദികളിൽ ചർച്ചചെയ്തു പരിഹാരം കാണേണ്ടതുമാണ്.

6.2) **വായ്പാനിക്ഷേപാനുപാതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിദഗ്ദ്ധ സമിതിയുടെ ശുപാർശകൾ നടപ്പിലാക്കൽ:**

i)വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയും വിവിധ മേഖലകളിലെയും കുറഞ്ഞ വായ്പാ നിക്ഷേപാനുപാതത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെ പറ്റിയും വ്യാപ്തിയെപ്പറ്റിയും പഠിക്കാനും പ്രശ്ന പരിഹാര നടപടികൾ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നതിനുംവേണ്ടി ഭാരത സർക്കാർ ഒരു വിദഗ്ദ്ധ സമിതിയെ നിയമിച്ചു. വിദഗ്ദ്ധ സമിതി കുറഞ്ഞ വായ്പാ നിക്ഷേപാനുപാതത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങളെയും കാരണങ്ങളേയും പറ്റി പരിശോധന നടത്തി. സമിതിയുടെ ശുപാർശകളനുസരിച്ച് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കി ബാങ്കുകളുടെ സി.ഡി റേഷ്യോ വിവിധ തലങ്ങളിൽ നിരീക്ഷിക്കപ്പെടണം :

സ്ഥാപനം/ തലം	സൂചകം
ഓരോ ബാങ്കും കേന്ദ്ര ഓഫീസ് തലത്തിൽ	സി.യു+ആർ.ഐ.ഡി.എഫ് (CU+RIDF)
സംസ്ഥനതലം (എസ്.എൽ.ബി.സി)	സി.യു+ആർ.ഐ.ഡി.എഫ് (CU+RIDF)
ജില്ലാതലം	സി.എസ് (CS)

ഇവിടെ,
സി.യു(CU) = വിനിയോഗ സ്ഥലത്തെ കണക്കു പ്രകാരം വായ്പ
സി.എസ് (CS) = അനുവദിച്ച സ്ഥലത്തെ കണക്കു പ്രകാരം വായ്പ
ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്(RIDF)= ആർ.ഐ.ഡി.എഫ് നു കീഴിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കു നൽകിയ മൊത്തം വിഭവ പിന്തുണ

കൂടാതെ ബാങ്കുകളോട് ഇപ്രകാരം കൂടി നിർദ്ദേശിച്ചുട്ടുണ്ട് :

* നാല്പതിൽ കുറവ് സി.ഡി റേഷ്യോ ഉള്ള ജില്ലകളിൽ സി.ഡി റേഷ്യോ നിരീക്ഷണം നടത്തുന്നതിന് ഡി.സി.സി കളുടെ പ്രത്യേക ഉപസമിതികൾ (എസ്.എസ്.സി. കൾ -SSCs) രൂപീകരിക്കണം.

* 40നും 60 നും ഇടയ്ക്ക് സി.ഡി റേഷ്യോ ഉള്ള ജില്ലകളെ ഇപ്പോഴുള്ള പ്രകാരം ഡി.സി.സികൾ നിരീക്ഷണം നടത്തും.

* 20 ൽ കുറവ് സി.ഡി റേഷ്യോ ഉള്ള ജില്ലകളെ പ്രത്യേക പ്രാധാന്യം നൽകി കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

ii)സി.ഡി റേഷ്യോ 40 ൽ കുറഞ്ഞ ജില്ലകളിൽ പ്രത്യേക ഉപ സമിതികൾ രൂപീകരിയ്ക്കേണ്ടതും റേഷ്യോ കൂട്ടുന്നതിനുള്ള നിരീക്ഷണവിധേയമാകുന്ന കർമ്മ പദ്ധതികൾ (എം.എ.പി കൾ) ആവിഷ്കരിക്കുകയും വേണം. പ്രത്യേക ഉപസമിതിയുടെ കൺവീനർ ലീഡ് ഡിസ്ട്രിക്ട് മാനേജർ ആയിരിക്കും. കൂടാതെ പ്രദേശത്തുള്ള ബാങ്കുകളുടെ ജില്ലാ കോ- ഓർഡിനേറ്റർമാർ, റിസർവ്വ് ബാങ്ക് എൽ.ഡി.ഒ, നബാർഡ് ഡി.ഡി.എം, ജില്ലാ ആസൂത്രണ ഓഫീസർ അല്ലെങ്കിൽ തീരുമാനങ്ങളെടുക്കാൻ അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ജില്ലാ കളക്ടറുടെ ഒരു പ്രതിനിധി എന്നിവരും ഈ ഉപസമിതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.
പ്രത്യേക ഉപസമിതിയുടെ ചുമതലകൾ താഴെപറയുന്നു.

* സ്വയം തീരുമാനിച്ച ക്രമമായ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പടിപടിയായി സി.ഡി റേഷ്യോ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് നിരീക്ഷണ വിധേയമാകുന്ന ഒരു കർമ്മ പദ്ധതിക്ക് രൂപം കൊടുക്കുക.

*ഈ ആവശ്യത്തിലേക്കായി പ്രത്യേക ഉപസമിതി രൂപീകരിച്ചാൽ ഉടൻ ഒരു വിശേഷാൽ യോഗം കൂടുകയും പ്രാഥമിക തലത്തിലെ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആദ്യം നടപ്പു വർഷത്തിൽ സി.ഡി റേഷ്യോ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ലക്ഷ്യം സ്വയം തീരുമാനിക്കുകയും വേണം. അതേ മീറ്റിംഗിൽതന്നെ വാർഷിക വർദ്ധനയാൽ 60 നു മുകളിലുള്ള സി.ഡി റേഷ്യോ പ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടി ഒരു നിശ്ചിത സമയപരിധി നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്യുക.

*ഇതിനുശേഷം ഉപസമിതി സ്വയം തീരുമാനിച്ച ലക്ഷ്യവും സമയപരിധി പട്ടികയും അംഗീകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഡി.സി.സിയ്ക്കു മുമ്പാകെ അവതരിപ്പിക്കുക.

*പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുകയും ഉറപ്പായും രണ്ടുമാസത്തിലൊരിക്കൽ നിരീക്ഷണവിധേയമാക്കുകയും ചെയ്യുക.

*പുരോഗതി മൂന്നു മാസത്തിലൊരിക്കൽ ഡി.സി.സിയെ അറിയിക്കുക, അവരിൽകൂടി എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനറെയും.

*നിരീക്ഷണവിധേയമായ കർമ്മ പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതിയെപ്പറ്റിയുള്ള വിലയിരുത്തൽ ഡി.സി.സികളിൽനിന്നും ലഭിക്കുന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു സമാഹൃത റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി എല്ലാ എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളിലും ചർച്ചയ്ക്കും അറിവിലേയ്ക്കുമായി വയ്ക്കുന്നതായിരിക്കും.

iii) 20ൽ കുറഞ്ഞ സി.ഡി റേഷ്യോ ഉള്ള ജില്ലകൾ പൊതുവേ കണ്ടുവരുന്നത് മലയോരങ്ങളിലും മരുഭൂമിയിലും കടന്നുചെല്ലാൻ പറ്റാത്ത ഭൂപ്രദേശങ്ങളിലും അഥവാ പ്രാഥമിക മേഖലയെമാത്രം ആശ്രയിച്ചുകഴിയുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലും അല്ലെങ്കിൽ ക്രമസമാധാന സംവിധാനം തകർന്ന അവസ്ഥയിലുള്ള ഇടങ്ങളിലും ആണ്. അങ്ങനെയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ ബാങ്കിംഗ് സംവിധാനവും സംസ്ഥാന സർക്കാരും പ്രത്യേക താല്പര്യമെടുത്ത് ഒരുമിച്ചു വന്നില്ലെങ്കിൽ കീഴ്വഴക്കം അനുസരിച്ചുള്ള രീതികൾ പ്രാവർത്തികമാവുക സംഭാവ്യമല്ല.

iv)ഈ ജില്ലകളിൽ സി.ഡി റേഷ്യോ കൂട്ടുന്നതിനുവേണ്ടി നടപ്പാക്കേണ്ട പദ്ധതിയുടെ ചട്ടക്കൂട് സി.ഡി.റേഷ്യോ 40 ൽ കുറവുള്ള ജില്ലകളുടേതുതന്നെ എങ്കിലും (അതായത് പ്രത്യേക ഉപസമിതി രൂപീകരണം മുതലായവ) ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിയ്ക്കലും പരിശ്രമങ്ങളുടെ വ്യാപ്തിയും കൂടുതൽ ഉയർന്ന അളവിലായിരിക്കണം.
ഇതിനുവേണ്ടി,

*ഇപ്രകാരമുള്ള എല്ലാ ജില്ലകളും ഒരു പ്രത്യേക വിഭാഗത്തിലാക്കുക

*അതിനുശേഷം അവയുടെ സി.ഡി റേഷ്യോ കൂട്ടുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം ബാങ്കുകളും സംസ്ഥാന സർക്കാരും ഏറ്റെടുക്കുകയും ഈ ജില്ലകളെ ജില്ലാ ഭരണകൂടവും ലീഡ് ബാങ്കും ചേർന്ന് 'ദത്തെടുക്കുകയും' ചെയ്യണം.

*വായ്പാവിതരണ ഉത്തരവാദിത്തം ബാങ്കുകൾക്കാണ്. അതേ സമയം ബാങ്കുകൾക്ക് വായ്പ കൊടുക്കുന്നതിനും കിട്ടാനുള്ളത് വസൂലാക്കുന്നതിനും സഹായകമായ സാഹചര്യം ഒരുക്കുന്നതിനും ആവശ്യമെന്നു തിരിച്ചറിയപ്പെട്ട ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാനസൗകര്യ സൃഷ്ടിയുടെ ഉത്തരവാദിത്തം ഏറ്റെടുക്കാനും സംസ്ഥാന സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധത കാണിക്കുകയും വേണം.

*പ്രത്യേക വിഭാഗം ജില്ലകളിലെ പുരോഗതി ജില്ലാതലത്തിൽ നിരീക്ഷിക്കപ്പെടുകയും ബന്ധപ്പെട്ട ബാങ്കുകളുടെ കോർപ്പറേറ്റ് ഓഫീസുകളെ അറിയിക്കുകയും വേണം.

* അത്തരം ജില്ലകളിലെ സി.ഡി റേഷ്യോകാര്യത്തിൽ ബാങ്കുകളുടെ സി.എം.ഡിമാർ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധ പുലർത്തണം.

7.നേരിട്ടുള്ള ആനുകൂല്യകൈമാറ്റം (ഡി.ബി.റ്റി)

തെരഞ്ഞെടുത്ത ജില്ലകളിൽ നേരിട്ടുള്ള ആനുകൂല്യകൈമാറ്റം (ഡി.ബി.റ്റി) 2013 ജനുവരിയിൽ ഭാരത സർക്കാർ നടപ്പാക്കി. പിന്നീട് ഇത് മറ്റു ജില്ലകളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിച്ചു. ഡി.ബി.റ്റി നടപ്പാക്കുന്നതിന് സർക്കാർ അധികാരികളുമായി ഒത്തുചേർന്നു പ്രവർത്തിക്കാൻ എസ്.എൽ.ബി.സി കൺവീനർ ബാങ്കുകളോടു നിർദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി. എസ്.എൽ.ബി.സി മീറ്റിംഗുകളിൽ, സാമ്പത്തിക ഉൾപെടുത്തൽ /ഡി.ബി.റ്റി നടപ്പാക്കൽ കാര്യങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ഡി.ബി.റ്റി നടപ്പാക്കലിന്റെ സ്ഥിതി ഒരു പതിവ് ഇനമായി ഉൾപ്പെടുത്താൻ ബാങ്കുകളെ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഡി.ബി.റ്റി നടപ്പാക്കുന്നതിന്റെ മുന്നോടിയായി അർഹരായ വ്യക്തികൾക്കെല്ലാം ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് അനിവാര്യമാണ്. കൂടാതെ, ഐ.സി.റ്റി(ICT) അടിസ്ഥാനമായ ബി.സി(BC) മാതൃകയിൽക്കൂടി വാതിൽപ്പടി വിതരണം നടത്തുന്നതിന് ശാഖകളിൽക്കൂടിയുള്ള ബാങ്കിംഗ് നിർഗ്ഗമസ്ഥാനങ്ങളോ അഥവാ ശാഖാരഹിത രീതിയോ രാജ്യത്തെല്ലാമുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ ആവശ്യമാണ്. അതിനാൽ ബാങ്കുകളെ അറിയിച്ചിട്ടുള്ളത്:

*എല്ലാ ഡി.ബി.റ്റി ജില്ലകളിലും ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടു തുറക്കലും ആധാർ നമ്പർ എടുക്കലും പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുക.

*ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിൽ ആധാർ നമ്പർ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ പുരോഗതി സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിക്കുക.

*ആധാർ നമ്പർ ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷ സ്വീകരിച്ചാൽ ഗുണഭോക്താവിന് ഒരു കൈപ്പറ്റുചീട്ട് കൊടുക്കുന്നതിനും അത് ബന്ധപ്പെടുത്തി കഴിഞ്ഞാൽ സ്ഥിരീകരണം നൽകുന്നതിനും ഒരു സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക

*ജില്ലാതലത്തിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് ഡി.ബി.റ്റി നടപ്പാക്കൽ ഏകോപന കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുകയും ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിൽ ആധാർ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നത് അവലോകനം നടത്തുകയും ചെയ്യുക.

*ഏർപ്പാടാക്കിയിട്ടുള്ള ബിസിനസ് കറസ്പോണ്ടന്റുകളുടെ (BCs) പേരും മറ്റു വിവരങ്ങളും ബാങ്ക് ഒരുക്കിയിട്ടുള്ള മറ്റ് ഏർപ്പാടുകളും ജില്ലാ / ഗ്രാമ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എസ്.എൽ.ബി.സി വെബ്സൈറ്റിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക.

*ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിൽ ആധാർ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ചുള്ള പരാതി പരിഹാരത്തിനുവേണ്ടി ഓരോ ബാങ്കിലും ഒരു പരാതി പരിഹാര സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുകയും ഓരോ ജില്ലയിലും ഒരു പരാതി പരിഹാര ഓഫീസറെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുകയും വേണം.

8. **സർവീസ് ഏരിയ സമീപനം(എസ്.എ.എ)**

i) ആസൂത്രിതവും ക്രമത്തിലുള്ളതുമായ ഗ്രാമീണ, അർദ്ധ നഗര പ്രദേശ വികസനത്തിനുവേണ്ടി സർവീസ് ഏരിയ സമീപനം (എസ്.എ.എ) 1989 ഏപ്രിലിൽ അവതരിപ്പിച്ചപ്പോൾ അത് റീജിയണൽ റൂറൽ ബാങ്കുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ ഷെഡ്യൂൾഡ് ബാങ്കുകൾക്കും ബാധകമായിരുന്നു. എസ്.എ.എ യുടെ കീഴിൽ ഗ്രാമീണ, അർദ്ധ-നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ ഓരോ ബാങ്കുശാഖയും 15 മുതൽ 25 വരെ ഗ്രാമങ്ങൾക്ക് ബാങ്കിംഗ് സേവനം നൽകുന്നതിന് നിയോഗിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അതിന്റെ സേവനപ്രദേശത്തെ ബാങ്കുവായ്പാ ആവശ്യം നിറവേറ്റുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്തവും ആ ശാഖയ്ക്കായിരുന്നു. എസ്.എ.എ യുടെ പ്രാഥമിക ഉദ്ദേശ്യം ഉല്പാദനപരമായ വായ്പ വർദ്ധിപ്പിക്കുക, ബാങ്കുവായ്പ, ഉല്പാദനം, ഉല്പാദനക്ഷമത, എന്നിവ തമ്മിൽ ഫലപ്രദമായബന്ധം രൂപപ്പെടുത്തുക, വരുമാനത്തിൽ വർദ്ധനയുണ്ടാക്കുക എന്നിവയായിരുന്നു. ഈ പദ്ധതി കാലാകാലങ്ങളിൽ പുന:പരിശോധിക്കപ്പെടുകയും കൂടുതൽ ഫലപ്രദമാക്കാൻ അതിൽ ഉചിതമായ മാറ്റങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ii)2004 ഡിസംബറിൽ സർവീസ് ഏരിയ സമീപന പദ്ധതി പുനരവലോകനം ചെയ്തു. അതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ പദ്ധതിയിലെ തടസ്സം നില്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനും ഗുണകരമെന്നു ബോദ്ധ്യംവന്ന വായ്പാ ആസൂത്രണം, വായ്പ എത്തിക്കുന്നതിനുമേലുള്ള നിരീക്ഷണം പോലുള്ള സവിശേഷതകൾ നിലനിർത്താനും തീരുമാനിച്ചു. തദനുസരണം സർക്കാർ ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള പദ്ധതികൾക്കൊഴികെ എസ്.എ.എ യ്ക്കു കീഴിൽ ഗ്രാമീണ അർദ്ധനഗര ശാഖകൾക്ക് വായ്പാവിതരണത്തിന് ഗ്രാമങ്ങൾ ഏല്പിച്ചു കൊടുക്കൽ ബാധകമല്ലാതാക്കി. ഇപ്രകാരം വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾക്കും ആർ.ആർ.ബികൾക്കും ഏതു ഗ്രാമീണ അർദ്ധനഗര പ്രദേശങ്ങളിലും വായ്പാ വിതരണത്തിന് സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളതുപോലെ വായ്പ ആവശ്യമുള്ളവർക്ക് ഏതു ബാങ്ക് ശാഖയെ സമീപിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരവുമുണ്ട്.

8.1 **'ബാദ്ധ്യത ഇല്ല' സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നിറുത്തലാക്കൽ**

ധനസഹായം വേണ്ടവർക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് ഗ്രാമീണ, അർദ്ധനഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ ആയാസരഹിതമായി വായ്പകിട്ടുന്നത് ഉറപ്പാക്കാനും, സാങ്കേതികവിദ്യാ വികാസത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിലും ഒരേ കാര്യത്തിന് പലമടങ്ങ് കടംകൊള്ളൽ ഒഴിവാക്കുന്നതിന് ബാങ്കുകൾക്ക് വ്യത്യസ്ത മാർഗ്ഗങ്ങൾ ലഭ്യമായതിനാലും ഗ്രാമീണ അർദ്ധനഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ വായ്പക്കാരിൽ (എസ്.എച്ച്.ജികൾ, ജെ.എൽ.ജി കൾ ഉൾപ്പെടെ) നിന്നും സർക്കാർ ആഭിമുഖ്യ പദ്ധതികൾക്കു കീഴിലുള്ളതുൾപ്പെടെയുള്ള വായ്പകൾക്ക് (പ്രത്യേകം ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ) വേണ്ടി, വായ്പത്തുക എന്തായിരുന്നാലും 'ബാധ്യത-ഇല്ല' സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ആവശ്യപ്പെടരുതെന്ന് ബാങ്കുകളെ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'ബാധ്യത-ഇല്ല' സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നിറുത്തലാക്കൽ നയം മഹാനഗരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ വായ്പാ വിതരണം നടത്തുന്ന ബാങ്കുകൾക്കും ബാധകമാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ii) വായ്പാവശ്യത്തിന്റെ വിലയിരുത്തലിന്റെ ഭാഗമായി 'ബാധ്യത-ഇല്ല' സർട്ടിഫിക്കറ്റിനുപകരം മതിയായ ജാഗ്രതാ സംവിധാനം ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്. ബാങ്കുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയാണ്. അത് താഴെപറയുന്നവയിൽ ഒന്നോ അതിലധികമോ കാര്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാകാം:

*വായ്പാ വിവരം നൽകുന്ന കമ്പനികൾ മുഖേനയുള്ള വായ്പാചരിത്ര പരിശോധന

* വായ്പാപേക്ഷകന്റെ സ്വയം വെളിപ്പെടുത്തൽ അഥവാ സത്യവാങ്മൂലം

*സി.ഇ.ആർ.എസ്.എ.ഐ(CERSAI) രജിസ്ട്രേഷൻ

*സമാന സംരംഭ നിരീക്ഷണം.

*വായ്പ കൊടുത്തവർ തമ്മിലുള്ള വിവരം പങ്കുവയ്ക്കൽ

*വിവരാന്വേഷണം (വായ്പ കൊടുക്കുന്ന മറ്റുള്ളവർക്ക് സ്വയം നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അന്തിമതീയതി വച്ച് കത്തയയ്ക്കൽ)

iii) നിലവിലുള്ള റിസർവ്വ് ബാങ്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസൃതമായി എല്ലാ വായ്പാ വിവരദായക കമ്പനികൾക്കും (CIC) വിവരങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിന് ബാങ്കുകളോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

9) 2022 ഓടെ കർഷക വരുമാനം ഇരട്ടിയാക്കൽ

i)ഭാരത സർക്കാർ 2016-17 ലെ യൂണിയൻ ബഡ്ജറ്റിൽ 2022ാം ആണ്ടാകുമ്പോൾ കർഷകരുടെ വരുമാനം ഇരട്ടിയാക്കുമെന്നുള്ള തീരുമാനം പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഈ ലക്ഷ്യ പ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടി ഒരു രൂപരേഖ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് അന്തർമന്ത്രാലയസമിതി രൂപീകരിക്കുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള പലവിധ നടപടികൾ കൈക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ കാര്യപരിപാടി ധാരാളം വേദികളിൽ സർക്കാർ ആവർത്തിച്ചവതരിപ്പിക്കുകയും ഗ്രാമീണ, കാർഷിക വികസന കാഴ്ചപ്പാടിന് പ്രഥമഗണനീയത കൈവരുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ii) ഈ ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിനുള്ള ഉപായങ്ങളിൽ താഴെപറയുന്നവയുംകൂടി ഉൾപ്പെടുന്നു.

*"ഓരോ തുള്ളിക്കും കൂടുതൽ വിളവ്" എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടുകൂടി വലിയ ബജറ്റിലുള്ള ജലസേചനത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുക.

*ഓരോ കൃഷിയിടത്തിന്റെയും മണ്ണിന്റെ ആരോഗ്യം കണക്കിലെടുത്ത് ഗുണമേന്മയുള്ള വിത്തും പോഷകങ്ങളും നൽകുക.

*വിളവെടുപ്പിനുശേഷമുള്ള ധാന്യനഷ്ടം തടയുന്നതിനായി വെയർഹൗസുകളിലും ശീതസംഭരണി ശൃംഖലകളിലും ഉള്ള നിക്ഷേപങ്ങൾ

*ഭക്ഷ്യ സംസ്കരണത്തിലൂടെ മൂല്യവർദ്ധന പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക

*ഒരു ദേശിയ കാർഷികവിപണി സൃഷ്ടിക്കൽ, വൈകല്യങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കൽ, 585 സ്റ്റേഷനുകൾക്കു മുഴുവനായി ഇ-പ്ലാറ്റ്ഫോം തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുക.

*നഷ്ടം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി താങ്ങാൻ കഴിയുന്ന ചെലവിൽ വിള ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതികളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക

*അനുബന്ധ തൊഴിലുകളായ കോഴി വളർത്തൽ, തേനീച്ച വളർത്തൽ, മത്സ്യക്കൃഷി എന്നിവ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.

iii)വരുമാനോല്പാദനത്തിന്റെ ത്വരിതപ്പെടുത്തൽ പ്രധാനമായും മെച്ചപ്പെട്ട കാർഷിക മൂലധനരൂപീകരണത്തെ ആശ്രയിച്ചാണെന്ന് ഊന്നിപ്പറയേണ്ട കാര്യമില്ല. ഇതിലേക്കായി ബാങ്കുകൾ അവരുടെ വിളവായ്പകൾക്കുവേണ്ടി

തയ്യാറാക്കേണ്ട രേഖകൾ പുന:പരിശോധിച്ച് വേണ്ടവിധം ലഘൂകരിക്കേണ്ടതും വായ്പകൾ നിശ്ചിത സമയപരിധിയ്ക്കകത്ത് വേഗത്തിൽ അനുവദിക്കുകയും വിതരണം നടത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

iv)ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി വകുപ്പുകൾ തമ്മിലും/ സർക്കാരിന്റെ ഭാഗത്തും സാമ്പത്തിക മേഖലയിൽ ഏകോപനം ഉറപ്പാക്കുന്നു എന്നുള്ള ആനുകൂല്യം മുതലെടുത്ത് 2022ാം ആണ്ടോടെ കർഷക വരുമാനം ഇരട്ടിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം നേടാൻ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകതന്നെ വേണം. അതനുസരിച്ച് താഴെപറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കാൻ ലീഡ്ബാങ്കുകളോട് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു:

a) മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച തന്ത്രം പരിഗണിച്ച് സാദ്ധ്യതാ ബന്ധിത പദ്ധതികളും വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതികളും തയ്യാറാക്കുന്നതിന് നബാർഡുമായി ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കുക.

b) എസ്.എൽ.ബി.സി, ഡി.സി.സി, ഡി.എൽ.ആർ.സി, ബി.എൽ.ബി.സി പോലുള്ള വേദികളിലെ കാര്യപരിപാടിയിൽ 2022 ഓടെ കർഷക വരുമാനം ഇരട്ടിപ്പിക്കൽ എന്നത് ഒരു പതിവ് ഇനമായി ഉൾപ്പെടുത്തുക.

c) പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും അവലോകനം നടത്തുന്നതിനും വേണ്ടി ലീഡ്ബാങ്കുകൾ നബാർഡിൽനിന്നും ലഭ്യമാകുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

d) മുകളിൽ 9(ii) ഖണ്ഡികയിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പൊതു തന്ത്രങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത് നിങ്ങളുടെ ബാങ്കിന്റെ മൊത്തത്തിലുള്ള കാർഷിക/ കാർഷിക-അനുബന്ധമായ വായ്പാ പദ്ധതിക്കായി ഒരു സമീപന രേഖ തയ്യാറാക്കുക.

10 ലീഡു ബാങ്കു പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച് പ്രസക്തമായ സർക്കുലറുകളുടെ സൂചനകൾ

ക്രമ നമ്പർ	റഫറൻസ് നമ്പറും തീയതിയും	വിഷയം
1	ജൂലൈ 7, 2016 ലെ (ഏപ്രിൽ 16, 2018 വരെ അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്തത്) എഫ്ഐഡിഡി.സിഓ.പ്ലാൻ. 1/04.09.01/2016-17	മാസ്റ്റർ ഡയറക്ഷൻസ് - മുൻഗണനാ വായ്പകൾ- ലക്ഷ്യവും തരം തിരിക്കലും
2	ജൂലൈ 3, 2017ലെ എഫ്ഐഡി ഡി എഫ്എസ്ഡി.ബിസി. 8/05.10.001/2017-18	മാസ്റ്റർ ഡയറക്ഷൻസ് – പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ ബാധിച്ച പ്രദേശങ്ങളിൽ ആശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ബാങ്കുകൾക്കുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
3	ജൂലൈ 24 , 2017 ലെ എഫ് ഐഡിഡി. എംഎസ്എംഇ &എൻഎഫ്എസ. 12/06.02.31 /2017 - 18	മാസ്റ്റർ ഡയറക്ഷൻസ്- സൂക്ഷ്മ , ചെറുകിട, ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങളുടെ മേഖലക്കുള്ള വായ്പകൾ
4	ജൂലൈ 1, 2017ലെ എഫ്ഐഡി ഡി. ജിഎസ്എസ്ഡി. ബിസി. നം. 05/09.10.001/2017-18	മാസ്റ്റർ ഡയറക്ഷൻസ്- ന്യൂന പക്ഷ വിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള വായ്പ സൗകര്യങ്ങൾ
5	ജൂലൈ 1, 2017ലെ എഫ്ഐഡി ഡി. ജിഎസ്എസ്ഡി. ബിസി. നം. 06/09.10.001/2017-18	മാസ്റ്റർ ഡയറക്ഷൻസ്- പട്ടിക ജാതി / പട്ടിക വർഗ വിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള വായ്പ സൗകര്യങ്ങൾ

6	ജൂലൈ 1, 2017ലെ എഫ്ഐഡി ഡി. ജിഎസ്എസ്ഡി. സിഒ. ബിസി. നം. 03/09.16.03/2017-18	മാസ്റ്റർ ഡയറക്ഷൻസ്- ദീനദയാൽ അന്ത്യോദയ യോജന - National Urban Livelihoods Mission (DAY-NULM)
7	ജൂലൈ 1, 2017ലെ എഫ്ഐഡി ഡി. ജിഎസ്എസ്ഡി. സിഒ. ബിസി. നം 04/ 09. 01.001/2017-18	മാസ്റ്റർ ഡയറക്ഷൻസ്- ദീനദയാൽ അന്ത്യോദയ യോജന - National Urban Livelihoods Mission (DAY-NULM)
8	മാർച്ച് 02 , 2017 ലെ എഫ്ഐഡിഡി. എഫ്എൽസി. ബിസി.നം. 22 /12.01.018/2016-17	സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതാ കേന്ദ്രങ്ങൾ(എഫ്എൽസി) – പുതുക്കിയ റിപ്പോർട്ടിങ് ഫോർമാട്സ്
9	ഓഗസ്റ് 25 , 2016 ലെ എഫ്ഐഡിഡി. എഫ്എൽസി. ബിസി.നം. 12 /12.01.018/2016-17	സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതാ കേന്ദ്രങ്ങൾ- പുതുക്കിയ റിപ്പോർട്ടിങ് ഫോർമാറ്റ്
10	മെയ് 18 , 2017ലെ ഡിബിആർ നം ബി എ പി ഡി . ബിസി.69 /22 01 . 001 /2016-17	ശാഖകൾ തുറക്കുന്നതിനുള്ള നയങ്ങളുടെ പരിഷ്കരണം - മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുതുക്കുന്നു.

അനെക്സ് I

സംസ്ഥാനതല SLBC കൺവീനർ ബാങ്കുകളുടെയും ജില്ലാതല ലീഡ് ബാങ്കുകളുടെയും പട്ടിക

ക്രമ നമ്പർ	സംസ്ഥാനം/UT	SLBC കൺവീനർ ബാങ്ക്	ജില്ല	ജില്ലാതല ലീഡ് ബാങ്ക്
1	ആന്ധ്ര പ്രദേശ്	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്	1. അനന്ത്പുർ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			2. ചിറ്റൂർ	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			3. ഈസ്റ്റ് ഗോദാവരി	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			4. ഗുണ്ടൂർ	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			5. കടപ്പ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			6. കൃഷ്ണ	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			7. കുർണൂൽ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			8. നെല്ലൂർ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			9. പ്രകാശം	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			10. ശ്രീകാകുളം	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			11. വിശാഖപട്ടണം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. വിജയ നഗരം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			13. വെസ്റ്റ് ഗോദാവരി	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
2	അരുണാചൽ പ്രദേശ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. ആൻജാ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ചങ്ങലങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ദിബാങ് വാലി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ഈസ്റ്റ് കമെങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. ഈസ്റ്റ് സിയാങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ക്രാ ദാദി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. കുറുങ് കുമേ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. ലോഹിത്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. ലോങ്ഡിങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

			10. ലോവർ ദിബാങ് വാലി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. ലോവർ സുബൻസിരി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. നമ്സയി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			13. പാപ്പും പേർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			14. തവാങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			15. റ്റിറാപ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. സിയാങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			17. അപ്പർ സിയാങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18. അപ്പർ സുബൻസിരി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19. വെസ്റ്റ് കമെങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			20. വെസ്റ്റ് സിയാങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
3	ആസ്സാം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. ബക്സ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ബാർപേട്ട	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			3. ബിശ്വനാഥ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ബൊങ്ങായ് ഗാഓൺ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. കാച്ചർ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ചെറായിദിയോ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ചിറാങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. ഡാറങ്	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			9. ധേമാജി	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. ധുബ്രി	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			11. ദിബ്രുഗർഹ്	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. ഗോൽപാറ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			13. ഗോലാഘാട്	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക്

				ഓഫ് ഇന്ത്യ
			14. ഹൈലക്കണ്ടി	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			15. ഹോജയ്	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. ജോർഹാട്	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			17. കാംരൂപ്	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			18. കാംരൂപ് മെട്രോ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			19. കാർബിആങ്ലോങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			20. കരിംഗഞ്ജ്	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			21. കൊക്രജാർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			22. ലാഖീമ്പുർ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			23. മജുലി	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			24. മോറിഗാഓൺ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			25. നാഗാഓൺ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			26. നൽബാരി	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			27. നോർത്ത് കച്ചാർ ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			28. ശിവസാഗർ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			29. സോനിത്പുർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			30. സൗത്ത് സൽമാരാ-മങ്കാചാർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			31. തിൻസുകിയ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			32. ഉദൽഗുരി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			33. വെസ്റ്റ് കാർബി അങ് ലോങ്ങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
4.	**ബീഹാർ**	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. അറാറിയ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. അർവാൾ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			3. ഔറംഗബാദ്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			4. ബാങ്ക	യൂക്കോ ബാങ്ക്

			5. ബെഗുസരായ്	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			6. ബാബുവ (കൈമൂർ)	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			7. ഭഗൽപൂർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			8. ഭോജ്പുർ (അർറാഹ്)	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			9. ബക്സർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			10. ദർഭംഗ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. ഈസ്റ്റ് ചമ്പാരൻ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. ഗയ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			13. ഗോപാൽഗഞ്ജ്	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			14. ജാമുയി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			15. ജഹനാബാദ്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			16. കടിഹർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			17. ഖഗാരിയ	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18. കിഷൻഗഞ്ജ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19. ലഖിസാറായ്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			20. മധേപുര	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			21. മധുബാനി	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			22. മോങ്ങ്യർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			23. മുസാഫാർപുർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			24. നളന്ദ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			25. നവാദ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			26. പാറ്റ്ന	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			27. പൂർണീയ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

			28. റോഹ്തസ് (സസറാം)	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			29. സഹർസാ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			30. സമസ്തിപൂർ	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			31. സരൺ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			32. ശെയ്ഖ്പുര	കനറാ ബാങ്ക്
			33. ശെയോഹർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			34. സിതമർഹി	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			35. സിവാൻ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			36. സുപൗൾ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			37. വൈശാലി	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			38. വെസ്റ്റ് ചമ്പാരൻ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
5	**ഛത്തീസ്ഘർ**	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. ബലോഡ്	ദേന ബാങ്ക്
			2. ബലോഡ ബസാർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ബൽറാംപുർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ബസ്തർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. ബെമീറ്റര	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ബിജാപുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ബിലാസ്പുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. ജഞ്ജിർ ചാമ്പ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. ദന്തെവാഡ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. ധാംറ്ററി	ദേന ബാങ്ക്
			11. ദുർഗ്	ദേന ബാങ്ക്
			12. ഗാരിയബന്ദ്	ദേന ബാങ്ക്
			13. ജഷ്പുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

			14. കാങ്കർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			15. കബീർദ്ധം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. കൊണ്ടഗൺ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			17. കോർബ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18. കൊറിയ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19. മഹാസമുണ്ട് (മഹാസമുന്ദ്)	ദേന ബാങ്ക്
			20. മുങ്ങേലി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			21. നാരായൺപുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			22. റായ്ഗർഹ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			23. റായ്പൂർ◌ഃ	ദേന ബാങ്ക്
			24. രാജ്നന്ദ്ഗാവോൺ	ദേന ബാങ്ക്
			25. സുർഗുജ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			26. സുക്മ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			27. സുരാജ്പുർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
6	**ഗോവ**	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. നോർത്ത് ഗോവ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. സൗത്ത് ഗോവ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
7	**ഗുജറാത്ത്**	ദേന ബാങ്ക്	1. അഹമ്മദാബാദ്	ദേന ബാങ്ക്
			2. അംറേലി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ആനന്ദ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			4. ആരവല്ലി	ദേന ബാങ്ക്
			5. ബാണസ് കാന്ത	ദേന ബാങ്ക്
			6. വഡോദര	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			7. ഭാരുച (ബാറുച്)	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ

			8. ഭാവ്നഗർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. ബോതാദ്	ദേന ബാങ്ക്
			10. ഛോട്ടാ ഉദയപുർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			11. ദോഹാദ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			12. ഡാങ്സ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			13. ദേവഭൂമി ദ്വാരക	ദേന ബാങ്ക്
			14. ഗാന്ധിനഗർ	ദേന ബാങ്ക്
			15. ഗിർ സോമനാഥ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. ഗോധ്ര (പഞ്ച മഹൽ)	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			17. ജാംനഗർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18. ജുനാഗധ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19. ഖേദ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			20. കച്ച് (ഭുജ്)	ദേന ബാങ്ക്
			21. മഹിസാഗർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			22. മെഹ്സാന	ദേന ബാങ്ക്
			23. മോർബി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			24. നർമദാ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			25. നവസരി	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			26. പറ്റാൻ	ദേന ബാങ്ക്
			27. പോർബന്ദർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			28. രാജ്കോട്ട്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			29. സബർകാന്ത	ദേന ബാങ്ക്
			30. സൂററ്റ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			31. സുരേന്ദ്രനഗർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			32. ടാപി	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ

			33. വാൽസദ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
8	**ഹരിയാന**	**പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്**	1. അംബാല	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			2. ഭിവാനി	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			3. ചർക്കി ദാദ്രി	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			4. ഫരീദാബാദ്	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			5. ഫെറെഹാബാദ്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			6. ഗുർഗാണ്	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			7. ഹിസാർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			8. ജെഹജ്ജാർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			9. ജിന്ദ്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			10. കൈത്താൽ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			11. കർനാൽ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			12. കുരുക്ഷേത്ര	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			13. മഹേന്ദ്രഗർഹ്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			14. മേവാത്	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			15. പാൽവോൾ	ഓറിയന്റൽ ബാങ്ക് ഓഫ് കോമേഴ്സ്
			16. പഞ്ച്കുള	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			17. പാനിപ്പത്ത്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			18. രേവാരി	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			19. റോഹ്ത്തക്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			20. സിർസ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			21. സോനിപട്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			22. യമുനാനഗർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്

9	**ഹിമാചൽ പ്രദേശ്**	**യൂക്കോ ബാങ്ക്**	1. ബിലാസ്പൂർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			2. ചാമ്പ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ഹാമിർപൂർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			4. കാംഗ്ര (ധരംശാല)	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			5. കിന്നൗർ (പ്രിയോ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			6. കുളു	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			7. ലാഹാൾ & സ്പിറ്റി (കേളയോങ്)	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. മണ്ഡി	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			9. ഷിംല	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			10. സിർമൗർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			11. സോളാണ്	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			12. യൂണ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
10	**ജമ്മു & കാശ്മീർ**	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്	1. അനന്തനാഗ്	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			2. ബന്ദിപോര	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			3. ബുഡ്ഗം	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			4. ബാരാമുള്ള	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			5. ദോഡാ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ഗാൻഡർബാൽ	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			7. ജമ്മു	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. കാർഗിൽ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. കത്തുആ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. കിഷ്ത്വാർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. കുൽഗാം	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്

			12. കുപ്‌വാര	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			13. ലഡാഖ്(ലേഹ്)	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			14. പൂഞ്ച്	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			15. പുൽവാമ	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			16. രജൗരി	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			17. റമ്പാൻ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18. റീസീ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19. സാമ്പ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			20. ഷോപിയാണ്	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			21. ശ്രീനഗർ	ജമ്മു & കാശ്മീർ ബാങ്ക്
			22. ഉധംപൂർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
11	ജാർഖണ്ഡ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. ബൊക്കാറോ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ചത്ര	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ഡീഗോഗാർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ധൻബാദ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. ദുംഗ	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			6. ഈസ്റ്റ് സിംഗ്ഭും	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ഗർഹവ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. ഗിരിദിഹ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. ഗൊഡ്ഡ	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			10. ഗുംല	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. ഹസാരിബാഗ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. ജാംതര	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			13. ഖുൻറ്റി	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			14. കോഡെർമ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			15. ലേറ്റ്ഹര്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ്

				ഇന്ത്യ
			16. ലോഹർദക	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			17. പാക്ർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18. പലാമു	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19. രംഗർഹ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			20. റാഞ്ചി	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			21. സാഹിബ്ഗൻജ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			22. സേരയ്ക്കല-ഖർസാവാൻ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			23. സിംദെഗ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			24. വെസ്റ്റ് സിംഗ്ഭും	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
12	**കർണാടക**	**സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്**	1. ബംഗൽകോട്	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			2. ബാംഗ്ലൂർ (ഗ്രാമം)	കനറാ ബാങ്ക്
			3. ബാംഗ്ലൂർ (അർദ്ധ നഗരം)	കനറാ ബാങ്ക്
			4. ബെൽഗാം	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			5. ബെല്ലാരി	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			6. ബിദർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ബിജാപുർ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			8. ചാമരാജ്നഗർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. ചിക്കബെല്ലാപ്പൂർ	കനറാ ബാങ്ക്
			10. ചിക്കമെഗളൂർ	കോർപറേഷൻ ബാങ്ക്
			11. ചിത്രദുർഗ	കനറാ ബാങ്ക്
			12. ദക്ഷിണ കാനറാ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			13. ദാവങ്കരെ	കനറാ ബാങ്ക്
			14. ധാർവാദ്	വിജയ ബാങ്ക്
			15. ഗാഢ്ഗ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. ഗുൽബർഗ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			17. ഹസ്സൻ	കനറാ ബാങ്ക്
			18. ഹാവേരി	വിജയ ബാങ്ക്
			19. കൊടഗ്	കോർപറേഷൻ ബാങ്ക്
			20. കോളാർ	കനറാ ബാങ്ക്

			21. കൊപ്പൽ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			22. മാണ്ഡ്യ	വിജയ ബാങ്ക്
			23. മൈസൂർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			24. റായ്ച്ചൂർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			25. രാംനഗര	കോർപറേഷൻ ബാങ്ക്
			26. ഷിമോഗ	കനറാ ബാങ്ക്
			27. തുങ്കുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			28. ഉഡുപ്പി	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			29. ഉത്തർ കാനറാ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			30. യാദ്ഗിർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
13	**കേരളം**	**കനറാ ബാങ്ക്**	1. ആലപ്പുഴ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. എറണാകുളം	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ഇടുക്കി	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. കണ്ണൂർ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			5. കാസർഗോഡ്	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			6. കൊല്ലം	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			7. കോട്ടയം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. കോഴിക്കോട്	കനറാ ബാങ്ക്
			9. മലപ്പുറം	കനറാ ബാങ്ക്
			10. പാലക്കാട്	കനറാ ബാങ്ക്
			11. പത്തനംതിട്ട	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. തൃശൂർ	കനറാ ബാങ്ക്
			13. തിരുവനന്തപുരം	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			14. വയനാട് (കൽപ്പറ്റ)	കനറാ ബാങ്ക്
14	**മധ്യപ്രദേശ്**	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. അഗർ -മൽവാ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. അലിരാജ്പുർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			3. അന്നപൂർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. അശോകനാഗർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

			5. ബാലഘട്	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ബാർവാനി	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ബതുൽ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. ഭിന്ദ്	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. ഭോപ്പാൽ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. ബുർഹാൻപുർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. ച്ഛറ്റാർപുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. ചൻദ്വാര	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			13. ദാമോഹ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			14. ഡേറ്റിയ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			15. ദേവാസ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. ധർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			17. ദിൻഡോറി	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18. ഈസ്റ്റ് നിമാർ (ഖണ്ഡവാ)	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19. ഗുണ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			20. ഗ്വാളിയോർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			21. ഹാർദ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			22. ഹോശങ്കബാദ്	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			23. ഇൻഡോർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			24. ജബൽപൂർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			25. ജാബുവ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			26. കട്നി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			27. മണ്ഡല	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			28. മൻഡ്സുർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			29. മൊറേന	സെൻട്രൽ ബാങ്ക്

				ഓഫ് ഇന്ത്യ
			30. നഴ്സിംഗ്പ്പൂർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			31. നീമുച്ച	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			32. പന്ന	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			33. റെയ്സൺ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			34. രാജ്ഗർഹ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			35. രഥലം	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			36. റെവ	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			37. സാഗർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			38. സത്നാ	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			39. സീയോനി	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			40. ഷഹ്ദോൾ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			41. ഷാജാപുർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			42. ശീയപുർ കല	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			43. ശിവപുരി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			44. സിദ്ധി	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			45. സിഹ്റെ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			46. സിംഗ്രൗലി	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			47. ടൈകംഗർഹ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			48. ഉജ്ജയിൻ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			49. ഉമറിയ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			50. വിദിഷ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			51. വെസ്റ്റ് നിമാർ (ഖാർഗോൺ)	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
15	**മഹാരാഷ്ട്ര**	**ബാങ്ക് ഓഫ് മഹാരാ**	1. അഹമ്മദ്നഗർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. അകോല	സെൻട്രൽ ബാങ്ക്

		ഷ്ട്ര		ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. അമരാവതി	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ഔറംഗബാദ്	ബാങ്ക് ഓഫ് മഹാരാഷ്ട്ര
			5. ബീഡ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ഭണ്ഡാര	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ബുൽധന	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. ചന്ദ്രപുർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. ധുലെ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. ഗാഡ്ഷീറോളി	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. ഗോണ്ഡ്യ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. ഹിങ്കോലി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			13. ജലഗൺ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			14. ജൽന	ബാങ്ക് ഓഫ് മഹാരാഷ്ട്ര
			15. കൊൽഹാപ്പൂർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. ലാത്തൂർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			17. മുംബൈ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18. മുംബൈ സുബർബൻ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19. നാഗ്പുർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			20. നന്ദേദ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			21. നന്ദുർബർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			22. നാസിക്	ബാങ്ക് ഓഫ് മഹാരാഷ്ട്ര
			23. ഒസ്മാനാബാദ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			24. പ്രഭാനി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			25. പാലകർ	ബാങ്ക് ഓഫ് മഹാരാഷ്ട്ര
			26. പുണെ	ബാങ്ക് ഓഫ് മഹാരാഷ്ട്ര
			27. റായ്ഗഡ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

			28. രത്നഗിരി	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			29. സാംഗ്ലി	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			30. സതാര	ബാങ്ക് ഓഫ് മഹാരാഷ്ട്ര
			31. സിന്ധു ദുർഗ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			32. സോളാപ്പൂർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			33. താനെ	ബാങ്ക് ഓഫ് മഹാരാഷ്ട്ര
			34. വാർദ്ധ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			35. വാഷിം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			36. യവത് മാൾ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
16	**മണിപ്പൂർ**	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. ബിഷ്ണുപുർ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ചന്ദേൽ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ചുരാചന്ദ്പുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ഇംഫാൽ ഈസ്റ്റ്	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. ഇംഫാൽ വെസ്റ്റ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ജിരിബം	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. കംജോങ്	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. കാംഗ്പോക്പി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. കാക് ചിങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. നോനിയ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. ഫർസാവൽ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. സേനാപതി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			13. ടീമെങ്ലോങ്	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			14. ടെങ്ങ്ഔപാൽ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			15. തൗബൽ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

			16. ഉഖ്റുൽ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
17	**മേഘാലയ**	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. ഈസ്റ്റ് ഗാരോ ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ഈസ്റ്റ് ജൈന്ത്യാ ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ഈസ്റ്റ് ഖാസി ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ജൈന്ത്യാ ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. നോർത്ത് ഗാരോ ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. റിബോയി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. സൗത്ത് ഗാരോ ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. സൗത്ത് വെസ്റ്റ് ഗാരോ ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. സൗത്ത് വെസ്റ്റ് ഖാസി ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. വെസ്റ്റ് ഗാരോ ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. വെസ്റ്റ് ഖാസി ഹിൽസ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
17	**മിസോറം**	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. ഐസാവോൾ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ചാംഫയി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ചിമ്ട്യുയിപുയി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. കൊളസിബി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. ലൗണ്ഗറ്റ്ലി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ലങ്ഗലേയ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. മാമിത്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. സെർചിപ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
19	**നാഗാലാൻഡ്**	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ്	1. ദിമാപുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. കിഫിറെ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ്

		ഇന്ത്യ		ഇന്ത്യ
			3. കൊഹിമ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ലോങ്ലിങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. മൊക്കോക്കചുങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. മോൺ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. പെരെൻ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. ഫെക്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. ട്യുൻസാങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. വഖാ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. സുൻഹെബോട്ടോ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
20	**ഒറീസ**	**യൂക്കോ ബാങ്ക്**	1. അംഗുൽ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			2. ബാലസോർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			3. ബാർഗെഹ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ഭദ്രക്	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			5. ബോളങ്ങിർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ബൗദ്ധ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ബൗഗ് -കാണ്ഡമാൽ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. കട്ടക്	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			9. ഡീഗോഗാർഹ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10 ധെങ്കനാൽ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			11 ഗജപതി	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			12 ഗഞ്ചം	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			13 ജഗത്സിംഗ്പ്പൂർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			14 ജെജ്പുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			15 ജാരസഗുദ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16 കലഹണ്ഡി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

			17 കേന്ദ്രപ്പാറ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18 കേൺജാർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19 ഖോർദ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			20 കൊരാപുട്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			21 മാൽക്കഗിരി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			22 മയൂർപഞ്ച്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			23 നാരങ്ങ്ഹപൂർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			24 നുണപദാ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			25 നായകരഹ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			26 പുരി	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			27 റായ്ഗഢ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			28 സമ്പൽപ്പൂർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			29 സോനെപുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			30 സുന്ദർഗർഹ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
21	**പഞ്ചാബ്**	**പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്**	1. അമൃതസർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			2. ബർണാല	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ഭട്ടിണ്ട	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ഫരീദ്കോട്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			5. ഫാറ്റീഗർഹ് സാഹിബ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ഫാസീലക	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			7. ഫെറോസിപ്പൂർ	ഓറിയന്റൽ ബാങ്ക് ഓഫ് കോമേഴ്സ്
			8. ഗുർദാസ്പുർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			9. ഹോഷിയാർപുർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്

			10. ജലന്ധർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			11. കപൂർത്തല	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			12. ലുധിയാന	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			13. മാനസ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			14. മോഗ	പഞ്ചാബ് & സിന്ധ് ബാങ്ക്
			15. മുക്തസർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. നവൻശഹ്ർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			17. പത്താന്കോട്	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			18. പട്യാല	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19. റോപാർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			20. സാഹിബ്സാദ അജിതസിംഗ് നഗർ (മൊഹാലി)	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			21. സംഗരൂർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			22. തരൻ തരൻ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
22	**രാജസ്ഥാൻ**	**ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ**	1. അജ്മീർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			2. അലൻ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			3. ബനസ്വര	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			4. ബറൺ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. ബാർമേർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ഭാരതപുർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			7. ഭിൽവാര	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			8. ബിക്കാനീർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. ബുന്ദി	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ

			10. ചിറ്റോർ ഗർഹ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			11. ചുറു	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			12. ദൗസ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			13. ധോൽപൂർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			14. ദുർഗ്ഗാർപുർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			15. ഹനുമാൻഗർഹ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. ജയ്പൂർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			17. ജൈസാൾമീർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18. ജെലോറെ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			19. ജാലവർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			20. ജുൻ ജുനു	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			21. ജോധ്പുർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			22. ഗിരൗലി	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			23. കോട്ട	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			24. നഗൗർ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			25. പാലി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			26. പ്രതാപഗർഹ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			27. രാജ്സമന്ദ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			28. സവായ് മധോപൂർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			29. ശിഖർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			30. സിറോഹി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			31. ശ്രീ ഗംഗ നഗർ	ഓറിയന്റൽ ബാങ്ക് ഓഫ് കോമേഴ്സ്
			32. ടോങ്ക്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			33. ഉദയ്പുർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ്

				ഇന്ത്യ
23	**സിക്കിം**	**സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ**	1. ഈസ്റ്റ് സിക്കിം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. നോർത്ത് സിക്കിം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. സൗത്ത് സിക്കിം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. വെസ്റ്റ് സിക്കിം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
24	**തമിഴ് നാട്**	**ഇന്ത്യൻ ഓവർ സീസ് ബാങ്ക്**	1. അറിയാളൂർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ചെന്നൈ	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			3. കോയമ്പത്തൂർ	കാനറാ ബാങ്ക്
			4. കൂട`ല്ലൂർ	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			5. ധർമപുരി	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			6. ഡിണ്ടിഗൽ	കാനറാ ബാങ്ക്
			7. ഈറോഡ്	കാനറാ ബാങ്ക്
			8. കാഞ്ചീപുരം	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			9. കന്യാകുമാരി	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			10. കാരൂർ	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			11. കൃഷ്ണഗിരി	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			12. മധുരൈ	കാനറാ ബാങ്ക്
			13. നാഗപട്ടിണം	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			14. നാമക്കൽ	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			15. നീലഗിരിസ്	കാനറാ ബാങ്ക്
			16. പെരമ്പലൂർ	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			17. പുട്കോട്ടൈ	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			18. രാമനാഥപുരം	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			19. സേലം	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			20. ശിവഗംഗ	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			21. തഞ്ചാവൂർ	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			22. തേനി	കാനറാ ബാങ്ക്
			23. തിരുച്ചിറപ്പള്ളി	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്

			24. തിരുനെൽവേലി	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			25. തിരുപ്പൂർ	കാനറാ ബാങ്ക്
			26. തിരുവള്ളൂർ	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			27. തിരുവണ്ണാമലൈ	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			28. തിരുവാരൂർ	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
			29. ട്യൂട്ടികോറിന്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			30. വെല്ലൂർ	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			31. വില്ലുപുരം	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
			32. വിരുദുനഗർ	ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
25	**തെലുങ്കാന**	**സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ**	1. അദിലാബാദ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ഭദ്രപുരി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ഹൈദരാബാദ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ജഗത്തിൽ	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			5. ജംഗൺ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ജയശങ്കറെ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ജോഗുലംബ	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			8. കാമറാഡ്ഡി	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			9. കരിംനഗർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. ഖമ്മം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. കൊമരം ഭീം	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. മെഹബൂബ് നഗർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			13. മഞ്ചേരിൽ	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			14. മഹബൂബാബാദ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			15. മേദക്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. മേടച്ചാൽ-മകജെഗിരി	കാനറാ ബാങ്ക്
			17. നഗർ കുർണൂൽ	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			18. നിർമൽ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ്

				ഇന്ത്യ
			19. നിസാമാബാദ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			20. നൽഗൊണ്ട	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			21. പെദ്ദപള്ളി	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			22. രംഗ റെഡ്ഡി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			23. രാജെന്ന	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			24. ശങ്കറെഡ്ഡി	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			25. സിദ്ദിപെട്	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			26. സുര്യപ്പെട്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			27. വികാരാബദ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			28. വാണപാർതി	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			29. വാറങ്കൽ (അർബൻ)	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			30. വാറങ്കൽ (റൂറൽ)	ആന്ധ്ര ബാങ്ക്
			31. യാദാദ്രി	കാനറാ ബാങ്ക്
26	**ത്രിപുര**	**യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ**	1. ദലൈ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ഗോമതി	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ഖോവൈ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. നോർത്ത് ത്രിപുര	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. സിപാഹിജാല	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. സൗത്ത് ത്രിപുര	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ഉണക്കോടി	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			8. വെസ്റ്റ് ത്രിപുര	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
27	**ഉത്തരാഖണ്ഡ്**	**സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ**	1. അൽമോറ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ബാഗേശ്വർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ചമോലി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			4. ചമ്പാവത്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ്

				ഇന്ത്യ
			5. ഡെഹ്റാഡൂൺ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			6. ഹരിദ്വാർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			7. നൈനിറ്റാൾ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			8. പൗരി ഗർവോ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. പിത്തോറഗർഹ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. രുദ്രപ്രയാഗ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. ടെഹ്രി ഗർവോ (ന്യൂ ടെഹ്രി)	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. ഉദ്ധം സിംഗ് നഗർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			13. ഉത്തർ കാശി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
28	**ഉത്തർ പ്രദേശ്**	**ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ**	1. ആഗ്ര	കാനറാ ബാങ്ക്
			2. അലിഗഢ്	കാനറാ ബാങ്ക്
			3. അല്ലഹാബാദ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			4. അംബേദ്കർ നഗർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			5. ആർഅയ്യാ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. അസമഗർഹ്	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ബാഗ്പാട്	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			8. ബഹ്രൈച്ച	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			9. ബല്ലിയ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. ബാൽറാംപുർ	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			11. ബാണ്ട	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			12. ബാരാബങ്കി	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			13. ബറെയ്‌ലി	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			14. ബാസ്റ്റി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			15. ഭിം നഗർ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			16. ബിജ്നോർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്

			17. ബദൗൻ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			18. ബുലന്ദ്ഷഹർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			19. ചന്ദയൂലി	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			20. ഛത്രപതി സാഹുജി മഹാരാജ് നഗർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			21. ചിത്രകൂട്	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			22. ദേറിയ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			23. ഏറ്റഅഹ്	കാനറാ ബാങ്ക്
			24. ഇറ്റാവ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			25. ഫൈസാബാദ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			26. ഫെറൂഖാബാദ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			27. ഫാറ്റപുർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			28. ഫിറോസാബാദ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			29. ഗൗതം ബുദ്ധ നഗർ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			30. ഖാസിയാബാദ്	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			31. ഗാസിപുർ	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			32. ഗോണ്ട	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			33. ഗോരഖ്പൂർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			34. ഹാമിർപുർ	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			35. ഹർദോയി	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			36. ജലൗണ്	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			37. ജൗൻപുർ	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			38. ഝാൻസി	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			39. ജ്യോതിബ പഹുലെ നഗർ (അംറോഹ)	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			40. കന്നൗജ്	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			41. കാൺപൂർ ദേഹത് റൂറൽ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			42. കാൺപൂർ നഗർ അർബൻ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ

			43. കാൻസി റാം നഗർ (കാസ്ഗഞ്ജ്)	കാനറാ ബാങ്ക്
			44. കൗശാംബി	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			45. കുശിനഗർ(പാഡ്രുണ)	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			46. ലാഖിമ്പുർ-ഖേരി	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			47. ലളിതപുർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			48. ലക്നൗ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			49. മഹാമായനഗർ(ഹത്രാസ്)	കാനറാ ബാങ്ക്
			50. മഹാരാജ് ഗാംജ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			51. മഹോബ	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			52. മെൻപുരി	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			53. മഥുര	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			54. മെ യു(മെ യുനാഥ് ബെഹാഞ്ജൻ)	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			55. മീററ്റ്	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			56. മിർസാപൂർനഗർ	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			57. മൊറാദാബാദ്	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			58. മുസാഫർനഗർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			59. പഞ്ചശീല നഗർ	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
			60. പിലിഭിത്	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			61. പ്രബുദ്ധ നഗർ(ഷാംലി)	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			62. പ്രതാപഗർഹ്റായ് ബറേലി	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			63. റായ്ബറേലി	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			64. രാംപൂർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			65. സഹാറന്പൂർ	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			66. സാന്റ് കബീർ നഗർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			67. സാന്റ രവിദാസ് നഗർ(ബദോഹി)	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			68. ഷാജഹാൻപുർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ

			69. ശ്രവസ്റ്റി	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			70. സിദ്ധാർഥ് നഗർ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			71. സിതാപുർ	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			72. സ്വന്തഭദ്ര	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			73. സുൽതാൻപുർ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			74. ഉന്നായ	ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			75. വാരാണസി	യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
29	പശ്ചിമ ബംഗാൾ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ	1. അലിപുർദ്വാർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ബാങ്കുറ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. ബർദ്വാൻ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			4. കുച് ബീഹാർ	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			5. ദക്ഷിണ ദിനാജ്പുർ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			6. ഡാർജീലിങ്	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			7. ഹ്യൂഗ്ലി	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			8. ഹൗറ	യൂക്കോ ബാങ്ക്
			9. ജൽപൈഗുരി	സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10.	
			11. കലിംപോങ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			12. കൊൽക്കത്ത	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			13. മാൽഡ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			14. മുർഷിദാബാദ്	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			15. നാദിയ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			16. നോർത്ത് 24 പർഗനാസ്	അലഹബാദ് ബാങ്ക്
			17. പശ്ചിമ മെദിനപ്പൂർ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			18. പശ്ചിമ ബർദമാൻ	
			19. പുർബ ബർദമാൻ	
			20. പുർബ മെദിനപ്പൂർ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക്

				ഓഫ് ഇന്ത്യ
			21. പുരുലിയ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			22. സൗത്ത് 24 പാഗ്നസ്	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			23. ഉത്തർ ദിനാജ്പുർ	യുണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
30	**ആൻഡമാൻ & നിക്കോബാർ ദ്വീപുകൾ**	**സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ**	1. നിക്കോബാർ ഐലൻഡ്സ്	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. നോർത്ത് & മിഡ്ഡിൽ ആൻഡമാൻ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			3. സൗത്ത് ആൻഡമാൻ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
31	**ചണ്ഡീഗഡ്**	**പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്**	1. ചണ്ഡീഗഡ് (റൂറൽ)	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
32	**ദാദ്ര നഗർ ഹവേലി**	**ദേന ബാങ്ക്**	1. ദാദ്ര നഗർ ഹവേലി	ദേന ബാങ്ക്
33	**ദാമൻ & ഡിയു**	**ദേന ബാങ്ക്**	1. ദാമൻ	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			2. ഡിയു	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
34	**ഡൽഹി**	**ഓറിയന്റൽ ബാങ്ക് ഓഫ് കോമേഴ്സ്**	1. സെൻട്രൽ ഡൽഹി	കാനറാ ബാങ്ക്
			2. ഈസ്റ്റ് ഡൽഹി	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			3. ന്യൂ ഡൽഹി	കാനറാ ബാങ്ക്
			4. നോർത്ത് ഡൽഹി	ഓറിയന്റൽ ബാങ്ക് ഓഫ് കോമേഴ്സ്
			5. നോർത്ത് ഈസ്റ്റ് ഡൽഹി	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			6. നോർത്ത് വെസ്റ്റ് ഡൽഹി	പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
			7. ഷഹാദ്ര	ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
			8. സൗത്ത് ഡൽഹി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			9. സൗത്ത് ഈസ്റ്റ് ഡൽഹി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			10. സൗത്ത് വെസ്റ്റ് ഡൽഹി	സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
			11. വെസ്റ്റ് ഡൽഹി	കാനറാ ബാങ്ക്

35	**ലക്ഷദ്വീപ്**	**സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്**	1. ലക്ഷദ്വീപ്	സിണ്ടിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
36	**പുതുച്ചേരി**	**ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്**	1. പുതുച്ചേരി	ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്

അനെക്സ് II

സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതി യുടെ വെബ്സൈറ്റ് - ഉള്ളടക്കത്തിന്റെ പട്ടികയുടെ സൂചിക

മെനു	സബ് മെനു	ഉള്ളടക്കം	പട്ടിക
ഞങ്ങളെ കുറിച്ച്	പശ്ചാത്തലം	SLBC സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വികസനത്തിനുള്ള ഏകോപന വേദി ആയും അതിന്റെ പ്രവർത്തനവും-ഹ്യസ്വ വിവരണം	
	SLBC അംഗങ്ങൾ	SLBC അംഗങ്ങളുടെ പേരും മേൽവിലാസവും	II-1
സംസ്ഥാനത്തിന്റെ രൂപരേഖ	ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ ഭൂപടം	ജില്ലയുടെ പേര് ക്ലിക്ക് ചെയ്യുമ്പോൾ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിനായി GOI യുടെ NIC പോർട്ടലുമായി എല്ലാ ജില്ലകളെയും ബന്ധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.	
	പ്രാഥമിക സൗകര്യങ്ങൾ	ഊർജ്ജം, ഗതാഗതം, റോഡുകൾ ,തീവണ്ടിപ്പാത എന്നിവ	
	കൃഷി	കൃഷിയിടങ്ങളുടെ വിസ്തൃതി, വിളവെടുപ്പ് രീതി, ജലസേചന സൗകര്യം, യന്ത്രവത്ക്കരണം, ഇതര പ്രവർത്തനങ്ങൾ, കാലി വളർത്തൽ, മത്സ്യ ബന്ധനം, തോട്ടം, ഉദ്യാന പരിപാലനം, എന്നിവ.	
	വ്യവസായം	വ്യവസായവത്ക്കരണം, SME യുടെ സ്ഥിതി, SME നേരിടുന്ന പീഡകൾ, അതിന്റെ കാരണങ്ങൾ, പുനരധിവാസം എന്നിവ	
	ബാങ്കിങ്	ജില്ലയിലെ ആകെഗ്രാമങ്ങളിൽ ബാങ്കിങ് സേവനം ലഭ്യമായ ഗ്രാമങ്ങളുടെ അവസ്ഥ	II-2

SLBC യോഗങ്ങൾ	യോഗത്തിന്റെ കലണ്ടർ	ഈ കലണ്ടർ വർഷത്തിലെ SLBC യോഗങ്ങളുടെ പട്ടിക	**II-3**
	നടത്തിയ തീയതി	SLBC യോഗങ്ങൾ നടന്നതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ, അജണ്ടയും മിനുട്സും ഉൾപ്പെടെ	**II-4**
ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി	ലീഡ് ബാങ്ക്- ജില്ലാ അടിസ്ഥാനത്തിൽ	ലീഡ് ബാങ്കിന്റെ വിശദാംശങ്ങളും LDO യുടെ പേരും വിലാസവും	**II-5**
	ACP ലക്ഷ്യങ്ങൾ	വാർഷിക വായ്പ പദ്ധതി -ഈ വർഷത്തെ ലക്ഷ്യം	**II-6**
	ACP - നേട്ടങ്ങൾ	വാർഷിക വായ്പ പദ്ധതി - മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള നേട്ടങ്ങൾ	**II-7**
	CD അനുപാതം	ജില്ലാതല വായ്പ നിക്ഷേപ പദ്ധതിയുടെ സ്ഥിതി	**II-8**
സർക്കാർ അവതരിപ്പിക്കുന്ന പരിപാടികൾ	കേന്ദ്ര സർക്കാർ അവതരിപ്പിക്കുന്ന പരിപാടി	കേന്ദ്ര സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതികളുടെ ലഘു വിവരണം. ഈ പദ്ധതി RBI / GoI മാർഗരേഖയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.	
	സംസ്ഥാന സർക്കാർ അവതരിപ്പിക്കുന്ന പരിപാടി	സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ഓരോ പദ്ധതിയുടെയും ലഘു വിവരണം.	
ബാങ്കിങ് ശൃംഖല	ബാങ്ക് സേവനം - വിശദാംശങ്ങൾ	ബാങ്കിങ് ഔട്ട്ലെറ്റുകളുടെ എണ്ണം - ഓരോ ബാങ്കിന്റെയും ശാഖകൾ, BC കൾ, മറ്റു രീതികൾ	**II-9**
	ബാങ്കിങ് സേവനം - ശാഖകൾ	എല്ലാ ശാഖകളുടെയും ജില്ലാതല വിവരങ്ങൾ	**II-10**
	ബിസിനസ് കറസ്പോണ്ടന്റ്	എല്ലാ BC കളുടെയും ജില്ലാതല വിവരങ്ങൾ	**II-11**
	മറ്റു രീതികൾ	മറ്റു രീതികളിലുള്ള ബാങ്കിങ്	**II-12**

		ഔട്ലെറ്റുകളുടെ ജില്ലാതല വിവരങ്ങൾ	
സാമ്പത്തിക ഉൾപെടുത്തൽ	SHG - ബാങ്ക് സംയോജനം	സമ്പാദ്യവും വായ്പയും SHG യുമായി എണ്ണം - ബാങ്ക് തലത്തിൽ	**II-13**
	FLC കൾ	FLC കളുടെ ജില്ലാതല സ്ഥിതി വിവരങ്ങൾ	**II-14**
	RSETI കൾ	RSETI കളുടെ ജില്ലാതല സ്ഥിതി വിവരങ്ങൾ	**II-15**
വിവര സമർപ്പണം	വെബ് സൈറ്റുകളുമായിട്ടുള്ള സമ്പർക്ക മുഖം	ലീഡ് ബാങ്കും ബാങ്കുകളുടെ കോൺട്രോളിങ് ഓഫീസുകളും SLBC യ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുന്ന രേഖകൾ	
കണ്ണികൾ	സമാന വെബ് സൈറ്റുകളുമായിട്ടുള്ള ബന്ധം	RBI , നബാർഡ്, ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാന സർക്കാർ, IBA , ബാങ്കിങ് ഓംബുഡ്സ്മാൻ, ബാങ്കുകൾ, മറ്റു ബന്ധപ്പെട്ട വെബ്സൈറ്റുകൾ	

അനെക്സ് II-1

സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതി - അംഗങ്ങളുടെ പട്ടിക					
അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്ത തീയതി					
ക്രമ നമ്പർ	പേര്	പദവി	സ്ഥാപനത്തിന്റെ പേര്	ബന്ധപ്പെടാനുള്ള വിലാസം ഫോൺ നമ്പർ, ഇമെയിൽ, വിലാസം	കുറിപ്പുകൾ
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					

അനെക്സ് II-2

ബാങ്കിങ് സേവനം - ലഭ്യമായ ഗ്രാമങ്ങൾ

അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്ത തീയതി

ക്രമ നമ്പർ	ജില്ലയുടെ പേര്	ജില്ലയുടെ കോഡ്	ഗ്രാമങ്ങളുടെ ആകെ എണ്ണം		ബാങ്കിങ് സേവനം ലഭ്യമായ ഗ്രാമങ്ങളുടെ എണ്ണം(BR, BC, മറ്റുള്ളവ)		കുറിപ്പുകൾ
1			<2000	>2000	<2000	>2000	
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							

അനെക്സ് II-3

<table>
<tr><th colspan="5">സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതി - ....കലണ്ടർ വർഷത്തിൽ യോഗങ്ങൾ നടത്തേണ്ട തീയതികൾ</th></tr>
<tr><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>ക്രമ നമ്പർ</td><td>വർഷം</td><td>ത്രൈമാസം</td><td>യോഗം നടത്തേണ്ട തീയതി</td><td>കുറിപ്പുകൾ</td></tr>
<tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

അനെക്സ് II-4

സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതി - സംഘടിപ്പിച്ച യോഗങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ									
ക്രമനമ്പർ	യോഗത്തിന്റെ നമ്പർ*	യോഗത്തിന്റെ തീയതി	പങ്കെടുത്തവർ (പേരും ഔദ്യോഗിക പദവിയും)				യോഗത്തിന്റെ മിനുട്സ്	യോഗം നടത്തേണ്ടിയിരുന്ന തീയതി	കുറിപ്പുകൾ
			ആർബിഐ	കൺവീനർ ബാങ്ക്	ഭാരത സർക്കാർ	സംസ്ഥാന സർക്കാർ			
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									

*ഏപ്രിൽ 2010 നു ശേഷം കൂടിയ യോഗങ്ങൾ

അനെക്സ് II-5

ലീഡ് ബാങ്കിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ

ത്രൈമാസം അവസാനിക്കുന്ന തീയതി

ക്രമ നമ്പർ	ജില്ലയുടെ പേര്	ജില്ലയുടെ കോഡ് (BSR)	ലീഡ് ബാങ്കിന്റെ പേര്	എൽഡിഎം ന്റെ പേര്	ഔദ്യോഗിക പദവി	ബന്ധപ്പെടാനുള്ള വിലാസം			കുറിപ്പുകൾ
						ഫോൺ നമ്പർ	ഇമെയിൽ	വിലാസം	
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									

അനെക്സ് II-6

വാർഷിക വായ്പ പദ്ധതി - ....വർഷത്തേക്കുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങൾ

ജില്ലയുടെ പേര് (തുക രൂപ ആയിരത്തിൽ)

ക്രമനമ്പർ	ബാങ്കിന്റെ പേര്	കൃഷി	MSME	കയറ്റുമതി	വിദ്യാഭ്യാസം	ഗൃഹനിർമാണം	സാമൂഹ്യ അടിസ്ഥാന സൗകര്യം	പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന ഊർജം	മറ്റുള്ളവ	മുൻഗണന ആകെ	മറ്റുള്ളവ	ആകെ
1												
2												
3												
4												
5												
6												
വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ ആകെ												
1												
2												
3												
ഗ്രാമീണ ബാങ്കുകൾ ആകെ												
1												
2												
3												
4												
5												
സഹകരണ ബാങ്കുകൾ ആകെ												
സ്മാൾ ഫിനാൻസ് ബാങ്കുകൾ ആകെ												
ആകെ മൊത്തം												

അനെക്സ് II-7

വാർഷിക വായ്പ പദ്ധതി - ....വർഷത്തേക്കുള്ള നേട്ടങ്ങൾ												
ത്രൈമാസം അവസാനിക്കുന്ന തീയതി (തുക രൂപ ആയിരത്തിൽ)												
ക്രമനമ്പർ	ബാങ്കിന്റെ പേര്	കൃഷി	MSME	കയറ്റുമതി	വിദ്യാഭ്യാസം	ഗൃഹനിർമാണം	സാമൂഹ്യ അടിസ്ഥാന സൗകര്യം	പുനരുത്പാദിപ്പിക്കാവുന്ന ഊർജം	മറ്റുള്ളവ	മുൻഗണന ആകെ	മറ്റുള്ളവ	ആകെ
1												
2												
3												
4												
5												
6												
വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ ആകെ												
1												
2												
3												
ഗ്രാമീണ ബാങ്കുകൾ ആകെ												
1												
2												
3												
4												
5												
സഹകരണ ബാങ്കുകൾ ആകെ												
സ്മാൾ ഫിനാൻസ് ബാങ്കുകൾ ആകെ												
ആകെ മൊത്തം												

അനെക്സ് II-8

വായ്പാ നിക്ഷേപ അനുപാതം						
ത്രൈമാസം അവസാനിക്കുന്ന തീയതി (തുക രൂപ ആയിരത്തിൽ)						
ക്രമ നമ്പർ	ജില്ലയുടെ പേര്	ജില്ലയുടെ കോഡ് (BSR)	നിക്ഷേപം	വായ്പ	വായ്പാ നിക്ഷേപ അനുപാതം	കുറിപ്പുകൾ
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						

അനെക്സ് II-9

ബാങ്കിങ് ശ്രുംഖല - **സംഗ്രഹം**						
ത്രൈമാസം അവസാനിക്കുന്ന തീയതി (തുക രൂപ ആയിരത്തിൽ)						
ക്രമ നമ്പർ	**ബാങ്കിന്റെ പേര്**	**ബാങ്കിങ് സേവന ദാതാക്കളുടെ എണ്ണം**				**കുറിപ്പുകൾ**
		ശാഖകൾ	**ബാങ്കിങ് കറസ്പോണ്ടന്റ്**	**മറ്റു മാർഗങ്ങൾ**	**ആകെ**	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
	വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ ആകെ					
1						
2						
3						
	ഗ്രാമീണ ബാങ്കുകൾ ആകെ					
1						
2						
3						
4						
5						
	സഹകരണ ബാങ്കുകൾ ആകെ					
	ആകെ മൊത്തം					

അനെക്സ് II-10

ബാങ്കിങ് ശ്രുംഖല യുടെ വിവരങ്ങൾ - ശാഖകൾ

ത്രൈമാസം അവസാനിക്കുന്ന തീയതി

ക്രമനമ്പർ	ജില്ലയുടെ പേര്	ജില്ലയുടെ കോഡ് (BSR)	ബ്ലോക്ക്	ഗ്രാമം	ജനസംഖ്യ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിഭജനം(M/U/SU/R)	ബാങ്കിന്റെ പേര്	ശാഖയുടെ പേര്	പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയ ദിവസം	ബന്ധപ്പെടാനുള്ള വിവരങ്ങൾ	വിലാസം	കുറിപ്പുകൾ
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											

അനെക്സ് II-11

ബാങ്കിങ് ശ്രുംഖല യുടെ വിവരങ്ങൾ - ബാങ്കിങ് കറസ്പോണ്ടന്റ്											
ത്രൈമാസം അവസാനിക്കുന്ന തീയതി											
ക്രമനമ്പർ	ജില്ലയുടെ പേര്	ജില്ലയുടെ കോഡ് (BSR)	ബ്ലോക്ക്	ഗ്രാമം	ജനസംഖ്യ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിഭജനം(M/U/SU/R)	ബാങ്കിന്റെ പേര്	അടിസ്ഥാന ശാഖയുടെ പേര്	പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയ ദിവസം	ബന്ധപ്പെടാനുള്ള വിവരങ്ങൾ	വിലാസം	കുറിപ്പുകൾ
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											

അനെക്സ് II-12

ബാങ്കിങ് ശ്രുംഖല യുടെ വിവരങ്ങൾ - മറ്റു മാർഗങ്ങൾ											
ത്രൈമാസം അവസാനിക്കുന്ന തീയതി											
ക്രമനമ്പർ	ജില്ലയുടെ പേര്	ജില്ലയുടെ കോഡ് (BSR)	ബ്ലോക്ക്	ഗ്രാമം	ജനസംഖ്യ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിഭജനം(M/U/SU/R)	ബാങ്കിന്റെ പേര്	അടിസ്ഥാന ശാഖയുടെ പേര്	പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയ ദിവസം	ബന്ധപ്പെടാനുള്ള വിവരങ്ങൾ	വിലാസം	കുറിപ്പുകൾ
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											

അനെക്സ് II-13

സ്വയം സഹായ സംഘം - ബാങ്ക് സംയോജന പ്രവർത്തനങ്ങൾ					
ത്രൈമാസം അവസാനിക്കുന്ന തീയതി (എണ്ണം യഥാർത്ഥത്തിൽ...തുക രൂപ ആയിരത്തിൽ)					
ക്രമ നമ്പർ	ബാങ്കിന്റെ പേര്	സമ്പാദ്യവുമായി സംയോജിപ്പിച്ചവ		വായ്പയുമായി സംയോജിപ്പിച്ചവ	
		സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളുടെ എണ്ണം	അവശേഷിക്കുന്ന തുക	സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളുടെ എണ്ണം	അവശേഷിക്കുന്ന തുക
1					
2					
3					
4					
	വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ ആകെ				
1					
2					
	ഗ്രാമീണ ബാങ്കുകൾ ആകെ				
1					
2					
3					
4					
5					
6					
	സഹകരണ ബാങ്കുകൾ ആകെ				
	ആകെ മൊത്തം				

അനെക്സ് II-14

എഫ് എൽ സി കളുടെ ഡാറ്റാബേസ്

FLC കോഡ്	ജില്ലയുടെ പേര്	പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയ ദിവസം	സ്ഥലം (മെട്രോ അർബൻ സെമി അർബൻ അല്ലെങ്കിൽ റൂറൽ)	പ്രീമൈസെസ് (ബാങ്ക് ശാഖ, LDM ഓഫീസിൽ , RSETI, സ്വാതന്ത്രം)	FLC വിലാസം	സ്പോൺസർ ബാങ്ക്	ട്രസ്റ്റ് അല്ലെങ്കിൽ സ്പോൺസർ ബാങ്ക് നേരിട്ട് നടത്തുന്നോ എന്ന്	FL കൗൺസലറുടെ പേര്	ഫോൺ നമ്പർ	ഇമെയിൽ	FLC ഹെൽപ് ലൈൻ

നോട്ട് : FLC കോഡ് അനുപമമായ 5 അക്ക കോഡിൽ ആദ്യത്തെ 3 അക്കം ജില്ലാ കോഡും അടുത്ത 2 അക്കം SLBC കൺവീനർ ബാങ്ക് നൽകുന്ന FLC കോഡും ആയിരിക്കും

അനെക്സ് II-15

ആർ എസ് ഇ ടി ഐ കളുടെ സ്ഥിതി

ത്രൈമാസം അവസാനിക്കുന്ന തീയതി

ക്രമനമ്പർ	ജില്ലയുടെ പേര്	ആർ എസ് ഇ ടി ഐ കളുടെ സ്ഥാനം	സ്പോൺസർ ചെയ്ത ബാങ്ക്	പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയ ദിവസം	ബന്ധപ്പെടേണ്ട ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ പേര്	ബന്ധപ്പെടാനുള്ള വിലാസം			കുറിപ്പുകൾ
						ഫോൺ നമ്പർ	ഇമെയിൽ	വിലാസം	
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									

അനെക്സ് III

എൽ ബി എസ് -എം ഐ എസ് – I
........വർഷത്തേക്കുള്ള വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന പ്രസ്താവന.
സംസ്ഥാനത്തിന്റെ / യൂണിയൻ ടെറിട്ടറി യുടെ പേര്

(എണ്ണം യഥാർത്ഥത്തിൽ...തുക രൂപ ആയിരത്തിൽ)

ക്രമ നമ്പർ	വിഭാഗങ്ങൾ	വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതിയുടെ വാർഷിക ലക്ഷ്യം	
		എണ്ണം	തുക
I	മുൻഗണനാ വിഭാഗം		
I A	കൃഷി = I A (i) I A (ii)+ I A (iii)		
I A (i)	കൃഷി സ്ഥലത്തിനുള്ള വായ്പാ		
I A (ii)	കൃഷിക്കുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യം		
I A (iii)	അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ		
I B	സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ = I B (i) + I B(ii) + I B (iii)		
I B (i)	സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾ (നിർമ്മാണം +സേവനം 5 കോടി രൂപ വരെ വായ്പ)		
I B(ii)	ചെറുകിട സംരംഭങ്ങൾ (നിർമ്മാണം +സേവനം 5 കോടി രൂപ വരെ വായ്പ)		
I B (iii)	ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ (നിർമ്മാണം +സേവനം 10 കോടി രൂപ വരെ വായ്പ)		
I B (iv)	ഖാദി, ഗ്രാമ വ്യവസായം		
I B (v)	എം എസ് എം ഇ യ്ക്ക് കീഴിലുള്ള മറ്റുള്ളവ		
I C	കയറ്റുമതിയ്ക്കുള്ള വായ്പ		
I D	വിദ്യാഭ്യാസം		
I E	ഗൃഹ നിർമ്മാണം		
I F	സാമൂഹ്യ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം		
I G	പുനരുൽപ്പാദിക്കാവുന്ന ഊർജം		
I H	മറ്റുള്ളവ		

2	ആകെ		
3	മുൻഗണനാ വിഭാഗത്തിൽ ദുർബ്ബല വിഭാഗങ്ങൾക്ക് നൽകിയ വായ്പ		
4	പ്രത്യേക പരിഗണന ഇല്ലാത്ത വിഭാഗം		
4 A	കൃഷി		
4 B	സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ =4 B(i) +4 B(i i) + 4 B(iii)		
4 B(i)	സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾ		
4 B(ii)	ചെറുകിട സംരംഭങ്ങൾ		
4 B(iii)	ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ		
4 C	വിദ്യാഭ്യാസം		
4 D	ഗൃഹ നിർമ്മാണം		
4 E	മുൻഗണനാ വിഭാഗത്തിൽ പെടാത്ത വ്യക്തിഗത വായ്പ		
4 F	മറ്റുള്ളവ		
5	ആകെ 4 A + 4 B + 4 C + 4 D + 4 E +4 F		
	ആകെ മൊത്തം		

കുറിപ്പ്: ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾക്കും സംസ്ഥാന സഹകരണ ബാങ്ക്, ജില്ലാ സഹകരണ ബാങ്ക് എന്നിവക്കും വെവ്വേറെ കണക്കുകൾ കാണിക്കേണ്ടതാണ്. വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെ കണക്കുകളിൽ പൊതു മേഖല/ സ്വകാര്യ മേഖല/ ഗ്രാമീണ ബാങ്ക് എന്നിങ്ങനെ തരം തിരിച്ചു നൽകേണ്ടതാണ്.

അനെക്സ് IV

എൽ ബി എസ് -എം ഐ എസ് – II
.........ത്രൈമാസികം അവസാനിക്കുന്ന ദിവസം ആകെ നൽകിയ വായ്പയും തിരിച്ചടക്കാനുള്ള തുകയും സൂചിപ്പിക്കുന്ന പ്രസ്താവന
സംസ്ഥാനത്തിന്റെ / യൂണിയൻ ടെറിട്ടറി യുടെ പേര്

(എണ്ണം യഥാർത്ഥത്തിൽ...തുക രൂപ ആയിരത്തിൽ)

ക്രമ നമ്പർ	വിഭാഗങ്ങൾ	വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതിയുടെ വാർഷിക ലക്ഷ്യം	
		എണ്ണം	തുക
I	മുൻഗണനാ വിഭാഗം		
I A	കൃഷി = I A (i) I A (ii)+ I A (iii)		
I A (i)	കൃഷി സ്ഥലത്തിനുള്ള വായ്പാ		
I A (ii)	കൃഷിക്കുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യം		
I A (iii)	അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ		
I B	സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ = I B (i) + I B(ii) + I B (iii)		
I B (i)	സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾ (നിർമ്മാണം +സേവനം 5 കോടി രൂപ വരെ വായ്പ)		
I B(ii)	ചെറുകിട സംരംഭങ്ങൾ (നിർമ്മാണം +സേവനം 5 കോടി രൂപ വരെ വായ്പ)		
I B (iii)	ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ (നിർമ്മാണം +സേവനം 10 കോടി രൂപ വരെ വായ്പ)		
I B (iv)	ഖാദി, ഗ്രാമ വ്യവസായം		
I B (v)	എം എസ് എം ഇ യ്ക്ക് കീഴിലുള്ള മറ്റുള്ളവ		
I C	കയറ്റുമതിയ്ക്കുള്ള വായ്പ		
I D	വിദ്യാഭ്യാസം		
I E	ഗൃഹ നിർമ്മാണം		
I F	സാമൂഹ്യ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം		

I G	പുനരുൽപ്പാദിക്കാവുന്ന ഊർജം		
I H	മറ്റുള്ളവ		
2	ആകെ 1A+1B1C+1D+1E+1F1G1H		
3	മുൻഗണനാ വിഭാഗത്തിൽ ദുർബ്ബല വിഭാഗങ്ങൾക്ക് നൽകിയ വായ്പ		
4	പ്രത്യേക പരിഗണന ഇല്ലാത്ത വിഭാഗം		
4 A	കൃഷി		
4 B	വിദ്യാഭ്യാസം		
4 C	ഗൃഹ നിർമ്മാണം		
4 D	മുൻഗണനാ വിഭാഗത്തിൽ പെടാത്ത വ്യക്തിഗത വായ്പ		
4 E	മറ്റുള്ളവ		
5	ആകെ 4 A + 4 B + 4 C + 4 D + 4 EF		
	ആകെ മൊത്തം		

കുറിപ്പ്: ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾക്കും സംസ്ഥാന സഹകരണ ബാങ്ക്, ജില്ലാ സഹകരണ ബാങ്ക് എന്നിവക്കും വെവ്വേറെ കണക്കുകൾ കാണിക്കേണ്ടതാണ്. വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെ കണക്കുകളിൽ പൊതു മേഖല/ സ്വകാര്യ മേഖല/ ഗ്രാമീണ ബാങ്ക് എന്നിങ്ങനെ തരം തിരിച്ചു നൽകേണ്ടതാണ്.

അനെക്സ് V

എൽ ബി എസ് -എം ഐ എസ് – III

നേട്ടങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളും - ....ത്രൈമാസികം അവസാനിക്കുന്ന തീയതിയിലെ പ്രസ്താവന.

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ / യൂണിയൻ ടെറിട്ടറി യുടെ പേര്

(എണ്ണം യഥാർത്ഥത്തിൽ...തുക രൂപ ആയിരത്തിൽ)

ക്രമ നമ്പർ	വിഭാഗങ്ങൾ	വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതിയുടെ വാർഷിക ലക്ഷ്യം	
		എണ്ണം	തുക
I	മുൻഗണനാ വിഭാഗം		
I A	കൃഷി = I A (i) I A (ii)+ I A (iii)		
I A (i)	കൃഷി സ്ഥലത്തിനുള്ള വായ്പ		
I A (ii)	കൃഷിക്കുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യം		
I A (iii)	അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ		
I B	സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ = I B (i) + I B(ii) + I B (iii)		
I B (i)	സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾ (നിർമ്മാണം +സേവനം 5 കോടി രൂപ വരെ വായ്പ)		
I B(ii)	ചെറുകിട സംരംഭങ്ങൾ (നിർമ്മാണം + സേവനം 5 കോടി രൂപ വരെ വായ്പ)		
I B (iii)	ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ (നിർമ്മാണം +സേവനം 10 കോടി രൂപ വരെ വായ്പ)		
I B (iv)	ഖാദി, ഗ്രാമ വ്യവസായം		
I B (v)	എം എസ് എം ഇ യ്ക്ക് കീഴിലുള്ള മറ്റുള്ളവ		
I C	കയറ്റുമതിയ്ക്കുള്ള വായ്പ		
I D	വിദ്യാഭ്യാസം		
I E	ഗൃഹ നിർമ്മാണം		
I F	സാമൂഹ്യ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം		
I G	പുനരുൽപ്പാദിക്കാവുന്ന ഊർജം		
I H	മറ്റുള്ളവ		
2	ആകെ 1A+1B1C1D+1E+1F+1G+1H		
3	മുൻഗണനാ വിഭാഗത്തിൽ ദുർബ്ബല		

	വിഭാഗങ്ങൾക്ക് നൽകിയ വായ്പ		
4	പ്രത്യേക പരിഗണന ഇല്ലാത്ത വിഭാഗം		
4 A	കൃഷി		
4 B	വിദ്യാഭ്യാസം		
4 C	ഗൃഹ നിർമ്മാണം		
4 D	മുൻഗണനാ വിഭാഗത്തിൽ പെടാത്ത വ്യക്തിഗത വായ്പ		
4 E	മറ്റുള്ളവ		
5	ആകെ 4 A + 4 B + 4 C + 4 D + 4 EF		
	ആകെ മൊത്തം		

കുറിപ്പ്: ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾക്കും സംസ്ഥന സഹകരണ ബാങ്ക്, ജില്ലാ സഹകരണ ബാങ്ക് എന്നിവക്കും വെവ്വേറെ കണക്കുകൾ കാണിക്കേണ്ടതാണ്. വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെ കണക്കുകളിൽ പൊതു മേഖല/ സ്വകാര്യ മേഖല/ ഗ്രാമീണ ബാങ്ക് എന്നിങ്ങനെ തരം തിരിച്ചു നൽകേണ്ടതാണ്.

അനുബന്ധം

സർക്കുലറുകളുടെ പട്ടിക

ക്രമ നമ്പർ	സർക്കുലർ നം	തീയതി	വിഷയം
1	എഫ്ഐഡിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്. ബിസി.നം 3712/02.01.001/2017-18	05.06.2018	ബാങ്കിങ് സേവനം ഇല്ലാത്ത 5000 ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യ ഉള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ സേവനം ലഭ്യമാക്കാനുള്ള ശാഖകൾ തുറക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ രേഖ
2	എഫ്ഐഡിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ് നം 3671/02.01.001/2017-18	30.05.2018	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - വിവരം നൽകൽ സംവിധാനത്തിന്റെ നിരീക്ഷണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു
3	RBI/2017- 2018/156 എഫ്ഐഡിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്. ബിസി.നം 20/02. 01.001/2017-18	06.04.2018	ലീഡ് ഡിസ്ട്രിക്ട് മാനേജർ മാരുടെ സാഫല്യം വർധിപ്പിക്കാനുള്ള കർമ്മ പദ്ധതി
4	RBI/2017- 2018/ 155 എഫ്ഐഡിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്. ബിസി.നം 19/02. 01.001/2017-18	06.04.2018	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - SLBC കൺവീനർ ബാങ്കുകൾക്കും / ലീഡ് ബാങ്കുകൾക്കും ഉള്ള കർമ്മ പദ്ധതി
5	എഫ്ഐഡിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്. ബിസി.നം 31/02.01.001 / 2016 -2017	08.06.2017	ബാങ്കിങ് സേവനം ഇല്ലാത്ത 5000 ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യ ഉള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ സേവനം ലഭ്യമാക്കാനുള്ള ശാഖകൾ തുറക്കുന്നതിനുള്ള പുതുക്കിയ മാർഗനിർദ്ദേശത്തോടു ബന്ധപ്പെടുത്തിയുള്ള സർക്കുലർ
6	എഫ്ഐഡിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്. ബിസി.നം	29.09.2016	2022 ഓടു കൂടി കർഷകരുടെ വരുമാനം

	16/02.01.001 / 2016 -2017		ഇരട്ടിയാക്കുന്നു
7	എഫ്ഐഡിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.നം 5673/02.01.001 / 2015 -2016	20.05.2016	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - വിവരം നൽകൽ സംവിധാനത്തിന്റെ നിരീക്ഷണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു
8	എഫ്ഐഡിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്. ബിസി.നം 17/02.01.001 / 2015 -2016	14.01.2016	ഡയറക്ട് ബെനിഫിറ്റ് ട്രാൻസ്ഫർ പദ്ധതി - ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽ ആധാർ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനെ കുറിച്ച് വിശദീകരണം
9	എഫ്ഐഡിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്. ബിസി.നം 82/02.01.001 / 2015 -2016	31.12.2015	5000 ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യ ഉള്ളതും ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യ ബാങ്കിന്റെ ശാഖ ഇല്ലാത്തതുമായ ഗ്രാമങ്ങളിൽ ശാഖകൾ തുറക്കുന്നതിനുള്ള റോഡ്മാപ്
10	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 93/02.01.001 / 2013 -2014	14.03.2014	വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതി - നബാർഡ് തയ്യാറാക്കിയ ശേഷിയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയ പദ്ധതി
11	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 11/02.01.001 / 2013 -2014	09.07.2013	ഡയറക്ട് ബെനിഫിറ്റ് ട്രാൻസ്ഫർ പദ്ധതി - നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗനിർദേശങ്ങൾ
12	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 12/02.01.001 / 2012 -2013	11.05.2013	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - മഹാനഗരങ്ങളിലെ ജില്ലകളുടെ ലീഡ് ബാങ്ക് ഉത്തരവാദിത്തം ഉറപ്പിക്കുക
13	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 75/02.01.001 / 2012 -2013	10.05.2013	ഡയറക്ട് ബെനിഫിറ്റ് ട്രാൻസ്ഫർ പദ്ധതി- നടപ്പാക്കൽ
14	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 68/02.01.001 / 2012 -2013	19.03.2013	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - വിവരം നൽകൽ സംവിധാനത്തിന്റെ നിരീക്ഷണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു
15	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ	19.06.2012	2000 ൽ കുറവ് ജനസംഖ്യ

	ബിഎസ്.ബിസി.നം 86/02.01.001 / 2011 -2012		ഉള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ ബാങ്ക് ശാഖകൾ തുറക്കുന്നതിനുള്ള റോഡ്മാപ്
16	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 68/02.01.001 / 2011 -2012	29.03.2012	സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതിയുടെ വെബ്സൈറ്റ് വിവരങ്ങളുടെയും കണക്കുകളുടെയും ക്രമീകരിക്കൽ
17	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 67/02.01.001 / 2011 -2012	20.03.2012	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - ജില്ലാ തല ആലോചന സമിതി - MSME യുടെ ഡയറക്ടറെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു
18	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 60/02.01.001 / 2011 -2012	17.02.2012	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - ജില്ലാ തല അവലോകന സമിതി യോഗത്തിൽ എം പി, എം എൽ എ, ജില്ലാ പരിഷത് തലവന്മാർ തുടങ്ങിയവർ പങ്കെടുക്കുന്നു.
19	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 74/02.01.001 / 2011 -2012	30.05.2011	ഇലക്ട്രോണിക് ബെനിഫിറ്റ് ട്രാൻസ്ഫർ പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ ഗ്രാമങ്ങളെ വേർതിരിച്ചതിലും 2000 ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യ ഉള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ ബാങ്ക് ശാഖകൾ തുറക്കുന്നതിനുള്ള റോഡ്മാപ്പിലും ഉള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നു
20	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 44/02.19.10 / 2010-11	29.12.2010	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - SLBC /UTLBC യോഗങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനെ കുറിച്ച്
21	ആർപിസിഡി .സിഓ. എൽബിഎസ്.എച്ച്എൽസി. ബിസി.നം 21/02.19.10 / 2010-11	16.09.2010	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി യുടെ അവലോകനത്തിനായി ഉന്നതതല സമിതി - 2000 ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യ ഉള്ള എല്ലാ ഗ്രാമങ്ങളിലും ബാങ്കിങ് സേവനം ലഭ്യമാക്കൽ

22	ആർപിസിഡി .സിഓ. എൽബിഎസ്.എച്എൽസി. ബിസി.നം 15/02.19.10 / 2009-2010	26.07.2010	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി- SLBC യോഗങ്ങൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനെ കുറിച്ച്
23	ആർപിസിഡി .സിഓ. എൽബിഎസ്.എച്എൽസി. ബിസി.നം 57/02.19.10 / 2009-2010	02.03.2010	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി അവലോകനം ചെയ്ത ഉന്നതതല സമിതി യുടെ റിപ്പോർട്ട് - നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നു - ലീഡ് ബാങ്കും SCB യും
24	ആർപിസിഡി .സിഓ. എൽബിഎസ്.എച്എൽസി. ബിസി.നം 57/02.19.10 / 2009-2010	26.02.2010	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി അവലോകനം ചെയ്ത ഉന്നതതല സമിതി യുടെ റിപ്പോർട്ട് - നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നു – SLBC കൺവീനർ ബാങ്കുകൾ
25	ആർപിസിഡി .സിഓ. എൽബിഎസ്.എച്എൽസി. ബിസി.നം 43/02.19.10 / 2009-2010	27.11.2009	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി യുടെ അവലോകനത്തിനായി ഉന്നതതല സമിതി - 2000 ൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യ ഉള്ള എല്ലാ ഗ്രാമങ്ങളിലും 2011 മാർച്ചിന് മുൻപ് ബാങ്കിങ് സേവനം ലഭ്യമാക്കൽ
26	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽബിഎസ്.ബിസി.നം 111/02.13.03 / 2008-2009	02.06.2009	കയറ്റുമതി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനുള്ള SLBC യുടെ ഉപ സമിതി
27	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽബിഎസ്.ബിസി.നം 79/02.01.01/ 2008-2009	30.12.2008	MSME മേഖലയിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ SLBC യോഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനെ കുറിച്ച്
28	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽബിഎസ്.ബിസി.നം 33/02.18.02/ 2006-07	15.11.2006	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - നാഷണൽ ഹോർട്ടികൾച്ചർ ബോർഡിനെ അതാതു സംസ്ഥാനത്തിലെ SLBC യിൽ സ്ഥിരംഗമായി ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു
29	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽബിഎസ്.ബിസി.നം 20/02.01.01/ 2006-07	30.08.2006	നോ ഫ്രിൽ അക്കൗണ്ടും ജിസിസി യും വഴി സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തൽ
30	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽബിഎസ്.ബിസി.നം	06.12.2005	അഗ്രി ക്ലിനിക്സ് & അഗ്രി ബിസിനസ് സെന്റർ

	52/02.02.001/ 2005-06		പദ്ധതിയുടെ കീഴിലുള്ള പ്രൊജെക്ടുകൾക്കു സാമ്പത്തിക സഹായം- അവലോകന യോഗം
31	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 50/02.01.01/ 2005-06	06.12.2005	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ കീഴിലുള്ള അനവധി വേദികളിൽ പങ്കെടുക്കൽ
32	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 47/02.01.001 / 2005-06	09.11.2005	വായ്പാ നിക്ഷേപ അനുപാതം - വിദഗ്ധ സമിതിയുടെ അനുപാതത്തെ കുറിച്ചുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നു.
33	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 11/02.01.001 / 2005-06	06.07.2005	ജില്ലാ തല അവലോകന സമിതി യോഗത്തിൽ എം പി, ജന പ്രതിനിധികൾ തുടങ്ങിയവരുടെ പങ്കാളിത്തം -
34	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 93/02.01.001 / 2004-05	11.04.2005	ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ വായ്പാ നൽകൽ - വാർഷിക വായ്പാ പദ്ധതി - നബാർഡ് തയ്യാറാക്കിയ ശേഷിയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയ പദ്ധതി
35	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 76/02.01.001 / 2004-05	28.01.2005	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയുടെ കീഴിലുള്ള അനവധി വേദികളിൽ സ്വകാര്യ മേഖല ബാങ്കുകളുടെ പങ്കെടുക്കൽ
36	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 62/02.01.001 / 2004-05	08.12.2004	ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ വായ്പാ നൽകൽ- സേവന പ്രദേശ സമീപനം -അവലോകനം
37	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 5/02.01.001 / 2004-05	16.07.2004	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - ജില്ലാ തല അവലോകന സമിതി യോഗത്തിൽ എം പി, മറ്റു ജന പ്രതിനിധികൾ തുടങ്ങിയവർ പങ്കെടുക്കുന്നു.
38	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 56/02.01.001 / 2003-04	20.12.2003	സാമ്പത്തിക വളർച്ച ത്വരിതപ്പെടുത്താൻ വായ്പാ സഹായം

39	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 14/02.01.001 / 2003-04	29.07.2003	ജില്ലാ തല അവലോകന സമിതി യോഗം- നടത്തുന്നു -ലീഡ് ബാങ്കുകൾ റിപ്പോർട്ട് വൈകി സമർപ്പിക്കുന്നു
40	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 59/02.01.001 / 2003-04	06.01.2003	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - ജില്ലാ തല അവലോകന സമിതി യോഗത്തിൽ എം പി, മറ്റു ജന പ്രതിനിധികൾ തുടങ്ങിയവർ പങ്കെടുക്കുന്നു
41	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 106/02.01.001 / 2003-04	14.06.2012	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - ജില്ലാ തല അവലോകന സമിതി യോഗത്തിൽ എം പി, മറ്റു ജന പ്രതിനിധികൾ തുടങ്ങിയവർ പങ്കെടുക്കുന്നു
42	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 85/02.01.001 / 2000-01	09.05.2001	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - ജില്ലാ തല അവലോകന സമിതി യോഗത്തിൽ എം പി, മറ്റു ജന പ്രതിനിധികൾ തുടങ്ങിയവർ പങ്കെടുക്കുന്നു
43	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 81/02.01.001 / 2000-01	27.04.2001	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - ജില്ലാ തല അവലോകന സമിതി യോഗത്തിൽ എം പി, മറ്റു ജന പ്രതിനിധികൾ തുടങ്ങിയവർ പങ്കെടുക്കുന്നു
44	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 32/02.01.001 / 2000-01	03.11.2000	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി - ജില്ലാ തല അവലോകന സമിതി യോ ഗം നടത്തുന്നു
45	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 86/02.01.001 / 1996-97	16.02.1996	സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതിയിൽ പട്ടിക ജാതി പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാരുടെ ദേശീയ കമ്മീഷനെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു.
46	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം	19.07.1996	സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതിയിൽ ഖാദി

	13/02.01.001 / 1996-97		ഗ്രാമവ്യവസായ കമ്മീഷൻ /ബോർഡിൻറെ പ്രതിനിധികളെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു.
47	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 118/02.01.001 / 1994-95	18.02.1995	ഗ്രാമീണ അർദ്ധ നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ വായ്പാ നിക്ഷേപ അനുപാതം
48	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 118/02.01.001 / 1994-95	28.04.1989	സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതി- യോഗം
49	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 12/65 / 88-89	11.08.1988	സേവന പ്രദേശ സമീപനം - ബ്ലോക്ക് തല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതി രൂപീകരിക്കുന്നു
50	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 100/55 /87- 88	22.04.88	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി- ജില്ലാ വായ്പ പദ്ധതി- വാർഷിക കർമ്മ പദ്ധതി
51	ആർപിസിഡി.സിഓ.എൽ ബിഎസ്.ബിസി.നം 87/65 /87-88	14.03.1988	ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ വായ്പാ നൽകൽ- ബാങ്കു ശാഖ കളുടെ സേവന പ്രദേശം.
52	ആർപിസിഡി . നം എൽബിഎസ്. ബിസി.69/ എൽബിഎസ്. 34-87/ 88	14.12.1987	സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതി വാർഷിക കർമ്മ പദ്ധതി അവലോക നം ചെയ്യുന്നു.
53	ആർപിസിഡി . നം എൽബിഎസ്. 524/55-86/87	28.04.1987	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി- ജില്ലാ വായ്പ പദ്ധതി- വാർഷിക കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നു.
54	ആർപിസിഡി . നം എൽബിഎസ്. 430/55-86/87	03.03.1987	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി- ജില്ലാ വായ്പ പദ്ധതി- നാലാം വട്ട തയ്യാറെടുപ്പിനുള്ള മാർഗ രേഖ
55	ആർപിസിഡി . നം എൽബിസി. 363/1-84	02.11.1984	വാർഷിക കർമ്മ പദ്ധതി യും ബാങ്ക് ശാഖകളുടെ നിർവഹണ ബഡ്ജറ്റുമായി സംയോജിപ്പിക്കൽ
56	ആർപിസിഡി . നം എൽബിസി. 162/1-84	06.09.1984	വാർഷിക കർമ്മ പദ്ധതി യും ബാങ്ക് ശാഖകളുടെ നിർവഹണ ബഡ്ജറ്റുമായി സംയോജിപ്പിക്കൽ

57	ആർപിസിഡി . നം എൽബിസി. 135/55-84	30.08.1984	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി- 1985 ലേക്കുള്ള വാർഷിക കർമ്മ പദ്ധതി- തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ രേഖ
58	ആർപിസിഡി . നം എൽബിസി. 96/1-84	18.01.1984	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി- ലീഡ് ബാങ്ക് ഓഫീസറുടെ നിയമനം- ജില്ലാ കോ ഓർഡിനേറ്റർസ്
59	ആർപിസിഡി . നം എൽബിസി. 739/1-84	04.08.1983	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി അവലോകനം ചെയ്യാനുള്ള കർമ്മസമിതിയുടെ ശുപാർശകൾ
60	ആർപിസിഡി . നം 3096 സി.517 -82 /83	13.04.1983	സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതിയുടെ കൺവീനർ പദവി
61	ഡിബിഓഡി നം.ബി പി. ബി.ബിസി. 74 /സി/462(ഇ. 9)-80	18.06.1980	ഗ്രാമീണ അർദ്ധ നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ ബാങ്കുകളുടെ വായ്പ നിക്ഷേപ അനുപാതം
62	ഡിബിഓഡി നം.ടി ഇപി.20/സി.517 -77	02.02.1977	സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് സമിതി
63	ഡിബിഓഡി നം.ബി ഡി. 2955 /സി.168 -70	11.08.1970	ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതി
64	ഡിബിഓഡി നം.ബിഡി. 4327 /സി. 168 - 169	23.12.1969	ശാഖാ വികസന പദ്ധതി- ലീഡ് ബാങ്ക് പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ ജില്ലകൾ വേർതിരിക്കുന്നു